ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དོན།

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་
རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་
གཉིས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་དོན་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0069

དེབ་གསལ་ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་རྩ་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༦ ཟླ་བཞི་པར་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།
༢༠༢༠ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ ལ་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྒྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

གསལ་བཤད།

འཕྲུལ་དེབ་འདི་ནི་ངོ་སྤྲོད་གསལ་བཤད་དང་ཞུ་སྒྲིག་པ་སོགས་དཔེ་ཆར་གསལ་བ་ལྟར། པར་རྩ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེས་གནང་སྟེ་འཕྲུལ་
དེབ་ཏུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མཆན་སོགས་དུས་བསྟུན་སྒྲིག་བཀོད། རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གི་སྤྱི་སྲོལ་ལྟར་གྱི་དཀར་ཆག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་རྩོམ་སྒྲིག་དང་། སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱབ་ཤ་སྤྱད་པ་ལས་གཞན། ཞུས་དག་སོགས་བཏང་མེད་པར་མ་དཔེ་སོར་བཞག་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་ན་དོགས་གནད་གང་ཡོད་དེབ་གསལ་ཞུ་སྒྲིག་པར་འབྲེལ་པ་གནང་རྒྱུ་དང་། ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་གཞི་དང་འདི་གའི་གསར་སྒྲིག་གི་པར་གཞིའི་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་དང་། མཉེན་ཆས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མཆན་རྟགས་སོགས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་གཞི་ལྟར་མ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ༧གོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འཕྲིན་སོགས་མ་ཕྱི་དངོས་འགོད་ཐབས་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལ། འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་པ་མཆོག་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བ་ཡིན།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ལ་ཡོད།

i

དཀར་ཆག

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ། ....vii རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། ix

བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།..1 ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།..1 གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ།...4 གཞན་ལུགས་དགག་པ།..4 རང་ལུགས་བཞག་པ།...10

ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ།...10 ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་འཆད་པ།...11 ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག..12 བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར།..15 གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར།...15 མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ།..17 འདིའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་དོན།...18

དཀར་ཆག

ii

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་འདོད་ཚུལ།............18 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས།...............................18 རང་ལུགས་གཞག་པ།..19 ནང་འགལ་སྤང་བ།..21

མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ།...23 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས།.....27 ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།...33 ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་གང་ནས་འཇུག་པ་བཤད་པ།.........35 འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ།...39 ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ།...45 བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།...52 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ།...53 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།..53
ལམ་ཤེས་དངོས་བཤད་པ། ....53 ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ།..55
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ། 55
ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། 58
མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ། 59

རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པ། 66

དཀར་ཆག

iii

རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ། ....71 བགྲོད་པ་པོ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། ....71 ལམ་བགྲོད་པའི་ཁྱད་པར། ....72 ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ། ....74 བགྲོད་བྱ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ། ....86 བརྟེན་པ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ....87 རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ....88 སྒྲུབ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ། ....90 དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པ། ....97 བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ། ....101 མཐོང་ལམ་བཤད་པ། ....102 མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བཤད་པ། ....114 མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ....117 མཚན་ཉིད། ....117 དབྱེ་བ། ....119 མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ། ....121 སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་བ་བཤད་པ། ....129 སྒོམ་ལམ་བཤད་པ།..145 སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། 146

དཀར་ཆག

iv

བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ། ....152 མཐའ་དཔྱད་པ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ། ....153 སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ། ....159 མོས་པ་སྒོམ་ལམ། 160
བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པ། 181
རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པ། ....194 ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ།...197
སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ། 198
རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ། 207
སྐབས་བསྡུ་བ། 233

བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན།...234 ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 234
འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ....234 གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། 244
གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ....245 གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། 245
ཉེ་རིང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ། 264

དཀར་ཆག

v

སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ། 269
ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། 286
དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ། ....303 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འཇུག་བསྡུ་བ། ....322 སྐབས་བསྡུ་བ། ....324 པར་བྱང་སྨོན་ཚིག..326

vi

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།

༄༅། །ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཅས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཙོས་དཔལ་ནཱ་ལེཎྡྲའི་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ནས་རིགས་པ་དང་མྱོང་བས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་པུར་རྒྱལ་བོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བོད་རང་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྔ་ཕྱིར་དར་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་སོགས་སུའང་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་བླ་མེད་བསྒྲུབས་ཡོད།
སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཇོག་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་ཕར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཤད་པ་ཚང་ལ། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་མཐའ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྡུས་རར་

vii

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆགྲགས་པའང་རྒྱས་བསྡུས་འཚམ་ཞིང་བློ་གསར་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་པས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ།
ད་ལམ་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་པོད་ལྔ་སོགས་ཡིག་ཁག་གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྡུར་ཞིབ་ཀྱིས་ཞུ་དག་ངེས་འདྲོངས་ཐོག་ཕྱོགས་སྒྲིག་པར་སྐྲུན་བགྱིས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀུན་ལ་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་དང་། འབད་པས་བསགས་པའི་ལེགས་བྱས་ལ་བསྔོ་བ་དང་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེར་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་དང་བཅས། ཏཱ་ལའི་བླ་མར་འབོད་པ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྦྲུལ་ཟླ་༩ཚེས་༤དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ཟླ་༡༡ཚེས་༧ལ།

viii

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

༄༅། །འདིར་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་འཕྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་༧རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྡུར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཐུང་ཙམ་ཞུ་ན།
༡༽བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་(༡༩༨༩)ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དེབ་གཟུགས་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་། དེའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྐུ་འབུམ་པར་མ་བཅས་སུ། སྔ་སོར་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དཔེ་རྙིང་བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚིག་ནོར་ཙམ་མིན་པར་དོན་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞིག་འགོད་ན༑ སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐུ་འབུམ་དང་མཚོ་སྔོན་པར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་

ix

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག །ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱི་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་པ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲྭ་ཚང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ཡང་འདིར་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞིག་ཟུར་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།
སྐུ་འབུམ་པར་མ་འདི་དབུས་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདི་པར་ཤིང་གསར་བཞེས་སྐབས་སུ་ཞུ་བཅོས་བྱས་འདུག་སྙམ་ཏེ། དཔེར་ན། རྗེ་བཙུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པར་སྐྲུན་བྱས་པ་དང་། སྐུ་འབུམ་པར་སྐྲུན་བྱས་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་བསྡུར་ནས་བལྟས་ན། སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ནང་བཅོས་ལྷད་མངོན་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཙམ་གྱིས་ཤེས་ནུས་པའི་བཅོས་ལྷད་མང་དུ་སྣང་། འདིར་ཟུར་ཙམ་ཞིག་བཀྲིས་ལྷུན་པོའི་པར་མ་ལ་བཀྲར་དང་སྐུ་འབུམ་པར་མ་ལ་སྐུར་གྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཀྲར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྣང་སྟེ། གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ཐད་རྩིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཀྲར། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། ཡང་ཀླུ་

x

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀྱང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བཀྲར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འགྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཅུ་གཅིག་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས།
༢༽བསྡུར་རྒྱུའི་མ་དཔེ་དང་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་སྔར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གྲས་སུ། དྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་སྤྱི་དོན་དང་། སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་དོན་བཅས་ཕུད་པས། གཞན་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཀོལ་དང་། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། གསུང་ལན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ཤཱཀ་ལན་ལྟ་ངན་མུན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།
གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་གྲས་སུ། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། དབུ་མ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་དང་། དགག་ལན་གཞུང་ཚན་གསུམ་དང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་རོལ་མཚོ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གྲས་སུ། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཟུར་བཀོལ་ཆ་ཚང་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས། བཞི་པ་སྐུ་འབུམ་པར་མ་དཔེ་རིང་གྲས་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བསྡུར་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གྲས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་སྔར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གྲས་དང་། དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྔར་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

xi

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོལྔ་པ་ལྡི་ལིའི་པར་མའི་གྲས་ནས་གསུང་ལན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ཤཱཀ་ལན་ལྟ་ངན་མུན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྡུར་གཞིའི་གྲས་སུ་བཞུགས། དྲུག་པ་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ནི། མཚོ་སྔོན་པར་མ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་དང་། ལྷ་ས་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཚང་དང་། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་དགའ་བྱང་གྲྭ་ཚང་བཅས་ནས་སྔ་ཕྱིར་པར་སྐྲུན་གནང་པའི་གྲས་ནས་པོད་ལྔ་ཆ་ཚང་དང་། ཐེན་ཝན་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྐོར་དང་གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པོད་ལྔ་ཆ་ཚང་བཅས་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆའི་གྲས་སུ་བཞུགས་ཡོད།
བདུན་པ་འདིར་བསྡུར་གཞི་དང་ཟུར་ལྟའི་གྲས་སུ་མ་འཁོད་པར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཉིན་ཧོང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྙིང་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྡུར་གཞི་དང་ཟུར་མཆན་གང་གི་གྲས་སུའང་མེད།
༣༽ལུང་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གྲངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་། ལྔ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཚན་དང་། དྲུག་པ་ཤོག་གྲངས་ཡིག་ཕྲེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༧’༦ལྟ་བུ་ཡིན། འདིས་བསྟན་འགྱུར་ལའང་མཚོན་ནས་ཤེས་ནུས། གཉིས་པ་བོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་། བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དང་། ལྔ་པ་ཤོག་གྲངས་ཐིག་ཕྲེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༨༦༧་༦། ལྟ་བུ་ཡིན།
༤༽བསྡུར་མཆན་འགོད་སྟངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྔར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱབ་དགོས་རིགས་ལ་མདུན་རྟགས་(ན)དང་རྒྱབ་རྟགས་ལ་(བ)བཅས་བཀོད་ཡོད། ལུང་བསྩལ་ཀྱང་མ་

xii

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

རྙེད་པ་དང་། རྙེད་ཀྱང་ལུང་མཆན་བཏགས་མཁན་ངོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བྱུང་བ་གཅིག་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ཡོད་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་དམིགས་བསལ་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལུང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མར་དྲངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡུམ་བར་མའི་ལུང་མཆན་བཀོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་བཀོད་ཡོད་པས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཚིག་མི་འདྲ་བ་ཕྲན་བུར་སྣང་།
༥༽དཔེ་བསྡུར་མའི་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། སྔར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གྲས། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་༼ག༽དང་། སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼པ་༽དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼ཏ༽དང་། ལྡི་ལིའི་པར་མ་ལ་༼ད༽དང་། སྐུ་འབུམ་པར་མ་ལ་༼ཀ༽དང་། སྦག་སའི་པར་མ་ལ་༼བ༽རྟགས་བཏབ་ནས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་མཚམས་སུ་གྲྭ་ཚང་དང་དཔེ་མཛོད། འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་རྙིང་བཅས་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་གཞུང་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་ཇི་ཡོད་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། པར་མ་ཕན་ཚུན་བསྡུར་འབྲས་སུ། ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་སྟབས་བདེའི་ཆེད་དུ་དེའི་གོང་འོག་གི་ཚིག་རིས་དང་སྦྱར་ནས་ཚིག་གསལ་པོར་བཀོད་པ་ལས་ཆད་རྟགས་དང་ལྷག་རྟགས་གང་ཡང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་མེད། ནོར་མཆན་དང་ལུང་མཆན་དང་དཔེ་བསྡུར་མའི་མཆན་བཅས་ལ་ཨང་རྟགས་སྒོར་ཁྱིམ་མ་འདི་( )བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད།
༦༽ནོར་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། གཞི་མཐུན་ལ་འ་འཐུན་དང་། ས་མཚམས་ལ་འ་འཚམས་བྲིས་པ་སོགས་ནོར་བ་རྒྱུན་འབྱམས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤས་ལྟ་བུ་པར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྐྱོན་བྱུང་བ་ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་འོག་གྲངས་འཁྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་ནོར་ངེས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་

xiii

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོལས། ཚིག་དོན་ངོས་མ་ཟིན་པ་བརྟག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་འགྱུར་བ་བཏང་མེད། ནོར་བ་ངོ་ཤེས་ངེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྦྱར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་ཕལ་ཆེར་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནོར་བ་གཅིག་མཐུན་ཧ་ཅང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཚམས་ལ་ས་འཚམས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་ཟུང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་བཀོད་མེད། བྱ་ཚིག་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བསྡུར་གཞིའི་མ་དཔེ་རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཚབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་ལུང་ལ་ཆད་ལྷག་ནོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གང་དྲངས་རྒྱུའི་ལུང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྡུར་ཐོག་དེའི་ཤོག་གྲངས་ཐིག་ཕྲེང་བཅས་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལུང་མིང་ནོར་བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཉུང་ཙམ་རེས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།
༧༽དག་གཅིག་འགྱུར་གྱི་སྐོར། སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་པོད་ལྔའི་ནང་གསེས་ལ་དག་གཅིག་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། རྟགས་བསལ་རྟགས་གསལ། ངོས་སྐལ་ངོ་སྐལ། མངོན་འགྱུར་བ་མངོན་གྱུར་པ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་པ། མཐའ་དཔྱད་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམས། ཊཱིཀ་ཏཱིཀྐ། ཅིག་ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་། འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་ཁྱབ་རྡོ་ཁྱབ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་དུ་མ་ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཇོག་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བའི་སྐོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་པ་བཞིན་སྔར་བཅོས་ཟིན་ལྷག་ལུས་བྱུང་པ་ཕུད་གཞན་པར་རྙིང་དུ་གང་འཁོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད། ༣༽པོད་གྲངས་སྒྲིག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་སྐབས་སུ་པོད་གྲངས་གོ་རིམ་འགོད་སྟངས་ཐད་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་སྔགས་དང་པོ། པོད་ལྔ་ལས་དབུ་མ་དང་པོར་

xiv

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

མཛད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྣང་ཡང་། འདིར་པོད་ལྔའི་གོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་བོར་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་རྩོད་པའི་བང་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་ཡིན། བསྡུས་གྲྭ་གསུམ་བློ་རྟགས་གཉིས་བཅས་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆའི་གྲས་སུ་བཞུགས་པར་བརྟེན། འདིར་པོད་བཅུ་དྲུག་གི་ཐ་མར་བསྒྲིགས་འཇུག་བྱས་ཡོད། རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་ཏུ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་ལ་པོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་པོད་དགུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་པོད་ཀ་པ་ནས་ང་པའི་བར་པོད་བཞིར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབུ་མ་ཟུར་བཀོལ་སོགས་ལ་པོད་རྟགས་མ་མཛད་ཀྱང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་གསར་བསྒྲིགས་སྐབས་སུ་པོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་བར་པོད་བཅུ་དྲུག་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།
དེ་ཡང་པོད་དང་པོའི་ནང་རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་བཞུགས། པོད་གཉིས་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དབུ་ནས་སྤྱན་ལྔ་མངོན་ཤེས་བར་དང་། པོད་གསུམ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་དོན་ནས་སྐབས་དང་པོ་མ་རྫོགས་བར་དང་། པོད་བཞི་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་ལྔ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་དྲུག་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་ལྔ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐུའི་སྤྱི་དོན་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། པོད་བདུན་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། པོད་བརྒྱད་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་། པོད་དགུ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དང་འགོག་སྙོམས་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། པོད་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། མཉན་བྱ་ཟུར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། པོད་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་གསུང་ལན་ཀླུ་

xv

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོསྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན། ཤཱཀ་ལན་ལྟ་ངན་མུན་སེལ། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་བསྡུས་གྲྭ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། བློ་རྟགས་གཉིས་བཅས་བསྡོམས་པོད་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ཐོག་བསྒྲིགས་བཀོད་བྱས་ཡོད།
༩༽དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། སྤྱིར་དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྟངས་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་རྩོད་པའི་གཞུང་ཚན་ཁག་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་སྲོལ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ། དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། རྒྱལ་སྲས་ཆུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་སུ། རྟགས་གཞན་བཞི་པ་དང་། མུན་ཁུང་བུམ་གཟུགས་ལྟ་བུ་གདན་ས་རང་དུ་ཐ་སྙད་གྲགས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལྟར་ས་བཅད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་བརྗོད་བྱའི་སྡེ་ཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་ས་བཅད་གཙོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཀྲམ་པའི་སྐབས་སུ། མ་བཅོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་གཉིས་ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྟ་བུ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུའང་རང་སོར་འཇོག་པ་ལས་ཚིག་བདེ་མིན་དང་། གཅིག་འགྱུར་དགོས་ཤག་གིས་འགྱུར་བ་གཏོང་པ་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀྲམ་ཡོད།
༡༠༽བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། ལས་བྱེད་ལ་སྡེ་ཚན་ལྔར་བཅད་དེ། དང་པོ་ལུང་འཚོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྡུར་མཁན། གསུམ་པ་གློག་ཀླད་དུ་འཇུག་མཁན། བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། ལྔ་པ་དེབ་གཟུགས་སྒྲིག་མཁན་དང་ལྔར་དབྱེ་བའི་ནང་ནས། ལུང་འཚོལ་བ་དང་དཔེ་བསྡུར་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་དང་དབུ་མ་གསར་རྙིང་དང་ཕར་ཕྱིན་བཅས་འཛིན་གྲྭ་ལྔའི་ནང་ནས་ལོ་སྔ་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་གནས་རིམ་མཐོ་ཤོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན་ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་ཞིབ་

xvi

ཞུ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

བསྡུར་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པས་ཐ་མའི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་ནོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་གློག་ཀླད་དུ་འཇུག་བསྒྲིགས་ལེགས་པར་ཟིན་རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་དཔེ་ཁག་དང་བསྡུར་ནས་བསྐྱར་ཀློག་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ནས་ཐ་མའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། ༡༡༽ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་སྐོར། ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཕྱག་མཛོད་དང་། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ་དང་། དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་བྱེད་ཆ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་བཀའ་བསྡུར་ལྷུག་པོར་གནང་སྟེ་(༢༠༡༣)ལོར་གྲྭ་ཚང་ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུར་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་པོད་གྲངས་གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྐྲུན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། དག་གཅིག་འགྱུར་དགོས་མིན་སྐོར་དང་། ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྤུངས་ཤད་འགོད་སྟངས་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྡུ་ལྷུག་པོར་གནང་སྟེ་ཐ་མའི་ལས་རིམ་སྐོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །
བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༢དང་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥.༨.༡༦ཉིན་
སེར་བྱེས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་
ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན་
བཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང༌། སྐབས་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །ཅེས་འཆད་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྗེས་སུ་ལམ་ཤེས་འཆད་
པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྫོགས་
པར་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་མ་ཐོབ་པར། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་མི་ནུས་

2

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།1 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་མེད་པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས།
ཁོ་ན་རེ། སྐབས་གཉིས་པ་འདིར་ལམ་ཤེས་སྟོན་མི་དགོས་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོར་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐབས་དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྟན་ཟིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་སྐབས་གཉིས་པར་མ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།2 མཐོང་བའི་ལམ་དེའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལས་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས།3 གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམས་དེར་སྨོས་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་ཅེ་ན། ཞེས་གསུངས།
རྩོད་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་
བསྟན་པ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཁྱེན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༦་༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༥༠་༡༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༥༠་༡༥།

3

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

མོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཅིག་པུ་བསྒོམས་
པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་སྙམ་པ་དང༌། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཙམ་
གྱིས་འཐོབ་སྙམ་པ་དང༌། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་སྐྱོ་ཤས་སྐྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་འོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་1དགོས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་རྣམས་བསལ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་

རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་བཅུའི་ནང་ནས་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་དྲངས་ནས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་

གྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་ཤེས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང༌། འགྲེལ་ཆེན་ལས།2 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་
པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་དེ་ལས་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་
དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་དྲངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་
ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

1 ག་༢་བ་༡་བཞུགས། པ་༢་བ་༡་འཇུགས། ཀ་༢་བ་༤་བཞུགས།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༥༠་༡༨།

4

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ།

གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང༌།
རང་ལུགས་གཞག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རོང་ཊཱིཀ་པ་ན་རེ། ལམ་
གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས།1 ཁ་ཅིག །ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་2ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི3་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་ན་

བསྐྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་
ཆེད་དུ་ལམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང༌། མི་རྟག་
སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་
ན་ནི། སློབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང༌། མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སོ། །གཞན་ཡང་། ལམ་ཤེས་ལ་ཞི་བའི་མཐའ་འགོག་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༨༡།༥།
2 ག་༣་ན་༢་དེ་ལྟར་ན། པ་༣་ན་༢་དེ་ལྟར་ན། ཀ་༣་ན་༤་དེ་ལྟ་ན།
3 ག་༣་ན་༢་དཔའི། པ་༣་ན་༢་དཔའི། ཀ་༣་ན་༤་དཔས།

5

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ན་ལམ་ཤེས་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ1། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སློབ་ལམ་ན་བློ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་2དུ་རྟོགས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སློབ་ལམ་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང༌། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་

1 ག་༣་བ་༡་ཕྱིར། པ་༣་ན་༦་ཕྱིར། ཀ་༣་བ་༢་ཕྱིར་ཏེ།
2 ག་༣་བ་༣་དུ་དངོས་སུ་མངོན་སུམ། པ་༣་བ་༢་དུ་མངོན་སུམ། ཀ་༣་བ་༥་དུ་དངོས་སུ་མངོན་སུམ།

6

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐབས་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ1། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་
ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་
གཅིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང༌། དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་གསུམ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར2། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སློབ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།3བྱམས་སོགས་རྨོངས་
དང་འགལ་མེད་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཚར་གཅོད་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་བཤད་ལས།4 སློབ་ལམ་ན་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་
བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
1 ག་༣་བ་༥་ཕྱིར། པ་༣་བ་༥་ཕྱིར། ཀ་༤་ན་༢་ཕྱིར་ཏེ།
2 ག་༣་བ་༦་ཕྱིར་ཏེ། པ་༣་བ་༦་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་༤་ན་༣་ཕྱིར།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ༥༡༩་༡༠།
4 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༨༢།༢།

7

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་དང་དོན་དམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་
རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པར་
ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན་དམན་ལམ་སྔོན་
དུ་མ་སོང་བའི་ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་

8

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སློབ་ལམ་ན་བློ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་1དུ་དངོས་སུ་
རྟོགས་པ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང༌། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་2མཉམ་རྗེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༤་བ་༡་ཆར། པ་༤་བ་༡་ཆར། ཀ་༥་ན་༡་ཆར།

2 ག་༤་བ་༤་མཁྱེན་པ་དེ། པ་༤་བ་༤་མཁྱེན་པ། ཀ་༥་ན་༣་མཁྱེན་པ་དེ༤།

9

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་ལམ་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་ཡང་དེས་ཁྱབ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་
པའི་ལམ་ཤེས་ལ་ཡང་དེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་1པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། ལམ་བརྗོད་ནས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལམ་སྐྱེ་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་
བསྡུས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ལམ་
མ་ཞུགས་ན་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་

ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པ་དེ་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱབ་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་དེ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

1 ག་༤་བ་༧་ངེས་འབྱེད། པ་༥་ན་༡་ངེས་པར་འབྱེད། ཀ་༥་བ་༢་ངེས་པར་འབྱེད།

10

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཕྱིར1། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་དང༌། ལམ་ཤེས་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་
གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་དེ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང༌། འཕགས་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

ཡན་ལག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ།

ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པ་དང༌།

ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངོ་བོ་འབྲས་བུ་

1 ག་༥་ན་༤་འདོད་པའི་ཕྱིར། པ་༥ན་༤་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཀ་༥་བ་༦་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

11

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་ཤིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། བགེགས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། རྒྱུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་པ། རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བ། བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་དང་འབྲས་བུ་ལམ་ཤེས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ས་མཚམས1་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ།
འོ་ན། སྐབས་གཉིས་པ་འདིར་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་
སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་ན། འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།

1 ག་༥་བ་༥་འཚམས། པ་༥་བ་༥་མཚམས། ཀ་༦་བ་༢་མཚམས།

12

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདི་ལ་ཡང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང༌།
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་
ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱི་
རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་ཟིན་པ་དང༌།1 དེའི་ཚེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་
གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། ལྷའི་བུ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་རྣམས་དང༌།
མཐའ་བྲལ་པ་རྣམས་དང༌། དགའ་ལྡན་པ་རྣམས་དང༌། འཕྲུལ་དགའ་བ་རྣམས་དང༌།

གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་དང༌། ཚངས་འཁོར་ནས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱི་བར་དང༌། གཞན་ཡང༌། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
ན། འོད་ཆུང་ནས་གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་
ནས་འཆད་པ་ལ། 2ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦། ཉི་ཁྲི་ཀ།།སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༨༥༧་༡༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༦་༤།

13

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

རྩ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ན་ཡང༌། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང༌། བརྟེན་པ་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 1རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་

ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གང་ཡིན་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་དྲུང་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་

ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་ནི་ལྷམ་མེ་མ་ཡིན། ལྷན་ནེ་མ་ཡིན། ལྷང་ངེར་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་འབའ་ཞིག་རབ་ཅེས་བྱའོ། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །བླ་ན་མེད་པ་དང་གོང་ན་མེད་པ་དང་གོང་མའི་ཡང་གོང་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང༌།
2 དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་
པ་རྣམས་དང༌། མཐའ་བྲལ་པ་རྣམས་དང༌། དགའ་ལྡན་པ་རྣམས་དང༌། འཕྲུལ་དགའ་

བ་རྣམས་དང༌། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་གནས་གཙང་མའི་རིས་
ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བུ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཐོས་པར་འདོད་ནས། ཤེར་ཕྱིན་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་ཉན་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་ན། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་

ལ་གནས་པར་བྱ། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན།
དེ་ཡང་མདོ་ཚན་དང་པོ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་འདོད་
གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོ་སྟེ་གཟི་མེད་པར་མཛད་པར་བསྟན་ནས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦། ཉི་ཁྲི་ཀ།།སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༨༥༨་༥། 2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦། ཉི་ཁྲི་ཀ།།སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༨༥༩་༡།

14

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མདོ་ཚན་གཉིས་པས། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་
དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་འོད་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ན་ང་རྒྱལ་བཅགས་ཏེ། མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལ་དད་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ལྷ་འགའ་ཞིག་ལམ་
ཤེས་དངོས་སུ་དང༌། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལམ་ཤེས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་
དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་
པོར་མཛད་དང༌། །ཞེས་དང༌།1 ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དག་གིས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
སྨིན་པའི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ནི་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཚིག་ཟུར་གྱིས་རྟེན་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་

ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལམ་ཤེས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དེ་ལ་བགེགས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་དང་མ་བྲལ་བར་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༦་༤།

15

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ།

སྐྱེ་ཚུལ་དང༌། ངོ་བོ་དང༌། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།

གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌།

མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འོ་ན། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་བགེགས་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་
གམ་ཞེ་ན་དེས་མི་ཆོག་སྟེ། དེ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
མདོ་ལས།1 དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེའི་ཕྱིར་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་རྣམས་
ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་དང༌། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་ཉེ་བར་བསྟན་ཏེ། ལྷའི་བུ་གང་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་བའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་དག་པར་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཡུལ་ངེས་པ་དང༌། ཞེས་དང༌།2 དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༦། ཉི་ཁྲི་ཀ།།སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༨༥༩་༡༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༦་༨།

16

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཤེས་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདོད་ཁམས་
པའི་གང་ཟག་དེ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་

སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་

ཟག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར། ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་ལ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གང་ཟག་གང་ཞིག །ལམ་
ཤེས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
དེས་ན་གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་

17

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ལམ་ཐོབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ་དང༌། མཚམས་བཅད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལོག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱན་སྣང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ།
འོ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་གཏན་མི་
སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས།1 འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་བླ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཁྱབ་པ་དང་། ཞེས་དང༌།2 ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུགས་ལས་བྱུང་བས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་

རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢ᨇ། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤་༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༦་༩།

18

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདིའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང༌།
གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་འདོད་ཚུལ།
ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་གང་ནས་འཇུག་པ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང༌།

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང༌།
དེ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་དང༌། ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང༌། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས།1 ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་

ཟག་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ2་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱར་མི་
ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་དང༌། སྡུག་
བསྔལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌།
3ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ངས་རྣམ་གྲངས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༤༥་༩།
2 ག་༨་ན་༣་གཅིག་བུ། པ་༨་ན་༣་གཅིག་པུ། ཀ་༩་བ་༡་གཅིག་པུ།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ། ༤༥་༢༠།

19

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ནས་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོ་དེ་ལས་ཞི་བ་བགྲོད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྡོག་མི་སྲིད་པ་

དང༌། ལྡོག་སྲིད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ།

རང་ལུགས་གཞག་པ་དང༌།
དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་དང༌། མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ན་རེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྔར་བཞིན་གསུངས་པ་དང༌། ལང་གཤེགས་ལས1་རིགས་ལྔར་གསུངས་པ་དང༌། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པར་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང༌། 2གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པར་གསུངས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལང་གཤེགས། ༡༩༩་༩།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། མདོ་སྡེ་མ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ། ༣༡༩་༡༣།

20

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལམ་
དུ་དཀྲིར་རུང་བའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་དོན་དམ་པར་རིགས་སོ་སོར་ངེས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་1། རིགས་
ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་
ཚེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང༌། བསྡུ་བ་ལས། 2ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཅི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་

གནས་ཤིང་བྱེད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་དེ་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
ལྷག་བཅས་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྡོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་
ཚེ་བསྲིངས་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་ལ། རང་གི་ལུས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་
གྱིས་རློབས་ཤིང་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་ངོར་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་
ཚུལ་བསྟན་ནས། ལུས་སྔ་མ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་དབེན་པར་གནས་ཏེ་
ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
1 ག་༨་བ་༣་ཕྱིར་ཏེ། པ་༨་བ་༣་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་༡༠་ན་༣་ཕྱིར་དང་།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༤། སེམས་ཙམ་ཟི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྡུ་བ། ༡༠༤༡་༡༦།

21

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དེས་ན་སྔར་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་
ལས། 1གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་

མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདི་པས་བཞེད་དེ། རྒྱན་སྣང་ལས།2 འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དང༌། དེའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་བཤད་དེ། གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གི3་དོན་ནི་ངེས་པའི་དོན་དང༌། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་གལ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གིས4་དོན་ནི་དྲང་བའི་དོན། ཁྱབ་པ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་ལ།
གལ་ཏེ་དེ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ས་སྡེར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་རིགས་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་དང༌། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར།5 དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་དྲངས་ནས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་
འཕོ་བ་6དང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣་༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན།༡༠༧༣་༩།
3 ག་༩་ན་༣་གིས། པ་༩་ན་༣་གིས། ཀ་༡༠་བ་༤་གིས།
4 ག་༩་ན་༣་གིས། པ་༩་ན་༣་གིས། ཀ་༡༠་བ་༥་གི།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་བ།༡༠༥༨་༩།
6 ག་༩་ན་༥་འཕོ་དང་། པ་༩་ན་༥་འཕོ་བ་དང་། ཀ་༡༠་བ་༦་འཕོ་དང་།

22

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པ་རྣམས་ལ་འབྲོག་དགོན་པའི་དབུས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐེག་པ་དམན་པ་གཉིས་རེ་ཞིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱུད་བླ་མར།1 ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་ངར་འཛིན་
ལས་ལྡོག་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བ། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྨིན་

མཛད་དེ། །ཞེས་དང༌། པདྨ་དཀར་པོ་ལས།2 འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང༌། །ཁྱོད་ནི་ད་དུང་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཙལ་བར་གྱིས། །ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྐུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཛུད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
དང་པོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། བསྡུ་བ་དང་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དང༌། དཔལ་ཕྲེང་གི་དོན་བཀྲལ་བས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མཚུངས་ལ། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་
བསྟན་ནས་དང་པོའི་ལུས་ཀྱིས་དབེན་པར་གནས་པ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འཆི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༥༨་༡༩།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། མདོ་སྡེ་ཇ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༨༦་༨།

23

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ལས་འདས་ཀྱང༌། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྟེན་བག་ལ་ཉལ་དང༌། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་
ལས་དང༌། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྟེན་པའི་ཡིད་ལུས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་རིག་
བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང༌། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱས་པའི་ཡིད་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་
བ་ལེན་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཤི་ནས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་
སྦྱོར་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དང་ཡང1་མི་འགལ་ཏེ། མདོ་དེ་དྲངས་ནས་ཉན་རང་ལ་སྤངས་པ་
ཉི་ཚེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་2གཉིས་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་
པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་

དང་ཡང3་མི་འགལ་ཏེ། པད་དཀར་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དང་པོའི་ལུས་ཀྱིས་དབེན་པར་གནས་པའི་ཚེ་རང་དོན་ལ་དགའ་བས་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་བག་ཆགས་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ།
གལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། པད་དཀར་ལས།4 ཐེག་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་མཐར་

1 ག་༩་བ་༥་དང་ཡང་། པ་༩་བ་༥་ཡང་དང་། ཀ་༡༡་བ་༣་དང་ཡང་།

2 ག་༩་བ་༥་སྒྲིབ་གཉིས། པ་༩་བ་༥་སྒྲིབ་པ་གཉིས། ཀ་༡༡་བ་༣། སྒྲིབ་གཉིས།
3 ག་༩་བ་༦་དང་ཡང་། པ་༩་བ་༦་ཡང་དང་།

4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། མདོ་སྡེ་ཇ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༡༡༩་༡༥།

24

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དང༌། གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང༌། ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། བགྲོད་བྱའི་ཐེག་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མཚུངས་པ་
དང༌། བགྲོད་པ་པོའི་ཐེག་པ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་དང༌། གང་གི་ཆེད་དུ་བགྲོད་པའི་ཐེག་པ་སྡུག་ཀུན་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མཚུངས་པ་དང༌། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རིགས་ཐ་དད་པར་མཚུངས་པ་དང༌། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་
ནས། དེ་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་དེས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྔོན་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་སངས་རྒྱས་སོ་
སྙམ་དུ་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བདག་སྔོན་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་མཚུངས་
པ་ཐང་གཅིག་ཙམ་རྙེད་པས་བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་དང༌། སྤྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་འགའ་ཞིག་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་ལན་དུ་མར་བསྟན་པ་དང༌། སྤངས་

25

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ་བདུན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།1 ཆོས་དང་གང་ཟག་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །མཚུངས་
ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཐུག་
ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་
ཅིག་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་ཁ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་2། གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་
མ་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་རྫོགས་བྱང་ལས་མི་ཉམས་པར་བཟུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།3 ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲང་ཕྱིར་དང༌། །གཞན་ཡང་ཀུན་དུ་
བཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་
གཅིག་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པར་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་སམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
སྤྱིར་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཐེག་དོན་བདེན་
པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང༌། མ་མཐོང་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༣༦་༡༠།
2 ག་༡༠་བ་༡་ཕྱིར། པ་༡༠་བ་༢་ཕྱིར། ཀ་༡༢་བ་༣་ཕྱིར་དང་།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༣༦་༡༢།

26

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཐོང་བ་ལས་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རྫོགས་བྱང་སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་པ་བུལ་བའི་
ཕྱིར། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཆོས་ཅན། བསམ་གྱིས་

མི་ཁྱབ་པར་སྒྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་ཡང་ལེན་ཏེ། རང་གིས་ཐོབ་པའི་འཕགས་ལམ་སྲིད་

པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་ནུས་པས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་

དང་ལྡན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང༌། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། 1ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དང༌། །དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང༌། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདིར་དམན་པའོ། །དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ། །སྲིད་པ་དག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྒྱུར་བ་ཡི། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་
ཡང་དག་ལྡན། །གཅིག་ནི་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་ནི། །སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅིག་ཤོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང༌། །ལྡན་ཕྱིར་སྤྲུལ་པས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྔར་གྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༣༦་༡༤།

27

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ།

མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང༌། ཇི་ལྟར་རྣམ་གཞག་གསུངས་1ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།2 ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་ཚངས་པའི་ཐེག །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཉན་ཐོས་དང༌། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི། །ཐེག་པ་འདི་དག་ངས་བཤད་དོ། །ཇི་སྲིད་སེམས་ནི་འབྱུང་གི་བར། །ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། །ཐེག་པ་མེད་ཅིང་གྲོལ་བ་མེད། །ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ང་སྨྲའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཡོངས་དྲང་
དོན་དུ། །ཐེག་པ་ཐ་དད་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་དང༌། དམ་ཆོས་པད་དཀར་དང༌། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །
གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ། རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལང་གཤེགས་ལས།3བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌།

1 ག་༡༡་ན་༢་གསུང་ཚུལ། པ་༡༡་ན་༣་གསུངས་ཚུལ། ཀ་༡༣་ན་༦་བྱ་བའི་ཚུལ།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལང་གཤེགས། ༢༧༡་༩།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལང་གཤེགས། ༢༧༠་༡༠།

28

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པད་དཀར་ལས།1 དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། །རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན། །ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །བསྟི་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང༌།
བདེན་པ་པོའི་ལེའུར།2 འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་
སྟོན་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར། མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར། འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར། ཆོས་ལ་དཔེ་འཁྱུད་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར། ཞེས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྙེས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌།

དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ལས།3 ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་སོ། །ཞེས་དང༌།
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས།4 རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དག་སྟེ། དེ་དག་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་འཁྲིད5་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ནི་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་དང༌།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། མདོ་སྡེ་ཇ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༡༧༦་༡༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨། དབུ་མ་ཝ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ༩༦༠་༨།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༤། དཀོན་བརྩེགས་ཆ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ། ༧༣༥་༡༩།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༥། མདོ་སྡེ་ཞ།།སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་བའི་འཁོར་ལོའི་མདོ། ༦༢༩་༣།
5 ག་༡༡་བ་༢་འཁྲིད། པ་༡༡་བ་༤་འཁྲིད། ཀ་༡༤་ན་༣་ཁྲིད།

29

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།1 ཐེག་པ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བས་ན། །སྲིད་པའི་ལམ་གྱིས་དུབ་རྣམས་ལ། །ངལ་བསོའི་དོན་ཏེ་དེ་ཉིད་
མིན། །ཞེས་དང༌།
དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས།2 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གཙོ་
བོའི་ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང༌། །ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཞུགས་དོན་དུ། །ཐེག་པ་
གསུམ་དུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དེས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་འཕོ་ཀར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདིར་བོར་ནས་
དག་པའི་ཞིང་དུ་པདྨའི་སྦུབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་བླངས་ལ། ཁྱབ་པ་

འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་ལ་སླར་མི་ལྡང་བར་མཉམ་པར་གཞག་3པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་4ནས་དེར་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཇུག་5པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས།6 ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་གཉིས་པོ་ཐོབ་ཅིང༌། སྙིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་སྲིད་པ་ལ་སྐྲག་པའི་ཡིད་དང་སྔོན་གྱི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༡༨། རྒྱུད་ངི། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ། ༡༡༧་༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༡ བསྟོད་ཚོགས་ཀ།མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ། ༡༩༥་༡༠།
3 ག་༡༡་བ་༦་བཞག པ་༡༡་བ་༧་བཞག། ཀ་༡༤་བ་༡་གཞག།
4 ག་༡༡་བ་༥་བརྟན་། པ་༡༢་ན་༡་བརྟན། ཀ་༡༤་བ་༡་བརྟེན།
5 ག་༡༡་བ་༦་འཇག ། པ་༡༢་ན་༡་འཇུག། ཀ་༡༤་བ་༡་འཇོག །
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༠༧༡་༦།

30

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཚེ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྲགས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མིང་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཁམས་གསུམ་པར་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ། འཕོ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཡོངས་སུ་དག་པར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་དང༌། པདྨའི་སྙིང་པོར་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང༌། ཉན་ཐོས་དེ་དག་ཇི་སྲིད་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་མ་བསྐུལ་བ། །དེ་སྲིད་ཡེ་ཤེས་ལུས་གཅིག་གིས། །ཏིང་འཛིན་མྱོས་པས་བརྒྱལ་ཏེ་གནས། །ཞེས་དང༌། ལང་གཤེགས་ལས།7 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་
ན། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་མི་སད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བཞེངས་ནས་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་དམ་པའི་ཆོས་གསན་ཏེ་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས།8 འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང༌། །ཁྱོད་ནི་ད་དུང་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཙལ་བར་རིགས། །ཞེས་དང༌། ལང་གཤེགས་ལས།9 ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུ་མྱོས་པ་ནི། །མྱོས་གྱུར་མེད་པ་སངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་དག་ང་ཡི་སྐུ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་འཐོབ། །ཅེས་དང༌། རྒྱན་སྣང་ལས།10 དེ་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་

7 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལང་གཤེགས། ༢༧༢་༡།
8 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། མདོ་སྡེ་ཇ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༨༦་༨།
9 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༤༩། མདོ་སྡེ་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལང་གཤེགས། ༢༧༢་༡།
10 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༠༧༡་༡༣།

31

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

པའི་མི་ཤེས་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འོད་ཀྱི་སྣང་བས་སད་པར་མཛད་ནས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་རྒྱུ་བ་དང་
འདྲ་བར་འགྲོ་ཞིང་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་བསགས་ནས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་བླ་མར་འགྱུར། ཞེས་ལུང་ལས་ངེས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་སེམས་རྒྱུད་དང་འབྲལ་རུང་གི་གློ་བུར་བ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་སྤོང་
བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་སུ་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལམ་དུ་དཀྲི་དགོས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྟོང་བདེན་གྲུབ་མ་བཀག་པར་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་
འཁྲིད་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པའི་ཚོང་ཕྲུག་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་དུ་གྲོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་ནས་དབུགས་ཕྱིན་པར་བྱས་ཏེ་
སླར་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ལ་འཁྲིད་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡུན་རིང་
དུ་དུབ་སྟེ། རེ་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་རྣམས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་དབུགས་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས། ཐེག་ཆེན་དུ་དྲངས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་

32

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང༌། དབུ་མ་འཇུག་པར།1 དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་
གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི། །ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལས་
ཡིད། །སྦྱར་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་པའང་བློས་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་
དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཚད་ལྡན་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ཞིང༌། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་དེ་དག་གི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས།2 ཁྱབ་པ་ནི་
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱབ་པའི་དོན་དང༌། གོ་རིམ་
དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱད་པར་གྱིས་དོན་གྱི་གང་གསུངས་པ་ཡིན་པའོ། །དེ་
ལྟར་ཡིན་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྔར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། འདིས་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་3པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༩༤་༡༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་ཀ།།འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༢༡༧། ༡༧།
3 ག་༡༣་ན་༡་གཞག། པ་༡༣་ན་༣་གཞག། ཀ་༡༦་ན་༢་གཞག།

33

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ནོ། །ཞེས་དང༌། རྒྱན་སྣང་ལས།1 དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གསལ་བར་བཤད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་པདྨ་དཀར་པོ་དང༌། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ། ཁྱོད་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་པ་ནི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་དང༌། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང༌། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གྲོལ་བ་
མིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་ནཱ་ག་ཛུ་ནའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང༌། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་པུའི་ཚུལ་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་གཉིས་
ཐོབ་ནས། །སྲིད་པས་སྐྲག་ཡིད་དེ་དག་ལ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ཚོགས་
བསགས་ནས། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལ།
མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་གཉིས་གང་རུང་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་
རྟོགས་དེ་ཐེག་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་དང༌། ཐེག་དམན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཐེག་པ་གང་ཞིག །ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༠༧༡་༢༡།

34

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།1 དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་དག་དང༌། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང༌། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང༌། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང༌། །སངས་
རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཆེན་པོ་འདི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་ཏེ། དམིགས་པ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པ། རྩོམ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ། ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟོབས་སོགས་འགྲུབ་པ། འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་
སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གང་ཞིག །ཆེན་པོ་བདུན་དང་མི་ལྡན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།
གསུམ་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་
ནི། ཐེག་པ་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་དང༌། ཐེག་དམན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་མི་འདྲ་ཞིང་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་བཞག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༨༡་༦།

35

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།
དང༌། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལ་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་
ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ཡོད་པས་དེའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་གང་ནས་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལ།
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་
ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་པར་བཤད་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་འཐད། ཅེས་གསུངས་པ་དང༌། ཚིག་གསལ་ལས།1 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ལངས་ཏེ་ལམ་མཆོག་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་པོར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་

བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་དང༌། མ་དག་ས་བདུན་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་དང༌། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་སྟེ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག་ཟེར་བ་དང༌། ཁ་ཅིག་ས་དང་པོ་ནས་
འཇུག་ཟེར། མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་འཇུག་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་གཉིས་འཐད་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཚོགས་བསགས་དགོས།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཉ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ཚིག་གསལ། ༧༤༢་༤།

36

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པས་ཚེ་གསུམ་ལ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།1 མྱུར་བ་
སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཆེས་བུལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།2 དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། །རང་

སེམས་ཀུན་ཏུ་འཇུག་3ལྡན་པས། །རྟོགས་པ་བུལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ཐུབ་དགོངས་ལྟར་ན་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་གིས་བུལ་ལ། དགེ་བའི་ལྷས་གྲངས་མེད་བཞི་བཅུས་བུལ་བར་བཤད་དོ། །
ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེས་ལམ་བདེན་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས།4 ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོར་
འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་འཕགས་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པས་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༤༤་༢༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༣༦་༡༩།
3 ག་༡༤་ན་༣་མཇུག། པ་༡༤་ན་༧་མཇུག། ཀ་༡༧་བ་༣་འཇུག །

4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༡༡་༡༩།

37

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་1པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལམ་ལྔ་འགལ་བར་ཐལ། སློབ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོགས་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན།
ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཅོམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

གཞན་ཡང༌། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས2། མཚན་གཞི་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
པའི་ལམ་ཤེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༡༤་ན་༦་ཆར། པ་༡༤་བ་༣་ཆར། ཀ་༡༨་བ་༡་ཆར།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༨༢་༣།

38

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞན་ཡང༌། དེ་ཉིད་ལས།1 ས་མཚམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
རྟགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་བཤད་ལས།2 མཚན་ཉིད་ནི་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གང་ཟག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་འཕགས་པ་ཕུང་སུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཕགས་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་3པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་པ་ཕུང་སུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང༌། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐེག་དམན་
འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༨༢་༤།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༨༡་༤།
3 ག་༡༤་བ་༧་ཆར། པ་༡༥་ན་༣་ཆར། ཀ་༡༨་བ་༣་ཆར།

39

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

སྤངས་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས།1 དགུ་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གང༌། །དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེའི་ཚེ་དེ་མི་སློབ་དགྲ་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་མི་སློབ་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འཕགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་ལས་
ཉམས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་མི་སློབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་སློབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མི་སློབ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡོད། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་དང་པོ་བཞི་པོ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། མི་སློབ་པའི་ལྔ་ཕྲུགས་དང་ཕུན་ཚོགས་འོག་མའི་ལྔ་ཕྲུགས་ལ་
ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། མི་སློབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཡིན་ན་མི་སློབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ཕུན་ཚོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སློབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ།
ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་མི་སྲིད། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་ཐམས་ཅད་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༤༦་༡༥།

40

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་ཡོད་
པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་
བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐུའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་སངས་མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་སངས་མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་

41

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གང་ཞིག །སངས་མ་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་དང༌། སེམས་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་གྱུར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ1། ཁ་
ཅིག་དེའི་ཚེ་2ན་སེམས་ཅན་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ན་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་དེ་སྲོག་དབང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྲོག་དབང་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར།3
གཞན་ཡང༌། རིགས་གཏེར་ལས།4 ས་བོན་ཐོག་མཐའ་ཡོད་མིན་ཡང༌། །མེས་བསྲེགས་པ་ན་ཕྱི་མཐའ་མཐོང༌། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་
ཀྱང༌། །བདག་མེད་མཐོང་བས་ཕྱི་མཐའ་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བའི་མཐའ་མེད་པར་ཐལ། འཁོར་བ་དེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དུས་
གསུམ་པོ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་
གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག །འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པའི་
1 ག་༡༥་བ་༤་ཕྱིར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ། པ་༡༦་ན་༢༣་ཕྱིར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ། ཀ་༡༩་བ་༦་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
2 ག་༡༥་བ་༥་ཁ་ཅིག་དེའི་ཚེ། པ་༡༦་ན་༣་ཁ་ཅིག་དེའི་ཚེ། ཀ་༡༩་བ་༦་ཁ་ཅིག་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་མཐད་དེ། དེའི་ཚེ།
3 ག་༡༥་བ་༦་ཐལ་ལོ་ཟེར། པ་༡༦་ན་༤་ཐལ་ལོ་ཟེར། ཀ་༢༠་ན་༢་ཐལ་ལོ། །
4 ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་ལྔའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ་པོད་གསུམ་པ། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༣༡་༤།

42

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པའི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་དེ་སྲིད་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། ཁྱོད་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ས་གཉིས་པ་བའི་
རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འཁོར་བ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་
ཏེ། འཇུག་པར།1 རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་སྲིད་མིན་སྲིད་པ་ཡི། །དཔལ་གྱུར།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་2བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་ཡུལ་དུ་

གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་ཀྱང་ཐ་མའི་མཐའ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་གཉེན་
པོས་སྤོང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང༌། འགྲེལ་ཆེན་ལས།3 གང་གཉེན་པོའི་ཆོས་དང་ཕྲད་པ་ན་འབྲི་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་
འཕེལ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་པར་གྱུར་པ་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་དྲི་མ་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བ་ཡང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༥༨་༡༨།
2 ག་༡༦་ན་༣་ཚེ་ན། པ་༡༦་བ་༢་ཚེ། ཀ་༢༠་བ་༡་ཚེ་ན།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༤༡༠་༢།

43

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་བྱོན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བཀོད་ཀྱང༌། སེམས་ཅན་ལ་ཟད་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང༌། རྒྱན་སྣང་ལས། 1ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་འདི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པའམ། སངས་རྒྱས་རེ་རེ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཁོར་བ་ཟད་པ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་

དང་འདྲ་སྟེ། རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་གཡོག་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་
ཡོངས་སུ་ཟད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན། འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་ཨ་བྷྱ་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་ཡོད་དུ་འདོད་ཀྱང༌། མཐའ་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་འཐད་པ་
ཡིན་ཏེ། མཐའ་ཡོད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས།2 འགྲིབ་དང་
ཕུལ་བྱུང་སྲིད་པར་འཇུག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་གོམས་པ་ལ་
བདག་འགྱུར་བས། །ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ལ། དེ་ནི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལ་སོགས་ཉེས་པ་དང་བྲལ་བ་བྱུང་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང༌།
དེ་ནི་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཞིང་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་དགོས་པས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༤༠༩་༡༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ། ༤༨༩་༨།

44

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་ནི་དྲི་མ་བློ་བུར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་རྐྱེན་དང་འཕྲད་ན་གཉེན་པོ་སྐྱེ་རུང་དང་སྒྲིབ་པ་སྤང་རུང་ཙམ་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་མཐའ་

ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་འབྱུང་ངེས་ལ་འཁྲུལ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉན་
རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ལམ་

ཤེས་སྒོམ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་

ཕྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་སྒོམ་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོས་མི་གནོད་དེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལས་

འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་

45

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷས་བྱིན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་
ན། ལྷས་བྱིན་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་དེ་
དང་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ལྷས་བྱིན་དང༌། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སོགས་སྦྱར་
ནས་སྐྱོན་འཕེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལ།
ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་
མི་བྱེད་པ་སོགས་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས།1 ཁོ་བོས་ནི་དེ་དག་གིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་དང་ནི། ཞེས་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། འོ་ན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་འཆད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་སྤང་རྒྱུའི་ཉོན་
མོངས་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བཤད་པ་དང༌། དེ་བརྒལ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གཉིས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤་༤།

46

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལས། དང་པོ་ལ། བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉི་སྣང་ལས།1 བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བས་བསྡུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པས་
བསྡུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང༌། །ཞེས་པའི་
ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།2 མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བས་བསྡུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་གི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང༌། འཇིག་ལྟའི་བག་ལ་ཉལ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང༌། དེས་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང༌། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་
ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཉིས་པོ་དེ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ3་ལེན་པའི་རྒྱུར་དགོས་པར་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌།
དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།4 དེ་དག་གི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བས་མི་ངོམས་པ་
དང༌། བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་དང་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༣༤༥་༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༤༩༨་༡༣།
3 ག་༡༧་ན་༧་སྐྱེས་པ། པ་༡༨་ན་༣་སྐྱེ་བ། ཀ་༢༢་བ་༡་སྐྱེས་པ།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨། མདོ་སྡེ་ཕ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ༡༩༩།༢༠།

47

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཕྲད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང༌། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྐྱོ་བ་
དང༌། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་འགྲུབ་པ་དང༌། ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང༌། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་མི་འདོར་བ་སྟེ། ཞེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བརྒྱད་གསུངས། འདི་དག་དགེ་རྩ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པས་དགེ་རྩ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
མི་འཐད་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་པའི་དྲི་བ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས།1 བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཚེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལགས་ན་དེའི་རྒྱུ་ཅིའི་སླད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བགྱི།

ཞེས་གསུངས།
དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དངོས་མིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། འདིས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།2བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་
གསུམ་དུ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་3ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། བཏགས་པའི་དགོས་པ་མདོས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་ཀྱང་དོན་ཐོབ་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ནི་གཞན་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨། མདོ་སྡེ་ཕ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ༢༠༠་༨།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨། མདོ་སྡེ་ཕ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ༢༠༠་༡༠།
3 ག་༡༧་བ་༦་ཁམས་གསུམ་པ། པ་༡༨་བ་༢་ཁམས་གསུམ་པ། ཀ་༢༣་ན་༢་ཁམས་གསུམ་པ།

48

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞན་དོན་དུ་སྲིད་པར་ཉིང་
1མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རང་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མི་སྤོང་2བར་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། དེས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་
མོངས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས།3 ཇི་སྲིད་ཁམས་

གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས།4 བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྐྱེན་
གྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྐྱེན་གྱིས། ཟག་པ་མེད་པའི་
ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སམ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང༌། ཟག་

མེད་ཀྱི་ལས་རང་རྒྱུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཀུན་སློང་གི་རྩོལ་བ་ཕྲ་མོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་གཉིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དག་ཞིང་དང༌། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྨོན་ལམ་
1 ག་༡༧་བ་༧་ཉིད། པ་༡༨་བ་༣་ཉིད། ཀ་༢༣་ན་༣་ཉིང་།
2 ག་༡༧་བ་༧་མི་སྤོང་བར། པ་༡༨་བ་༣་མི་སྤང་བར། ཀ་༢༣་ན་༤་མི་སྤོང་བར་།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༨། མདོ་སྡེ་ཕ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ། ༢༠༠་༡༤།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༤། དཀོན་བརྩེགས་ཆ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ། ༧༣༨་༡༩།

49

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

སོགས་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ཟེར་བ་དང༌། ཁ་ཅིག་སྲིད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་དང༌། ཁ་ཅིག་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་འཕགས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བརྒྱད་པོ་དེ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་རྒྱུའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་ཡིན་ན། ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པའི་རང་ཉིད་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པས་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
སྤོང༌། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་དེ་དེ་ལྟར་མི་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱང་སེམས་

འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། ཉི་སྣང་ལས།1 རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རོང་ཊཱིཀ་པ་ན་རེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་
ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་པ་དང༌། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་ཀ།།འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༢༡༨་༤།

50

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་
སྒྲིབ་དེ་དེས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་ཟེར་
ན། དེའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་

མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་ཟེར་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུད་བླ་
མ་ལས།1 འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང༌། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་

བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཉོན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༤༢་༤།

51

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་
དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁོ་ན་རེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར1། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱང་
སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཚེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་
གཉིས་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ2།

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་
གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་རྣམས་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་
བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་རྒྱུའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་

ཉོན་མོངས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་
པའི་འདོད་ཆགས་དེ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས་
སྲས་སྟོང་བསྐྲུན་པ་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང༌།

1 ག་༡༩་ན་༤་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། པ་༡༩་བ་༧་མི་ལེན་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀ་༢༤་བ་༥་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
ཁྱབ།

2 ག་༡༩་ན་༥་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། པ་༢༠་ན་༡་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཀ་༢༤་བ་༦་ཕྱིར།

52

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པའི་ཟག་པ་དེ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་འཕགས་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་1ལས་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་
ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་སྲིད་

པའི་ཟག་པ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི།
གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སོགས་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས།2 ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་ལས། ཞེས་དང༌།3 དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང༌། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་བསྡུས་པ་ཡོངས་སུ་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་
བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་

1 ག་༡༩་ན་༧་ལམ་ལས། པ་༢༠་ན་༤་ལམ་ལས། ཀ་༢༥་ན་༣་ལམ་ཤེས་ལས།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༦་༡༧།

53

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཡོངས་སུ་མ་བསྡུས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྡུད་ཅིང་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། ཐབས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ།
ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང༌། །སློབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང༌། །ཞེས་འཆད་ན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་

ཐོབ་པར་ལམ་ཤེས་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལམ་ཤེས་དངོས་དེ་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་ལམ་ཤེས་དངོས་དང༌།
དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 1བརྒྱ་བྱིན་
གྱིས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་གང་ཞེས་རབ་འབྱོར་ལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤་༥།

54

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང༌། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང༌། ཞི་བ་ཉིད་དང༌། ནད་ཉིད་དང༌། འབྲས་ཉིད་དང༌། ཟུག་རྔུ་ཉིད་དང༌། སྡིག་པ་ཉིད་དང༌། ཕ་རོལ་ཉིད་དང༌། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དང༌། གཡོ་བ་ཉིད་དང༌། རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་དང༌། འཇིགས་1པ་ཉིད་དང༌། འགོ་བའི་ནད་ཉིད་དང༌། ཉེ་བར་འཚེ་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་བརྗོད་པའི་འོག་ཏུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོགས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་

བསྐྱེད་ནས་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་

དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།2 དེ་ལྟར་རྟེན་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་
པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། ཞེས་གསུངས།
ལམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་
དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་
1 ག་༢༠་ན་༣་འཇིགས་། པ་༢༠་བ་༧་འཇིགས་། ཀ་༢༦་ན་༣་འཇིག །
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༧་༡།

55

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བློ་སྦྱོང་བ་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་དང༌།
དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་1ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དང༌།
རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་རྣམ་
པ་དང༌། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང༌། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི2། མདོ་ལས།3 གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང༌། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང༌། ཞི་བ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། མི་རྟག་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་བ་དང༌། སྟོང་པ་དང༌། བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང༌། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ།4 ནད་ཉིད་དང༌།
1 ག་༢༠་བ་༡་བྱ་བའི། པ་༢༡་ན་༥་བྱ་བའི། ཀ་༢༦་བ་༢་བྱེད་པའི།
2 ག་༢༠་བ་༢་དང་པོ་ནི། པ་༢༡་ན་༦་དང་པོ་ལ། ཀ་༢༦་བ་༣་དང་པོ་ནི།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤་༩།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤་༡༠།

56

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འབྲས་ཉིད་དང༌། ཟུག་རྔུ་ཉིད་དང༌། སྡིག་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།1 ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྒྱུ་དང༌། ཀུན་འབྱུང་བ་དང༌། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང༌། རྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། ནད་དང༌། འབྲས་དང༌། ཟུག་རྔུ་དང༌། སྡིག་པའི་རྣམ་
པ་རྣམས་དང༌། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ།2 ཕ་རོལ་ཉིད་དང༌། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དང༌། གཡོ་བ་ཉིད་དང༌། རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་དང༌། འཇིགས་3པ་ཉིད་དང་། འགོ་བའི་ནད་ཉིད་དང༌། ཉེ་བར་འཚེ་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི4་དོན་བཤད་པ་ལ།5 ཡིད་འབྱུང་བ་དང༌། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང༌། འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དེ་དག་ཉིད་སོ་སོའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དག་གིས་ཕ་རོལ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་དང༌།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ངོ་བོ་གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་དག་དང༌། འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིགས་པ་དང༌། ནད་འགོ་བ་དང༌། འཚེ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང༌། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ།6 རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༧་༧།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤་༡༡།
3 ག་༢༠་བ་༥་འཇིགས། པ་༢༡་བ་༢་འཇིགས། ཀ་༢༧་ན་༡་འཇིག།
4 ག་༢༠་བ་༦་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། པ་༢༡་བ་༣་དེ་ཡི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཀ་༢༧་ན་༡་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༧་༩།
6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༩་༡༢།

57

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞི་བ་ཉིད་དང༌། དབེན་པ་ཉིད་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དང༌། སྨོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང༌། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།1 འགོག་པའི་བདེན་པའི་འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་མེད་པ་དང༌། ཞི་བ་དང༌། གྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་དབེན་པ་དང༌། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་དང༌། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ།2བྱང་ཆེན་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒོམ་མོ། །ཞེས་པ་ནས། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དང༌། བྱང་ཆེན་རྣམ་
མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད། ཅེས་སོགས་དང༌། 3ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་
ཚེ་ཆོས་གང་གི་ཆོས་རྣམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྙོམས་
པར་བྱེད་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་4པས་བདག་མེད་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཙམ་སྟེ་བདག་གམ་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། ཡང་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༧་༡༥།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠་༥།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠་༢༠།
4 ག་༢༡་ན་༥་རྟགས། པ་༢༢་ན་༣་རྟགས། ཀ་༢༧་བ་༣་བརྟགས།

58

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགྲོགས་པ་མ་ཡིན། ཇི་
ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་དང་འགྲོགས་པ་མིན། ཇི་
ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས། ཇི་
ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ནས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སེམས་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་མེད་དོ། །ཀོའུ་ཤི་ཀ་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ།1 ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ལམ་དང༌། རིགས་པ་དང༌། སྒྲུབ་པ་དང༌། ངེས་
པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པ་ལ།
ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས2་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང༌། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གིས། །རྣམ་པ། ཞེས་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་བསྟན་ནས། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་
ཚུལ་ལ་ནི། །མི་དམིགས་སྒོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་ནས། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༧་༡༩།
2 ག་༢༡་བ་༢་ཡིན་པས། པ་༢༢་ན་༧་ཡིན་པས། ཀ་༢༨་ན་༢་ཡིན་པར།

59

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དང་བསྔོ་བ་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ།
རོང་ཊཱིཀ་པས1་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གང་
ཞིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
མཁྱེན་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་
རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་

1 ག་༢༡་བ་༤་རོང་ཊཱིཀ་པས། པ་༢༢་བ་༢་རོང་ཊཱིཀ་པས། ཀ་༢༨་ན་༤་རོང་ཊཱིཀ་པ།

60

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་
ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མ1་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མཁྱེན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་2མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་
ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། ཁོ་རང་
གི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི། ཞེས་སོགས་
དང༌། དེས་3རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་འདྲ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
གནས་ན། དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་དགོས་

1 ག་༢༢་ན་༣་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས། པ་༢༣་ན་༡་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། ཀ་༢༨་བ་༥་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས།
2 ག་༢༢་ན་༤་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་། པ་༢༣་ན་༢་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་། ཀ་༢༨་བ་༦་ཐེག་ཆེན་མཐོང་།
3 ག་༢༢་ན་༦་དེས། པ་༢༣་ན་༤་དེས། ཀ་༢༩་ན་༢་དེས།

61

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང༌། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་

ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པའི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་པ་དེ་དེའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་

ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་བསྒོམ་
བྱའི་གཙོ་བོ་དང་ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

62

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བདག་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་འཕགས་
ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་དེ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན། བྱང་འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བདག་མེད་ཆོས་
ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་
གསུམ་པོ་གང་རུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གང་རུང་དངོས་སུ་
རྟོགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

63

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དེས་མཚོན་ནས་ཐར་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་

ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་དང་པོ་ 1ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན།

འདོད་དེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
སྦྱར་ནས་མཚུངས་པ་བྱའོ། །
ཁོ་ན་རེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སློབ་པའི་ཐོབ་
བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

1 ག་༢༣་ན་༦་དང་པོར། པ་༢༤་ན་༤་དང་པོར། ཀ་༣༠་ན་༥་དང་པོ་།

64

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁས། དེར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱང་

འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཅིག་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐོབ་བྱ་གང་ཞིག །དེའི་ཐོབ་བྱ་ཕལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། བདེན་འཛིན་དེ་ཉན་ཐོས་སློབ་པ་འཕགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་སྤང་བྱ་གང་ཞིག །དེ་དེའི་སྤང་བྱ་ཕལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །འདོད་ན། བདེན་མེད་
དེ་དེའི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་མཁྱེན་པ་
ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞིའི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་
བསྐྱེད་བསྔོ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི1་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་

1 ག་༢༤་ན་༡་བཟུང་བའི། པ་༢༤་བ་༧་བཟུང་བའི། ཀ་༣༡་ན་༣་བཟུང་བའི།

65

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དང༌། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང༌། མཇུག་ཏུ་བསྔོ་བ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་བ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམ་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་
བའི1་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི2་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་

1 ག་༢༤་ན་༦་བཟུང་། པ་༢༥་ན་༥་བཟུང་། ཀ་༣༡་བ་༣་བཟུང་།
2 ག་༢༤་ན་༦་བཟུང་། པ་༢༥་ན་༥་བཟུང་། ཀ་༣༡་བ་༣་བཟུང་།

66

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། རྫོགས་བྱང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པ་ལ།
མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་1འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི།2 དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་
བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཤེར་
ཕྱིན་སྟོན་ཅིང་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱང3་ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་གིས་ནི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པར་བགྱིས་

ཏེ། བཀའ་དྲིན་མི་དྲན་པར་མི་བགྱིའོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔོན་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་ན་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལས་གདམས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང༌། རྩ་བ་དང༌། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱུ་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་

ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་ལ། དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་འཐུན་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་
1 ག་༢༤་བ་༡་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། པ་༢༥་ན་༦་ཀྱི། ཀ་༣༡་བ་༥་ཀྱིས།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་ང། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མ། ༨༣༡་༣།
3 ག་༢༤་བ་༢་ཁྱོད་ཡང་། པ་༢༥་ན་༧་ཁྱོད་ཡང་། ཀ་༣༡་བ་༦་ཁྱོད་ཡང་།

67

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།1 བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ལམ་བརྗོད་ནས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། མདོ་འདིའི་དོན་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་སྟོན་པ་ལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གསུམ་པ་ནི།2 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི3་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་ལ། དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།4 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཚོར་བ་
དང༌། འདུ་ཤེས་དང༌། འདུ་བྱེད་དང༌། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་ངོ་། །ཀོའུ་ཤི་ཀ་
གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང༌། ཚོར་བ་དང༌། འདུ་ཤེས་དང༌། འདུ་བྱེད་
རྣམས་དང༌། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ་། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༨་༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༨་༩།
3 ག་༢༤་བ་༧་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི། པ་༢༥་བ་༦་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི། ཀ་༣༢་ན་༦་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༣་༡༥།

68

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། །དྲོ་བ། ཞེས་དང༌།
1གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་
ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།2 དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་

གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་མི་བྱ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་
འདི་ལ་བྱང་ཆེན་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་མི་དམིགས་པས། །རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་དང༌། 3གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།4 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །གནས་པ་བཀག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༨་༩།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༠་༦།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༨་༡༡།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༣་༢༡།

69

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

པས་བཟོད་པ་རྣམས། །ཞེས་དང་།1 དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པའང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་

བཀག་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།2 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ས་དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་

གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བཤད་དེ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས། །མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་དང༌། 3གང་གི་ཕྱིར་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་མ་4དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་
ཀྱི་འཐད་པས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་རྒྱས་པར་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་
དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེདཔའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༨་༡༡།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༨་༡༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༨་༡༣།
4 ག་༢༥་བ་༣་མ་དམིགས་པའི། པ་༢༦་བ་༢་མི་དམིགས་པའི། ཀ་༣༣་ན་༥་མ་དམིགས་པའི།

70

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་
རྟོགས་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་

མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞིར་ཡོད།
ཁོ་ན་རེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་
ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་

པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་
དུ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་དེར་གནས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་

རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

71

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གང་ཞིག །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་

མ་ཁྱབ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་
ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་གང་ཞིག །ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ།

བགྲོད་པ་པོ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌།
བགྲོད་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང༌། དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁྱད་པར་དངོས་དང༌། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང༌། རྩ་བ་དང༌། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཇུག1་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་རིགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་འཆད་པར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་
དམ་མེད། མེད་ན་ལོགས་སུ་འཆད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཁྱད་པར་དེ་ཇི་

1 ག་༢༦་ན་༧་འཇུག །པ་༢༧་ན་༦་འཇུག །ཀ་༣༤་ན་༥་མཇུག །

72

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་མའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།1 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བརྗོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་དེ་དག་ཇི་
ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ན་གང་གིས་ན་དེ་དག་གི་ལམ་གཞན་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་རེ་ཞིག་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། དེ་ཉིད་རྩ་བས་འཆད་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྣམས་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡུམ་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ།2 དེ་ནས་ཡང་འཁོར་དེ་རྣམས་ལས་ལྷའི་བུ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ་གང་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་
པ་ལ། ལུང་ལས།3 ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཞེས་
སོགས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་ལམ་བགྲོད་པའི་ཁྱད་པར་དང༌།
ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས།4 དེ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༨་༡༩།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༨་༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༩་༤།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༨་༡།

73

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ནས་ཡང་འཁོར་དེ་རྣམས་ལས། ལྷའི་བུ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ་གང་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང༌། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དང༌། གནོད་སྦྱིན་
རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་བསྙད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་དག་ནི་སྨྲས་པར་གྱུར་ན་ཤེས་པར་རུང་གི། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེར་
ཕྱིན་འཆད་པ་དང༌། རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་དང༌། སྟོན་པ་དང༌། ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་སྙམ་པ་དང༌། དེ་ནས་འཕགས་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གི་
སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་རིག་ནས། ལྷའི་བུ་དག་སྨྲས་པར་གྱུར་ན་ཤེས་པར་མི་རུང་ངམ། ལྷའི་བུ་དག་གིས་སྨྲས་པ་ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་།།རབ་འབྱོར་གྱིས་

སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་དག་གང་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་དེ་གང་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ནི་ཐོས་པར་མི་རུང་ངོ་། །གང་ཐོས་པར་མི་རུང་བ་དེ་ནི་ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།
དེ་ཡང་མདོ་ཚན་དང་པོ་དེས་ཤེས་པ་ཟབ་པ་དེ་བསྟན་ནས། ཡི་གེ་གཅིག་
ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་དེ་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རང་
བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །ཞེས་དང༌།
ལུང་ལས།1 ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བལྟོས་ནས་རང་གི་བྱང་
ཆུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དག་ཀྱང་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྔོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པས་གཞན་གྱི་2བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༩་༤།
2 ག་༢༧་ན་༤་གཞན་གྱི་བསྟན་པ། པ་༢༨་ན་༣་གཞན་གྱི་བསྟན་པ། ཀ་༣༥་ན་༥་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ།

74

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ།1
དེ་ནས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། ཀྱེ་མ་གནས་བརྟན་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཟབ་པ་བས་ཀྱང་
ཤིན་ཏུ་ཟབ་པར་བྱེད། ཕྲ་བ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་དང༌། 2སྒྲར་བརྗོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་འཆད་པ་པོའི་ཤེས་པའི་རྩལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ན། དེ་དག་ནི་རང་གི་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྒྲ་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པས། གཞན་དག་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས3་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་ཁྱད་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དེ་ཡང་མདོ་ཚན་དང་པོའི་དོན་མཉམ་གཞག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཟབ་པ་སྟེ་རང་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པ་དང༌།
གཉིས་པའི་དོན་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངག་གི་འབྲས་རྟགས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༠་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༩་༡༡།
3 ག་༢༧་ན་༧་དེ་དག་གིས། པ་༢༨་ན་༧་དེ་དག་གིས། ཀ་༣༥་བ་༣་དེ་དག་གི།

75

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

རྟོགས་པ་ནི་མ་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་སྟེ། རྩ་བའི་ཡང་སྒྲས་བསྡུས་པ་རང་གིས་གཞན་ལ་བསྟན་མི་དགོས་པའོ། །ཟབ་པ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །
མདོ་ཚན་གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཟབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞན་
གྱིས་བསྟན་པའི་སྒྲ་ལས་བདེན་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ཟབ་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། རང་གི་རྟོགས་པའི་རྐྱེན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་

པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་སྤངས་
པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ཕྲ་བ་ནི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་སྟོང་པར།1 རིང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བ། ཞེས་འབྱུང་བས། དེ་ལ་རིང་བ་ནི་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང༌། དེ་ལས་
ཆེས་རིང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
འདིའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་དང༌། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རིགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། ལམ་བགྲོད་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཁྱད་པར། ཚོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། གནས་པའི་ཁྱད་པར། རྒྱུ་བའི་ཁྱད་པར། སྒྲ་བཤད་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆུང་བས་འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བར་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ལ་དགའ་བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སྙིང་རྗེ་ཆུང་བས་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༣། བརྒྱད་སྟོང་ཀ། །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ༥༡་༡༤།

76

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

1གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མི་འཇུག་པར་སེམས་ལས་ཆུང་ངུར་གནས་པ་དང༌། དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་ཅིང་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཅན་ཏེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་
དུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་2ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཡོད་དེ།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་བསྐལ་བ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
མཉེས་པར་བྱས་ནས། རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང༌། ཕྱིས་རང་གི་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་དང༌། ཁམས་དང༌། སྐྱེ་མཆེད་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་དང༌། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང༌། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ལ་འབྲས་བུ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བའི་ཚོགས་
སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱིས་3ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་
པར་བྱས་ཤིང༌། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྔོན་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའམ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་

བུ་ཚེ་དེ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པས། ཕྱིས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁས་

པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་དང་འབྲས་བུ་
གཉིས་ཀ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཡོད་དེ།

1 ག་༢༧་བ་༦་ཆུང་བས། པ་༢༨་བ་༦་ཆུང་པས། ཀ་༣༦་ན་༤་ཆུང་བས།
2 ག་༢༧་བ་༧་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ། པ་༢༨་བ་༧་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ། ཀ་༣༦་ན་༥་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ།
3 ག་༢༨་ན་༢་རང་རྒྱལ་གྱི། པ་༢༩་ན་༣་རང་རྒྱལ་གྱི། ཀ་༣༦་བ་༢་རང་རྒྱལ་ལམ་ལ།

77

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང༌། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་འཐོབ་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ཐོབ་
མི་ནུས་པས། འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་

མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཚོགས་ལམ་མན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་
པ་ལ་གནས་ཤིང་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་རང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་སྟན་

ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་ཚེ་བཟོད་པ་འབྲིང་

མན་ཆད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
དང༌། དེའི་ཚེ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་ཤིང་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་ལམ་ལྷག་མ་
མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཀུན་བཏུས་ལས་བཤད་དོ། །
གསུམ་པ་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བསླབས་པས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་དང་པོ་འགྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་
ལྟར་ལམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་

78

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒོམས་1པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་དང༌། འབྲས་བུ་ལྷག་མ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་དུ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།2 །
བཞི་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཚོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་

ཡོད་དེ། དེས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།3 བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུས། །ཞེས་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར།4 བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་
བརྒྱར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་དག་ལ་སྤྱད་པས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་གསོག་དགོས་པ་དང༌། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱའི་སུམ་ཉིས་དང༌། ཚོགས་སྤྱོད་ཆུང་ངུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱའི་སུམ་གཅིག་ལ་ཚོགས་གསོག་དགོས་ཟེར་བ་ལ།
ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་བར། དེ་བཀག་ནས། རང་རྒྱལ་གསུམ་
ཚོགས་གསོག་ཚུལ་དུས་མཚུངས་པར་བཤད་ཀྱང༌། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ལ་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། ཚེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

1 ག་༢༨་བ་༣་བསྒོམ། པ་༢༩་བ་༣་བསྒོམ། ཀ་༣༧་ན་༣་བསྒོམས།
2 ག་༢༨་བ་༣་ཕྱིར་རོ། པ་༢༩་བ་༤་ཕྱིར་རོ། ཀ་༣༧་ན་༥་ཕྱིར།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༢༣་༡༡།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༣༩༣་༨།

79

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཀུན་བཏུས་ལས།1 སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།2 རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང༌། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་
ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚེ་དེ་ལ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་འཇུག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཚེ་འཕོས་ནས་དེར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཉོན་གྱི་

དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རང་
རྒྱལ་ཡིན་ན། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་
ལས།3 རང་སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་དང༌། བསེ་རུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་
རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། དེ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་དེར་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༧༥་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། ༢༦་༢༠།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༣༩༢་༡༧།

80

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཤད་ལས།1 གང་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང༌། ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་
ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ་ལ། ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་དང༌། སྐུའི་གནས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་ཀ་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང༌། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དང༌། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གཅིག་པུར་གནས་ཤིང༌། ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྲོགས་དང་བཅས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །
དྲུག་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དུ་རྒྱུ་ཞིང་གནས་པའི་ཚེ། ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྲུང་བ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པ་དང༌། དྲན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་ཤིང་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་སུ་བསོད་སྙོམས་ལ་རྒྱུ་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ།
གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །
བདུན་པ་ལ། སྤྱིའི་སྒྲ་བཤད་ནི། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་ལྟོས་
མེད་དུ་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས། ལུང་མེད་པར་བདག་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུའི་རྭ་ལྟ་བུར་གཅིག་པུར་གནས་པས་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས།2 བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༨༠། མངོན་པ་གུ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ༧༥༥་༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༨༠། མངོན་པ་གུ །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྲས། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ༧༥༥་༡༩།

81

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ལྟར་བསེ་རུ་དག་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་གཞན་དག་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པས་
ན། ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་
གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གཙོ་བོར་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲ་མེད་
ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཚེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བ་སྔ་མ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ1། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་

མི་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཐེག་དམན་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་
གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

1 ག་༢༩་བ་༦་ཕྱིར་ཏེ། པ་༣༠་བ་༦་ཕྱིར། ཀ་༣༨་བ་༦་ཕྱིར་ཏེ།

82

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཟེར་བ་དང༌། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་

འོང་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མ་
བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་ན། དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་དགོས་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་པ་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོང་ཊཱིཀ་པས། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་
གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་དོན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
རང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། 1རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་
རྣམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང༌། །བཅས་པ་དག་
ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། དགེ་སློང་རྣམ་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དགེ་སློང་དུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་པས། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ་རུས་པ་འདི་དག་རྒྱུ་ཅི་ལས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༠༧་༢༠།

83

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བྱུང་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དེ་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བསྒོམས་པས་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང༌། ལན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་
ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མེད་ན་ཆོས་སྟོན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཟེར་བའི་དོགས་པ་ཁོང་ན་གནས་པ་བསུ་བ་ལ།1 ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དེས་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་
བསྟན་པས་རང་གི་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དང་དེ་ནི་ཉན་པ་པོའི་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །
འདི་ལ་ཡང་རྒྱུ་དུས་སུ་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་མཚུངས་པ་དང༌། འབྲས་དུས་སུ་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༩་༡༥།

84

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་ཤིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྨོན་ལམ་བཏབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྨོན་ལམ་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ཡིད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྣམ་
པར་གཡེང་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འཁྲུགས་པ་སྟེ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་དེ་མཐོང་ནས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཡེང་བ་ཡིན་པ་ཡང༌། རྟོག་པས་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་དཔྱོད་པས་ཁྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་དག་ཀུན་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། 1རྣམ་པར་མ་བརྟགས་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་ཚིག་ཏུ་མི་སྨྲ་བས་བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །ཞེས་གསུངས།

རང་རྒྱལ་གྱིས་2སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྔར་བཞིན་སྨོན་
ལམ་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་བཏབ་པ་དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་དང་
རང་རྒྱལ་གཉིས་སྒྲ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་འཆད་པ་ལ།3 དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༩་༡༨།
2 ག་༣༡་ན་༡་རྒྱལ་གྱི། པ་༣༢་ན་༡་རྒྱལ་གྱི། ཀ་༤༠་ན་༦་རྒྱལ་གྱིས།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༩་༢༡།

85

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས1་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
ལྟར་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ལྟར། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་སྔོན་སྒྲ་མེད་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ཙམ་འཚམས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་གཙོ་བོར་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ལ་ཇི་ཙམ་འཚམས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། 2སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྨོན་ལམ་
ལ་སོགས་པའི་མཐུས། སྒྲ་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་དོན་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་བས་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྲུན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་རང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པས་ཇི་ཙམ་
འཚམས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པར་ནུས་ཏེ། སྔོན་དེ་ལྟར་ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་སྨོན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །

1 ག་༣༡་ན་༣་སངས་རྒྱས་ཀྱི། པ་༣༢་ན་༣་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཀ་༤༠་བ་༡་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༩་༢༡།

86

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཉིས་པ་བགྲོད་བྱ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ།
མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་1འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི།2 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ལྷའི་བུ་དག་གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན་ཕྲ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་ཁྱད་ཞུགས་པ་བརྗོད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྣལ་མ་སྟེ་དཀྱུས་མ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཆད་དོ། །ཞེས་
མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།3 དེ་ལྟར་ཁྱད་ཞུགས་པར་བརྗོད་ནས་ཁྱད་ཞུགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ལམ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྣལ་མ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
ལམ་ཤེས་འཆད་པ་ལ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང༌། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། 4རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་

ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས།
མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལའང༌།

1 ག་༣༡་བ་༡་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། པ་༣༢་བ་༡་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། ཀ་༤༡་ན་༡་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༠་༡༠།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༠་༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༠་༡༠།

87

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བརྟེན་པ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌།
རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་
འཛིན་གྱི་རྟོག་1པ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།2 ལྷའི་བུ་དག་གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན། ཕྲ་བ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་ནས། ལྷའི་བུ་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྗོད་པ་དང་མཉན་དུ་མེད་པ་ལས་བཟུང་སྟེ་ཤེར་
ཕྱིན་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་
པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཟབ་པ་མ་ཡིན་ཕྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང༌། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི།3 དེ་ནས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ།
གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དག་བཙལ་བར་བྱ་སྙམ་པ་དང༌། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་
སོ། །ལྷའི་བུ་དག་བདག་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་བཙལ་

1 ག་༣༡་བ་༥་རྟོགས། པ་༣༢་བ་༥་རྟོགས། ཏ་༣༡་བ་༥་རྟོགས། ཀ་༤༡་ན་༦་རྟོག །
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༠་༡༣།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༧་༡།

88

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷའི་བུ་དག་འདི་ལྟར་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས1་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་མ་གྲུབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
ཀྱང༌། དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་
འཕགས་པས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང༌། དེའི་
ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པས་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བསྟན་ནས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་དང༌། 2རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་དང༌། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བསྒོམས་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དོན་གྱི་

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི།
མདོ་ལས།3 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མོའུ་
འགལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་དང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཛོད་ལྡན་ཆེན་པོ་དང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀ་ཏྱའི་བུ་ཆེན་པོ་དང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་བྱམས་གང་གི་བུ་དང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང༌། ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་ཁྲག4་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གནས་

1 ག་༣༢་ན་༣་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རྡེ་ཤིང་། པ་༣༣་ན་༣་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རྡེ་ཤིང་། ཀ་༤༡་བ་༥་མཁན་གྱི།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༠་༡༠།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༠་༥།
4 ག་༣༢་ན་༧་ཕྲག་ཁྲིག །པ་༣༣་ན་༧་ཕྲག་ཁྲིག །ཀ་༤༢་ན་༣་ཕྲག་ཁྲིག །

89

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལྟར་ཟབ་པ་འདི་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཞེས་སོགས་དང༌།
1རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་བསྡུས་པའི་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིའི་ཁྱད་པར་གྱིས་

ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།
དེས་ན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་
རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།2 སྐབས་འདིར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་
ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་
བ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀར་བསྟན3་ཅིང༌། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། གསེར་འཕྲེང་ལས།4 འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ལམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང༌། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁྱད་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༠་༡༣།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༥༠་༤།
3 ག་༣༢་བ་༤་བསྟེན་ཅིང། པ་༣༣་བ་༤་བསྟེན་ཅིང། ཀ་༤༢་བ་༢་བསྟན་ཅིང་།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༧༤༦་༥།

90

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཆོས་བཤད་པ་དང༌། ལམ་ཤེས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བརྟེན་པ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང༌། རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།
སྤངས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང༌། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་ལས། རྟོགས་པ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དང༌། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་མཚུངས་པས་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྒོམ་པ་
ཁོ་ན་དང༌། ཞེས་འགྲེལ་པས་ཁ་བཀང་ནས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ།

སྒྲུབ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང༌།
སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་དགོད་པ་དང༌། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་བར་མ་ལས།1 ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་སམ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གམ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་

བྱ་བ་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་2པ་དག་གམ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དག་ཡུམ་འདི་ལྟར་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༠་༡༥།
2 ག་༣༣་ན་༢་སྐྱེད། པ་༣༤་ན་༢་སྐྱེད། ཀ་༤༣་ན་༢་བསྐྱེད།

91

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཟབ་པ། ཞེས་གང་ཟག་ལྔ་གསུངས། བརྒྱད་སྟོང་པར།1 ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་སམ། ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སམ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་ཟག་གསུམ་གསུངས། མདོ་སྡུད་པ་ལས།2 རྒྱལ་སྲས་བདེན་ལ་མཁས་དང3་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང༌། །དགྲ་བཅོམ་
དྲི་མ་བསལ་ཞིང་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་དང༌། །བཞི་པ4་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
ཟིན་པའོ། །ཞེས་གང་ཟག་བཞི་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་བར་མ་ནས་གསུངས་པའི་གང་ཟག་དང་པོ་དང༌། བརྒྱད་
སྟོང་པ་ནས་གསུངས་པའི་དང་པོ་དང༌། སྡུད་པར་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་གསུམ་ནི་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་བྱེད། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་
དེ། གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཅིང༌། བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
རྒྱན་སྣང་ལས།5 ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༣། བརྒྱད་སྟོང་ཀ །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ༥༤་༧།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༤། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀ །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། སྡུད་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ༨་༦།
3 ག་༣༣་ན་༤་མཁས་དང་། པ་༣༤་ན་༤་མཁས་པ། ཀ་༤༣་ན་༤་མཁས་དང་།

4 ག་༣༣་ན་༥་བཞི་བ་དགེ་བའི། པ་༣༤་ན་༥་བཞི་པ་དགེ་བའི། ཀ་༤༣་ན་༤་བཞི་པ་དགེ་བའི།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སསེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༡༠༩་༡༤།

92

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྟོགས་པས་རང་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་སངས་
རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་ཞིང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་ན་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕོྱིར།

ཡུམ་བར་མ་ནས་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་དང༌། བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་གསུངས་པའི་གཉིས་པ་དང༌། སྡུད་པ་ནས་གསུངས་པའི་དང་པོ་རྣམས་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུད་འགྲེལ་ལས།1 དེ་ལས་ཤེས་རབ་འབྲིང་གི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་གསུམ་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་གསུམ་པ་རྣམས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་བྱེད་དམ། དེ་གང་རུང་ལ་བྱེད་པར་སྙམ་སྟེ། རྒྱན་སྣང་ལས།2 དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མཆོད་པར་འོས་པའོ། །ཞེས་
དང༌། སྡུད་འགྲེལ་ལས། 3ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གང་ཟག་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་
ལ་སྦྱར་རོ། །

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། སྡུད་འགྲེལ། ༥༣་༡༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༡༠༩་༢༠།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། སྡུད་འགྲེལ། ༥༣་༢༡།

93

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།
གཉིས་པ་ལ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་
གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་

རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་
པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཡོད། ས་མཚམས1་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།
གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་

རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་བ་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་
ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཟད་པར་སྤོང་ནུས། རང་ལམ་དུ་
ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤང་མི་ནུས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་

བཞིན་གནས་རིགས་ལ་བརྟེན་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་
འདིའི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་

1 ག་༣༣་བ་༦་ས་འཚམས། པ་༣༤་བ་༧་ས་འཚམས། ཀ་༤༤་ན་༢་ས་མཚམས།

94

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཁའ་ལ་རླུང་བརྟེན་དེ་ལ་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བརྟེན་ཚུལ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་

བཤད་ལས།1 གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་
དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་རྒྱུད་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་འཆད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང༌། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། རང་

རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ།
གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བའི་
རིགས་སུ་གནས། ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་དེས་རང་
རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག །འདིའི་རྟེན་དེ་དམིགས་རྟེན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེ་རྟོགས་པར་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༥༤་༡།

95

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཐལ་ལོ། །
ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་ན་དེ་རྟོགས་
པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེས་དེ་ལ་དམིགས་ན་
དེ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་
པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་
དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེས་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་1པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་
པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདེན་བཞི་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་རང་

བཞིན་གནས་རིགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ།
བདེན་བཞི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །

ཁ་ཅིག །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱད་ཆོས་
གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ་རང་ལམ་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཟད་པར་སྤོང་ནུས། དེར་ཤེས་
སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་ཟད་པར་སྤོང་མི་ནུས། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་

1 ག་༣༤་བ་༤་བཅད་པར། པ་༣༥་བ་༤་བཅད་པར། ཀ་༤༥་ན་༣་གཅད་པར།

96

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་
ཟད་པར་སྤངས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་འཛིན་
སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །རྣམ་བཤད་ལས།1 རང་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་
དམིགས་པ་ཡིན་ཞིང་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ།
ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཡིན་ན་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་དུ་
ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེས་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལ་དམིགས་
ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་

གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། གཟུང་2བ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དེ་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་ཞེས་པའོ། །

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༥༣་༢། 2 ག་༣༥་ན་༣་བཟུང་བ། པ་༣༦་ན་༤་བཟུང་བ། ཀ་༤༥་བ་༣་གཟུང་བ།

97

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་རྟེན་དེ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་
པ་ལ་བྱེད་ཅིང༌། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དེ་རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་སེམས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། འདིའི་སྐབས་
ཀྱི་རིགས་རང་རྒྱལ་སློབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་
ཕྱིར་དང༌། སྐབས་འདིའི་རྟེན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་གང་ཟག་གི་བརྟེན་པ་དང༌།
ཆོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌།

གསེར་ཕྲེང་ལས།1 སློབ་དཔོན་འདིས་གང་ཟག་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་ཀ་མཛད་པ་མདོའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་མཚུངས་
ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་ཡོད། དེ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་

ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒོམ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད་པ་ལ།
མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་2འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི།3 དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཀྱེ་མ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༧༤༥་༦།
2 ག་༣༥་བ་༢་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། པ་༣༦་བ་༣་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། ཀ་༤༦་ན་༤་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༨༦་༡༨།

98

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་གནས་བརྟན་
རབ་འབྱོར་འདི་བཏགས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་
ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།1 ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལམ་སྐྱེ་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། 2གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་དྲོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༠་༡༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༡་༡།

99

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དང་པོ་དྲོད་དེ་སྟོན་པ་ལ།1 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་
གཟུགས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །བཏགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ་དེ་ནི་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་

ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དྲོད་གྱུར་པ། །ཞེས་དང༌། 2གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་
བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་3པ་དང༌། ཞེས་གསུངས། རྩེ་མོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 4གཟུགས་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སློབ་གཟུགས་
འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སློབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྩེ་
མོར་གྱུར་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ། །ཞེས་དང༌།
5གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་དུ་སློབ་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
བཟོད་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།6 ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆེན་གཟུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང༌། མེད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་མི་སློབ་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བཟུང་དུ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༨༧་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༡་༡།
3 ག་༣༦་ན་༢་རབ་ཏུ་སྟན། པ་༣༧་ན་༣་རབ་ཏུ་བསྟན། ཀ་༤༦་བ་༦་རབ་ཏུ་སྟོན།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༩༨་༤།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༡་༣།
6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠༠་༧།

100

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པས་
སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ། །ཞེས་དང༌།1 ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དང་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་

ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
ཆོས་མཆོག་དེ་སྟོན་པ་ལ།2 ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་སློབ་པའི་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང༌། མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སློབ་ན་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལྟར་
བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་སྐྱེ་བ་མི་མཐོང་འགག་པ་དང་བླང་བ་
དང་འདོར་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་བོགས་པ་དང་འདྲི་བ་དང༌། འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེ་དང་ལྡན་
པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་
ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་དང༌། 3གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་
སོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༡་༤།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠༢་༡༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༡་༦།

101

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི1་རྟོགས་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་
རྟོགས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་

མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡང་མི་འདོར་ལ་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དྲོད་དང༌། གཟུགས་སོགས་ལ་འགྲིབ་པ་

མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ་བ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་རྩེ་མོ་དང༌། གཟུགས་སོགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་བཟོད་པ་དང༌། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་
བ་ཆོས་མཆོག་དང་བཞིར་ཡོད།

གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ།
སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང༌། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པའི་

1 ག་༣༦་བ་༤་གྱིས། པ་༣༧་བ་༥་གྱིས། ཀ་༤༧་བ་༣་གྱིས།

102

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། 1རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་བཤད་པ་དང༌།
སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌།
བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་2འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།3 དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་
རིའི་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གང་ལས་བཙལ་བར་བྱ། ཞེས་དྲིས་པ་དང༌། ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཤེར་ཕྱིན་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་འདི་སྐད་དུ་ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བཙལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
ཟེར་ན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་

པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་
དང༌། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་གསུངས། དོན་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༡་༩།
2 ག་༣༧་ན་༢་ཀྱི། པ་༣༨་ན་༤་ཀྱི། ཀ་༤༨་ན་༣་ཀྱིས།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠༤་༥།

103

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དང༌། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན།
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འདི་ཕྱི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གང་གིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག །གང་དུ་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ། གང་དང་ལྡན་པ་བསྒོམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།1བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ།2 ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ།3 འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ།4 ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང༌། ཆོས་ཤེས་པ་དང༌། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང༌། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཟོད་པ་དང༌། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་སོ་སོར་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དག་དང་ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་སྒོམ་པར་བྱེད། ཅེས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༡་༡༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༡་༡༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༡་༡༥
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༡་༡༢།

104

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དྲིས་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།1 རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ།2
དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས།
འདི་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། །གཉིས་པ་ནི།3 དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་ཤེས་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད། དེས་ན་མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང༌། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་རྟོགས་བྱ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པས་ཤུགས་ལས་འཕངས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཡང༌། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་
པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ།4 དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །ཕན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༡་༡༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༢་༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༣་༡༡།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༠༥་༡།

105

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང༌། །ཞེས་དང༌།1 དོན་
དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང༌། །སངས་རྒྱས་དག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཕན་ཚུན་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་
ལེན་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ།2 དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་
གྱིས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང༌།3 ཀོའུ་
ཤི་ཀ་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ནི་ཆེན་
པོའ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆེན་པོ། ཞེས་དང༌། 4གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ།5 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཚད་མ་མེད་པའི་
ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི་ཚད་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་མེད་བཅས་དང༌། །ཞེས་དང༌།6 དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས།
སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༢་༨།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༡༡་༤།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༡༢་༡༧།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༢་༡༠།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༡༣་༡༩།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༢་༡༡།

106

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི་ཚད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
འཆད་པ་ལ། ཚད་མེད་པ་དང༌། ཞེས་དང༌།1 སྔ་མ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ཚད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ།2 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནི་
མཐའ་ཡས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཐའ་མེད་དང༌། །ཞེས་དང༌། 3གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་

དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ།4 དེ་ནས་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་ཚངས་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང༌། སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང་བཅས་པ་དག་གིས་ལན་གསུམ་དུ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཨེ་མ་ཧོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཐུ་དང༌། ཞེས་སོགས་དང༌། 5བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༢་༡༡།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༡༥་༡༠།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༢་༡༣།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༡༨་༢༡།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༡༩་༨།

107

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་
ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང༌། །ཞེས་དང༌།1 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་

ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོའི་ཚིག་ཟིན་དང་བསྟུན་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་དེར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་གཟུང་དུ་

2རུང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ། །
ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ།3 དེ་ནས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་

འདི་ནི་གཟུགས་མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བླང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང༌། །ཞེས་དང༌།4 དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བླང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ།5 ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་ལ་མིའམ་མི་མ་ཡིན་པ་དག་གླགས་རྙེད་པར་མི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༢་༡༥།
2 ག་༣༨་བ་༥་བཟུང་དུ། པ་༣༩་བ་༧་བཟུང་དུ། ཀ་༥༠་ན་༦་བཟུང་།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༢༣་༡།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༢་༡༧།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༢༥་༩།

108

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང༌།1 རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་
དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བྱམས་ལ་སོགས་དང༌། ཞེས་དང༌།2 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་འདིར་བྱམས་སོགས་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་སྡུག་ཀུན་གྱི་སྐྱོན་རྫོགས་པར་རིགས་ཤིང༌། དགུ་པར་འགོག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ན་སྲིད་པར་གནས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དོར་ནས་ཞི་བ་ལ་
གཞོལ་བས་དེ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ། འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ།3 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་ཅིང་
འཆང་བ་དང༌། ཀློག་ཅིང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་

རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་
བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༢༥་༡༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༢་༡༨།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧ ། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༢༦་༧།

109

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་དང༌། ཞེས་དང༌། 1གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོའི་གཉུག་མ་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས། འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ།2 དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་
གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ཙམ་དུ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པ་དང༌། འཆང་བ་དང༌། ཀློག་པའམ། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པའམ། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་
སུ་སྨིན་པར་བགྱིད་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བགྱིད་པ་དང༌།

ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཐོབ་པ་དང༌། །ཞེས་དང༌།3 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་

འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་འཐོབ་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས། འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ།4 དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་
གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཡོངས་སུ་གཟུང་5ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
གཟུང་6བར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང༌། ཞེས་སོགས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༢་༢༠།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༣༢་༡༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༢་༢༡།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༣༤་༡༢།
5 ག་༣༩་བ་༢་བཟུང་ན།པ་༤༠་བ་༥་བཟུང་ན།ཀ་༥༡་ན་༦་བཟུང་ན།
6 ག་༣༩་བ་༢་བཟུང་བར། པ་༤༠་བ་༥་བཟུང་བར། ཀ་༥༡་ན་༦་བཟུང་།

110

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པར་བྱང་ཀུན་ཡོངས་བསྡུས་དང༌། །ཞེས་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་1གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
བསྡུས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ།2 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གང་ཕྱོགས་གང་ན་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པ་དང༌། འཆང་བ་དང༌། ཀློག་པ་དང༌།
ཞེས་སོགས་ནས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བའམ་བརྒལ་བའམ་བརྩད3་པའམ་འགལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོང་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གང་ནས་
བྱུང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་སེལ། །ཞེས་དང༌།4 དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་འཚེ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འགོག་
པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་
བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལམ་ཆོས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ།5 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

1 ག་༣༩་བ་༣་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་གཉེན། པ་༤༠་བ་༦་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་གཉེན། ཀ་༥༡་བ་༡་ཕྱིན་པར་གཉེན།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༣༨་༢༠།
3 ག་༣༩་བ་༤་བརྩོད། པ་༤༠་བ་༧་བརྩོད། ཀ་༥༡་བ་༢་བརྩད།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༣་༢།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༤༠་༣།

111

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མྱ་ངན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང༌། །ཞེས་དང༌།1 ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་སྒོམ་པ་ཁོ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
ལམ་ཆོས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ།2 དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང༌། ཞེས་པ་ནས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་ཅིང་འཆང་བ་དང༌།
ཀློག་ཅིང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྲུང་བ་དང༌། བསྐྱབ་པ་དང༌། སྦ་བར་མཛད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་ལ་སོགས། །ཞེས་
དང༌།3 ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

བསྲུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང༌། སྦ་བ་དག་མཛད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས། ལམ་རྗེས་བཟོད་སྟོན་པ་ལ།4 དེའི་ཚིག་བླང་བར་འོས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བདག་ཀྱང་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ་གཞན་ཡང་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྐུལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག །འགོད་དང༌། ཞེས་གསུངས། 5སངས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༣་༤།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༤༢་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༣་༦།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༤༣་༡༧།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༣་༧།

112

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྒྱས་ཉིད་མངོན་བར་འདོད་པས་བདག་ཉིད་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་འགོད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
ལམ་རྗེས་ཤེས་སྟོན་པ་ལ།1 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་

ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་དང་ཡང་མི་
འབྲལ་བར་དེ་དག་གིས་ཚེ་འདི་དང་ཚེ་རབས་གཞན་གྱི་ཕན་ཡོན་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་གསུངས།2 སྦྱིན་

པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་བར་བྱེད་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས། བསྲུང་བ་དང༌། བསྐྱབ་པ་དང༌། སྦ་བར་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རིམ་པ་ལྟར་ལྷས་བྱས་པ་དང༌། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང༌། ནང་གི་བར་ཆད་སེལ་བའོ། །
གསུམ་པ་རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། །ཁས་བླངས་བརྗོད་
པ་དང༌། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་
ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༤༩་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༣་༩།

113

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་མ་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འབའ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྔར་
བཤད་པ་དང༌། མ་བཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་
ཕྱོགས་སྔ་སྟོན་པ་ལ།1 ཁ་ཅིག་ནི་འདིར་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་གཞུང་གིས་རྣམ་པའི་དོན་མ་བཤད་པར། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་

ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཉི་ཚེ་བ་མཛད་པར་ཟད་དེ། བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་ཚིག་
ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རིགས་པས་དགག་པ་དང༌། ལུང་གིས་དགག་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་
རྟོགས་ཀྱི2་རིམ་པ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་

མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། 3གཞན་དག་ན་རེ་དེ་དག་གིས་ནི་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང༌། །ཞེས་པའི་གཞུང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེས་ཐེག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༣་༡༢།
2 ག་༤༠་བ་༦་ཀྱིས། པ་༤༢་ན་༢་ཀྱིས། ཀ་༥༣་ན་༡་ཀྱི།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༣་༡༧།

114

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་འཆད་པ་ལ།
གཞན་ཡང༌། 1དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང༌། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་དྲངས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
དེས་ན་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ།

མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བཤད་པ་དང༌།
བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་བཤད་པ་དང༌། སེམས་རྟེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་སྙན་པ་དང༌། ཟ་མ་མ་ནིང་མ་གཏོགས་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་དང༌། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་གི་རྟེན་
ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་
དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་
བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བསྡུ་བ་ལས།2 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་དང་པོར་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གནས་དེ་དག་ནི་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། རེ་ཤིག་སྐྱོ་བ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ན་གང་ན་སྐྱོ་བ་ཆུང་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་
པས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང༌། མཛོད་ལས།3 གོང་ན་མཐོང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༣་༡༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༤། སེམས་ཙམ་ཟི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྡུ་བ། ༦༡༩་༡༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༤༧་༡༤།

115

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ལམ་མེད། །མི་སྐྱོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཡི་དྭགས་མང་པོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཀོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷའི་བུ་རབ་1གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། 2འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་

ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་
རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་མོ་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་
དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལེགས་སྨོན་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་ཀླུའི་རྟེན་ལ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་ལྷའི་དགེ་བསྙེན་
སོགས་ཡོད་བར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །
དར་ཊཱིཀ་གི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་
དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས།3སྒྲ་མི་སྙན་པ་དང་ཟ་མ་མ་ནིང་མ་གཏོགས་པའི་མི་དང་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཡི། གོང་མའི་རྟེན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང༌། ལམ་རིམ་ལས།4སྔོན་མིའི་རྟེན་ལ་ལམ་ལ་སྦྱངས་པའི་བག་ཆགས་འཐུག་པོའི་དབང་གིས་

1 ག་༤༡་ན་༧་རབས་གནས། པ་༤༢་བ་༣་རབས་གནས། ཀ་༥༣་བ་༤་རབ་གནས།

2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༣། དཀོན་བརྩེགས་ཅ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས །ལྷ་ཡི་བུ་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ཆད།
༨༥༧་༩།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༥༦་༥།
4 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༡༠༩་༤།

116

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འདོད་ལྷ་ཁ་ཅིག་དང་པོར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་རྟེན་དུ་རུང་ཡང༌། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་དང་པོར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅིང༌། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ངན་སོང་བ་དང་སྒྲ་མི་སྙན་པའི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་
ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡོད། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡང་མེད། དེར་གྱུར་པའི་
བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱང་མེད། དེ་འདྲའི་འདོད་སེམས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བསྡུ་བ་ལས།1 བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམས་ཁོ་ན་དང༌། ཞེས་དང༌། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ན་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པས། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆུང་བའི་ལམ་གྱིས་

2དང་པོར་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །ལམ་སླ་བ་དངོས་གཞི་བོར་ནས་དཀའ་བ་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། 3འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྒོམ་ལམ་འདོད་སེམས་དང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༤། སེམས་ཙམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྡུ་བ། ༦༡༩་༩།
2 ག་༤༡་བ་༧་ལམ་གྱི། པ་༤༣་ན་༤་ལམ་གྱི། ཀ་༥༤་ན་༦་གྱི།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༥༦་༦།

117

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བརྟེན་པར་བཤད་ཀྱང་དེས་མཐོང་ལམ་ཡང་མཚོན་མི་ནུས་སམ་སྙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་དང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་
བསྡོགས་རྣམས་ནི་མེད1་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།2 གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་
སྲིད་རྩེ་ན། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་
པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བསྡུ་བ་ལས།3 བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐོང་ལམ4་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།

མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ། མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ། སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་བ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག །སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་མཇུག་
ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲོས་བྲལ་
1 ག་༤༢་ན་༣་མེད་དེ། པ་༤༣་ན་༦་མེད་དེ། ཀ་༥༤་བ་༣་ཡོད་དེ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༢༨༤་༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༤། སེམས་ཙམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྡུ་བ། ༦༡༩་༩།
4 ག་༤༢་ན་༥་མཐོང་ལམ་གྱི། པ་༤༣་བ་༡་མཐོང་ལམ་གྱི། ཀ་༥༤་བ་༤་མཐོང་སྒོམ་གྱི།

118

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་པའི་རིགས་མཐའ་དག་གིས་ཟིན་པ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག །དེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་

མཚན་ཉིད།
ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང༌། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང༌། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
རྟོགས་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་
མངོན་རྟོགས་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་
ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་

119

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཏེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་རུང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང༌། སྐད་ཅིག་མ་དུར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་
གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་1པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང༌།
དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་
གསུམ་དུ་ཡོད།
སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་2པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཡོད།

1 ག་༤༢་བ་༧་གཞག །པ་༤༤་ན་༣་གཞག །ཀ་༥༥་བ་༣་བཞག །
2 ག་༤༣་ན་༡་གཞག །པ་༤༤་ན་༥་གཞག །ཀ་༥༥་བ་༤་བཞག །

120

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་གང་ཞིག །རང་དང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཀུན་
བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྒྱུར་
གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་
ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་ལངས་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན། མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་ཡོད།
ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་
རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་

121

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་པས་ཁྱབ་པར་
འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་
སེམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་སྔར་
བཞིན་ནོ། །
ཁ་ཅིག་གིས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་ཐལ།
ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་

སྤངས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་བཤད་པ་ལ། སྡེ་པ་རྣམས་ལ་གྲངས་མང་ཉུང་གི་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། གྲགས་ཆེ་བ་ལ། མཛོད་ལས།1 འདི་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔར་
བཤད། ཡུམ་གྱི་རྒྱན་འདི་དང་ཀུན་བཏུས་ལས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ།
བཤད་ཚུལ་འགོད་པ་དང༌། འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༤༥་༦།

122

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མངོན་པ་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང༌། རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། ཆོས་བཟོད་བཞི་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། ཆོས་ཤེས་བཞི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང༌། རྗེས་བཟོད་བཞི་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། རྗེས་ཤེས་བཞི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བཤད་ལ།
ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་
ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཞིང༌། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་
བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་

རྒྱུའོ་ཞེས་འཛིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་ནས་སྔར་
ལྟར་འཛིན་ཅིང༌། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ་བར་བཤད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས།1 སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན་སྔར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོར་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གི་བཟོད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༣༤་༡༨།

123

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཤེས་རབ་བོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ1་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྟེ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་ཟེར་བའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལས། 2སྤང་བྱའི་གྲངས་དང༌། གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་རྣམས་མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་འདིས་ནི་སྤང་བྱའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་བཏུས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་བཤད། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པར་སྤང་
བྱའི་གྲངས་གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་མཐོང་ལམ་དང༌། བཅུ་དྲུག་པ་སྒོམ་ལམ་དུ་འདོད་པ་མཛོད་ལྟར་བཤད་ནས། ལེའུ་གསུམ་པར་སྤང་བྱའི་གྲངས་ཀུན་བཏུས་ལྟར་དང༌། གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་དང་ལམ་གཉིས་སུ་འཇོག་ཚུལ་མཛོད་ལྟར་བཤད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། །
གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་སྔར་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་སོ་སོར་གཏན་ལ་ཕབ་པའམ། ཁམས་གོང་འོག་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་པའི་བྱེད་
ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བཤད་ལ། ཐུབ་

1 ག་༤༤་ན་༥་བསྔལ་ལ། པ་༤༥་བ་༢་བསྔལ་རྗེས། ཀ་༥༧་ན་༦་བསྔལ་ལ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་ཡ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད། ༡༥༨༥་༣།

124

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དགོངས་ལས་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་དང་སྤོང་ཚུལ་མཛོད་བཞིན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཀུན་བཏུས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་
དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཕལ་ཆེར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་བཀོད་པའི་བཤད་པ་བྱས། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་

ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་ཀུན་བཏུས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་འཕྲེང་
བར།1 ཆོས་བཟོད་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཀའི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་འབྲངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཚུལ་ཡང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནི་སྡུག་
བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་
མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན། དེའི་ཆོས་ཤེས་ནི་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང༌། དེའི་རྗེས་བཟོད་ནི་སྔ་མ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། དེའི་རྗེས་ཤེས་ནི་རྗེས་བཟོད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན། དེས་ཤེས་བཟོད་ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ལམ་རྗེས་བཟོད་དང་ལམ་རྗེས་ཤེས་གཉིས་མཐོང་ལམ་ཡིན་མིན་

1 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། གསེར་ཕྲེང་ ། ༧༥༤་༡།

125

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།
མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང༌། རྒྱན་སྣང་ལས།1 སོ་སོ་རང་གི་གདུལ་བྱའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང༌། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
རྗེས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང༌།2 དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དག་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང༌། 3སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཉིད་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་ནི་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ངེས་པར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་ཆོས་ཤེས་བཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་ཡུལ་ཅན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༧་༡༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༨་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ᩚ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༨་༥།

126

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ།
འགྲེལ་ཆེན་ལས།1 ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང༌། ཀུན་བཏུས་ལས།2 དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་
སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས།3 བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཀུན་བཏུས་ལས།4 བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་
ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང༌། ཆོས་བཟོད་བཞི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞིར་བཞག་ཅིང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཤེས་བཞི5། ཆོས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༥༡།ཤེར་ཕྱིན་ᩚ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༨་༡༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༣༥་༡༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ᩚ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༨་༡༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༣༥་༡༣།
5 ག་༤༥་བ་༣་ཆོས་ཤེས་བཞིས། པ་༤༧་ན་༡་ཆོས་ཤེས་བཞིས། ཀ་༥༩་ན་༣་ཆོས་ཤེས་བཞིས།

127

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཤེས་བཞི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་ཤེས་བཞིར་བཞག་པས། དེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས།1 དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་
བའི་ལམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པས་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་བཤད་པ་བཞིན2་ནོ། །ཞེས་དང༌།
རྣམ་བཤད་ལས།3 བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་སྔར་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ན་སྔར་འཁོར་བར་འདྲིས་མ་མྱོང་
བའི་ཟབ་མོའི་ཆོས་དེ་ལ་སྐྲག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྲག་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་
བྱ་ལ། དེས་ན་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་འཇལ་བའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དེའི་རྗེས་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ཏུ་སོང་བའི་བློ་དེ་ལ་སྐྲག་རིགས་པ་ལ་མི་སྐྲག་པར་རྟོགས་པས་རྗེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བ་བཞི་རྟོགས་པའི་རྗེས་བཟོད་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་བརྒྱད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་དུས་ན་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་

འགོག་བདེན་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་དེ་ཉིད་ལས་མ་ལངས་པར་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་ན།
བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བ་བཞི་དང༌། ཡུལ་ཅན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ᩚ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༢༠་༦།
2 ག་༤༥་བ༥་བཞིན་ནོ། །པ་༤༧་ན༣་བཞིན་ནོ། ཀ་༥༩་ན་༥་ཡིན་ནོ། །
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༦༠་༦།

128

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས། མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་གིས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལུང་འདི་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁོ་
རང་མ་རྟོགས་ཟེར་བ་ལེགས་པར་བཀག་གོ །
ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་དོན་དམ་
བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་
བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། དེས་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལམ་སྒྲིགས་ལས།1 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་
པས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་དེ་རྣམས་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་
ལས།2 སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ༌། །ཞེས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཅ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ལམ་སྒྲིགས་ཐེག་མཆོག་སྒོ་འབྱེད། ༣༣་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ᩚ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༧་༡༠།

129

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དང༌། ཀུན་བཏུས་ལས།1 སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྐད་ཅིག་མ་དུར་སྐྱེ་བ་བཤད་པ་ལ།
འདོད་པ་དགོད་པ་དང༌། འཐད་ཕྱོགས་བསྟན་པ་དང༌། ལུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་སོ་སོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང༌། སོ་སོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག །བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་དང༌། མངོན་དུ་བྱ་བ་དང༌། སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱ་བའི་ལས་ཡིན་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ཚེ། ཀུན་
འབྱུང་མཐོང་སྤང་རྣམས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་སྡུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དེ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་
སྤང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་མ་སྤངས་པར་འབྲས་བུ་སྡུག་བདེན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ལས་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་?ᨑ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༣༥་༡༥།

130

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སྡུག་ཀུན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་གང་ཞིག །སྡུག་ཀུན་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ལམ་བདེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་
བཟོད་ཀྱི་དུས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད། སྡུག་བསྔལ་
རྗེས་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཏེ། དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་དེར་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་བདེན་པ་ལྷག་
མ་གསུམ་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཏེ། དེའི་ཚེ་
སྡུག་བདེན་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འབྲས་བུའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་
བསྔལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་
བཅུ་དྲུག་པོ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་ཞིང༌། བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་ལམ་རྣམས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིམ་ཅན་
དུ་སྐྱེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་བདེན་བཞི་ལ་

131

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དམིགས་པའི་ལོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་སྤོང་བའི་ནུས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

འཐད་དེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཉམ་གཞག་ཐུན་

གཅིག་ལ་ལོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་སེལ་བའི་ནུས་པ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སེལ་བའི་ནུས་པ་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་སྣང་ལས།1 རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དུས་སུ་
ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞན་དུ་མི་
འཐད་པའི་ལམ་སྒོམ་མོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པར་བསལ་བས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཁོ་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་འདིར་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་
བཟོད་ཀྱི་དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང༌། བདག་མེད་པ་དང༌། སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས།2 དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ᩚ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༨་༡༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ༤༧༣་༡༤།

132

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
མ་གཞན་གྱི་བརྟག་བྱ་གང༌། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཞེན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་
དེས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང༌། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་སྡུག་བདེན་གྱི་སྟོང་
པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སོའི་མངོན་རྟོགས་ལས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་
བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་དེར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་ཐམས་ཅད་མ་
ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་སྣང་ལས།1 གཞན་དག་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཚོགས་དང༌། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཡིན་ལ། གྲོལ་བ་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པ་མཐོང་བ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ᩚ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༩་༥།

133

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དང༌། དེའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་ལྷག་མ་གོམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའམ། བདག་མེད་པའམ་སྟོང་པ་ཞེས་སྒོམ་པའི་སྟོབས་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ།1 དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་གཞན་གྱི་བརྟག་བྱ་གང༌། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སོ་སོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་2འཐད་ཕྱོགས་བསྟན་པ་ལ། ལུགས་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། དེ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཐོབ་པར་ཐལ། སྡུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་དེར་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་ལམ་གྱི་

བདེན་པ་གཉིས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་

དེར་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་འགྱུར་གྱི་དབང་

དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
ཡིན་ལ། སོ་སོའི་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། ༤༧༣་༡༤།
2 ག་༤༨་ན་༢་གཉིས་པ་འཐད། པ་༤༩་བ་༣་གཉིས་པ་ལ་འཐད། ཀ་༦༢་ན་༦་གཉིས་པ་འཐད།

134

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དང༌། ལམ་སྒོམ་པའི་ནུས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་འཁོར་གསུམ་ཁས་བླངས་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་ཞུགས་བཅུ་དྲུག་སྤོང་པའི་ནུས་པ་བཅུ་དྲུག་
རིམ་ཅན་དུ་འཐོབ་1པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས།2 འདི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་

ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། འགོག་བདེན་ལ་ལམ་བདེན་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང༌། གཞི་གཅིག་གིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འགོག་པ་མངོན་
3དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཟེར་ན། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་བཅུ་དྲུག་གིས་དབྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས།
ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་

1 ག་༤༨་ན་༦་འཐོབ་པར། པ་༤༩་བ་༧་འཐོབ་པར། ཀ་༦༢་བ་༥་ཐོབ་པར།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༥༨་༤།
3 ག་༤༨་བ་༡་སྔོན་དུ། པ་༥༠་ན་༢་སྔོན་དུ། ཀ་༦༣་ན་༡་མངོན།

135

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས།1 འདི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྔ་
ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ཞུགས་
གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཐལ་བ་འདི་ལ་འཕེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཡང་རིམ་
ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
དེས་ན་རང་ལུགས་གང་ལྟར་བཞེད་སྙམ་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་
པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་བཟོད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གོམས་པར་འགྱུར་བ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་
གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སྙམ་དུ་དོགས་པ་
བསླངས་ཏེ་ལེགས་པའི་ལམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་འདོན་པ་ལ།2 དེ་ལྟ་ན་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་མ་མཐོང་བའི་ལམ་སྒོམ་པ་གཞན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་འགྱུར། ཞེས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལེགས་པའི་
ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་འདོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༥༩་༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ᩚ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༩་༡༧།

136

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རྒྱན་སྣང་ལས།1 དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཆུག་ན། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལ། །ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་
མཚན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་གཞན་སྦྱོར་མི་བྱེད་ན། །གང་དུ་ཡང་རུང་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུས་
སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དགག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དྲུང་ནས་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་གི་སྒོམ་པ་གཞན་
ཡང་ཡོད་པས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་འདི་དང་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཆ་གང་ལ་གོམས་པ་བསལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་སེལ་བར་ནུས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཅི་ཙམ་གྱི་རྣམ་པས་ངེས་པར་སེལ་བར་བྱེད། བསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ན་དེ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཉིད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ᩚ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༩་༢༡།

137

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ལ་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་དེར་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་ནས་མཐོང་སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་མཐོང་སྤང་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་
མ་ཁྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་གི་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱིབས་དང་

ཁ་དོག་སོགས་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་ཉ་ཕྱིས་ལས་དངུལ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་
པའི་འཁྲུལ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་
སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྐྱེ་ཡང་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་
འདི་དང༌། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་གཉིས་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལས་སྐྱེ་བར་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཡང༌། དེས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་

138

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཚན་ཡོད་དེ། དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་བསལ་ནུས་པ་དེའི་ཚེ་དེ་མཐོང་སྤང་དེ་སྤོང་ནུས་ཀྱི་གཉེན་
པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང༌། མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཚེ་དེ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་
མངོན་སུམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང༌། དེས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་ཡང༌། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་ཤིང༌།
སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་མཐོང་ཡང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་མེད་ཅིང༌། སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་སོ་སྐྱེའི་
མངོན་སུམ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་ནི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སོ། །འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཞིང༌། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་

139

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་
སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་
ཤེས་དེ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་བཞིའི་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
དེས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྡུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བཞིན་
དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་
གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་
རྫས་བཞིར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་པོར་སྐྱེ་བས་རྫས་གཅིག །དེ་རྗེས་ཆོས་ཤེས་བཞི་སྐྱེ་བས་རྫས་གཅིག །དེ་རྗེས་རྗེས་བཟོད་བཞི་སྐྱེ་བས་རྫས་གཅིག །དེ་རྗེས་རྗེས་ཤེས་བཞི་སྐྱེས་པས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།1 སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ᩚ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༡༧་༡༩།

140

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
གྱི་རྗེས་སུ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །
ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཡིན་ན་དེའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་ཡོད་དེ།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང༌། ཆོས་
བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང༌། རྗེས་བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ། ཆོས་བཟོད་བཞིའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང༌། ཆོས་
ཤེས་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང༌། རྗེས་བཟོད་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

ཆོས་བཟོད་དང་རྫས་གཅིག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང༌། ཆོས་བཟོད་བཞི་
དང་རྫས་གཅིག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཆོས་བཟོད་དང་རྫས་གཅིག་པའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་གཞི། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་

141

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བའི་རང་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་རྗེས་
བཟོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང༌། ཆོས་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཆོས་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཟེར་བ་དང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ། དེའི་
ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་རྗེས་བཟོད་དུ་འཇོག་ཏུ1་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་
མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་ཅིག་ཅར་
དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་རྗེས་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྗེས་བཟོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་རྗེས་ཤེས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཉམས་སུ་
མྱོང་བའི་རང་རིག་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་དུ་ཐལ། ཐེག་
ཆེན་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་

1 ག་༥༡་ན་༢་འཇོག་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། པ་༥༢་བ་༥་འཇོག་ཏུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཀ་༦༦ན་༦་འཇོག་རིགས་པའིཕྱིེར།

142

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བར་ཐལ་ལོ། །
ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་བཞིའི་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང༌། ཆོས་བཟོད་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞིར་བཞག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་ཀ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས།1 རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ན་རིམ་པ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང༌། ཀུན་བཏུས་ལས།2 རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། གཞན་ཡང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་
ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཞིང་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདའ་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༣༠་༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་?ᨑ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༦༩་༦།

143

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། འདའ་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེའི་རྗེས་སུ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས།1 སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བློ་མངོན་
གྱུར་དུ་ཡོད་ག་ལ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདའ་བྱའི་ས་གང་ཞིག །དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན།༣༦༢་༥།

144

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་ན་འདའ་བྱའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདའ་བྱེད་
ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་མངོན་གྱུར་དུ་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།1 དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ས་བོན་
ཟད་པར་བཅོམ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདའ་བར་བྱ་བའི་མཐོང་ལམ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་
པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་
རྒྱུད་ལ་འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་
སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལུང་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།2 ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡང༌། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བཏགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང༌། །ཞེས་པ་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཤེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་
དང་ལམ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོགས་ལ་རང་བཞིན་དེ་
ཡང་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅིག་ཅར་རྟོགས་
ཀྱི་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིམས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། ᨵ?ᩏ་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༦༣་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། དབུ་མ་᪽། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། རིགས་པ་དྲུག་བཅུ་པ། ༥༢་༡༤།

145

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྐད་
ཅིག་མ་བཅོ་ལྔའམ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་བཞག་སྟེ། བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ལ་མི་སྐྲག་པས་ཆོས་བཟོད། ཚུལ་བཞིན་དུ་རིག་པས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་སྐྲག་ཅིང་རིག་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པས་རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་སོ་ཞེས་བཞེད་ལ། བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང༌།1 ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་གནས་པ་རྒྱས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གནས་ཕྱིར་དུ་གདུལ་བྱའི་ངོ་བོར་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྐད་
ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་
གིས་རྫོགས་པར་བཤད་པ་དང༌། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་
པ་རྣམ་གཞག་ཙམ་དུ་མཛད་པ་སོགས་དུ་མ་བྱུང་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་སྔར་བཞིན་
ཁས་བླངས་པས་ལུགས་འདི་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་སེམས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྤྲོས་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ།
མཚམས་སྦྱར་བ་དང༌། དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི། ཞེས་འཆད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༥། སེམས་ཙམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྡུ་བ། ༢༨༤་༦།

146

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།1 མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྒོམ་པའི་
ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང༌།
བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་
རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྐྱོན་རིག་
པར་བྱས་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང༌།2 ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་3།
གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྒོམ་ལམ་གྱི་དང་པོར་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་
མཚན་ཡོད་དེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དེ་སྒོམ་ལམ་ལས་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱས་སྒོམ་ལམ་གྱི་

འབྲས་བུའི་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་སྒོམ་ལམ་ལ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༡།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༡་༡༠།
3 ག་༥༣་ན་༡་བསྟན་ནས།པ་༥༤་བ་༥་བསྟན་ནས།ཀ་༦༨་བ་༦་བསྟན་ནས།

147

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།1 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཉིད་དང་གདུལ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དེའི་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། །2རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བྱེད་པ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་དང༌། གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང༌།
མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང༌། ནང་དུ་སེམས་དུལ་བས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཞན་ལ་འདུད་པ་དང༌། ནང་དུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཞི་བས། ཕྱི་རོལ་
ཏུ་གཞན་གྱི་གནོད་པས་མི་བརྫི་བའི་བྱེད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།3
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཞི་དང༌། ཞེས་དང༌། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ན་སྦྱིན་པ་ཡང་མི་དམིགས་གཏོང་བ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༢།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༥།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༡་༡༡།

148

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡང་མི་དམིགས་ལེན་པ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ།1 བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ན་ཤེར་
ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ལ། །འདུད་དང༌། ཞེས་དང༌། 2དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།3 དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་
པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཀོའུ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་
ཀྱི་བུ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཛིན་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། བདག་གི་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་མཚོན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ། གཞན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་

མཚོན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང༌། །ཞེས་དང༌།4 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།5 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་
དུག་གཏོར་རམ་བྱད་བྱས་སམ་མེའི་འོབས་སུ་གཏོར་རམ་མཚོན་གྱིས་བཏབ་བམ་

དུག་བླུད་དམ་ཆུར་བོར་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་གནོད་པར་མི་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༣་༡༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༦།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༥་༡།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༧།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༦་༩།

149

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀོའུ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་རིགས་སྔགས་ཆེན་མོའ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གནོད་པས་བརྫི་བ་མེད་
ཉིད་དང༌། །ཞེས་དང༌། 1ཕ་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་གནོད་པ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ༌།2 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བདག་མི་དམིགས། གཞན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མི་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་དང་ནི། ཞེས་དང༌། 3ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ།4 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་བྲིས་ནས་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ཀྱི་སའི་ཕྱོགས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་ཏེ་
མེ་ཏོག་དང་སྤོས་དག་གིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང༌། བླ་མར་བྱ་བ་དང་བསྟི་སྟང་དུ་བྱ་
བ་དང་རིམ་གྲོར་བྱ་བ་དང་བཀུར་སྟིར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། རྟེན་མཆོད་ཉིད། །ཅེས་དང༌།5རྟེན་གྱི་ཡུལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༨།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༦་༢༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༩།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༥༧་༡༩།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༩།

150

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མར་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ལ་རང་དབང་
དུ་བྱེད་པ་སོགས་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ནང་དུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཞི་
བས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྐྱེ་བོ་གཞན་འདུད་པ་དང༌། ནང་དུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་
ལས་རྒྱལ་བས། ཕྱི་རོལ་ཏུ་དུག་མཚོན་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པས་མི་ཚུགས་པ། ནང་
དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་

ཟག་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་གནས་སུ་བྱེད་པ་
དང་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཡོད།
ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་རྒྱུད་
ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པ་གང་
ཞིག །མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་སྒོམ་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་

151

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚོན་བྱ་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་

ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པ་གང་ཞིག །མཚན་ཉིད་དེ་
རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་

པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་
ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །ས་མཚམས་ས་གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་འཇོག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས།1བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་བཅུ་རྣམས་སུ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་

པའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་
བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། དེའི་མཚན་ཉིད། ས་
མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ལོངས་སྐུའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་ཆོས་ཅན། རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༨༨་༡༠།

152

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ན། དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། 1རྣམ་སྨིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
གཞན་ཡང༌། ལམ་མ་ཞུགས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། །
ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ།
སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང༌། སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས། ཐེག་ཆེན་
གྱི་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པའི་གཞུང་བརྗོད་བྱ་མང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་

བཅས་སྒོམ་ལམ་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༡༣་༡༠།

153

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།1 བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ་དང༌།
བརྟེན་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་
རྟེན་དང༌། སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་
འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་དང་བཅས་པའི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་
ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ལ་དེ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་
ཁམས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་
སེམས་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ཀ2་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།3 འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་
སོགས་པའི་ས་དགུས་སྒོམ་པའི་ལམ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༡༡།
2 ག་༥༥་བ་༢་དགུ་ཀ།།པ་༥༧་ན་༥་དགུ་ཀ།།ཀ་༧༢་ན་༢་དགུ་ག །
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༢༨༤་༧།

154

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་
ཡོད། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་
མངོན་རྟོགས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མོས་བསྔོ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པའི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་དང༌། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་དགུ་ཡོད་ཅིང༌། རེ་རེ་
ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལམ། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཚུལ་སྔར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།
ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་
ལམ་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་
མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་དེར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་པ་དེ་དེ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། དེ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ།
བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་

155

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་བདེན་འཛིན་དང་བྲལ་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རང་གི་
གཟིགས་པའི་ངོར་རང་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དྲི་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་རྫུན་པ་སླུ་1བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེ་བདེན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་
གསལ་བར་སྣང་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ན།
ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་
སྔོན་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་

1 ག་༥༦་ན་༣་བསླུ་། པ་༥༧་བ་༦་སླུ། ཀ་༧༢་བ་༤་བསླུ།

156

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྣམ་བཤད་ལས། 1འདི་དག་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པ་ནི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་བྱས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང༌། 2མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང༌། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་
ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཟག་བཅས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཟག་པ་དང་བཅས་ན། རྟོག་པ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཉོན་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༧༤་༢།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༧༤་༥།

157

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

མོངས་འཁོར་དུ་ལྡན་པའི་མིག་གི་1རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཀུན་བཏུས་ལས།2 འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།
རོང་ཊཱིཀ་པས། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་

མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
སེམས་བསྐྱེད་དང༌། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཤིང༌། ཡང་དང་ཡང་དུ་
སེམས་པ་དང༌། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྒོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་
དང་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ལོ་ཆེན་གྱིས། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གྱི་

མཚན་ཉིད། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་

མེད་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས།

1 ག་༥༦་བ་༥་མིག་གི །པ་༥༨་བ་༡་མིག་གི །ཀ་༧༣་བ་༡་ཡིད་ཀྱི།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༡༣་༡།

158

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ལ་ཨར་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་1དག་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་
ལ་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པར་རྟོག་པ་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་གཉིས་དེ་གང་ལ་བྱེད། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་བྱེད་དམ། བདེན་སྣང་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་གཉིས་
སྣང་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་
འཛིན་སྤངས་ན་བདེན་སྣང་སྤངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་
སྣང་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། ས་བརྒྱད་པ་བས་རྣམ་མཁྱེན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཡང་མ་རྟོགས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་འཇལ་བའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས།2 ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་རྟོག་པ་མེད་ན། ལྐོག་གྱུར་

1 ག་༥༧་ན་༣་སོགས་ཀྱིས་དག་ས། པ་༥༨་བ་༦་སོགས་ཀྱིས་དག་ས། ཀ་༧༣་བ་༦་སོགས་དག་ས།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ᨮ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༧༤་༦།

159

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།
གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག །མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་

གྱུར་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་སྣང་བའི་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒོམ་སྤང་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་
མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་

སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་
པའི་དེ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་
ན། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གང་རུང་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་
མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་དེ་ཟག་
བཅས་སྒོམ་ལམ་དང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཟག་མེད་སྒོམ་
ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང༌།
ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་མཚམས་སྦྱར་

160

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བ་དང༌། སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང༌། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་ཟག་
མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ལ་མོས་བསྔོ་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཅེས་འཆད་པ་ལ།1 དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་པའི་ལམ་
ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མོས་པ་དང༌། བསྔོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ།
བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མོས་པ་དངོས་2དང༌། །མོས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་3འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་དྲུག་པའི་
སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ས་ཕྱོགས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས།4 དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་
ལས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་བྲིས་ཤིང་གླེགས་བམ་དུ་ཆུད་པར་བགྱིས་ཏེ་བཅངས་ལ་དེ་ལ་མེ་
ཏོག་དང་སྤོས་དང་ཕྲེང་བ་དང་བྱུགས་པ་དང་ཕྱེ་མ་དང་ན་བཟའ་དང་གདུགས་དང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༡༢།
2 ག་༥༨་ན་༢་བསྔོས། པ་༥༩་བ་༥་བསྔོས། ཀ་༧༥་ན་༢་དངོས།
3 ག་༥༨་ན་༣་ཀྱི། པ་༥༩་བ་༥་ཀྱི། ཀ་༧༥་ན་༣་ཀྱིས།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༠་༥།

161

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་དང་ཁོ་1ར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མར་མེའི་ཕྲེང་བ་དང་མཆོད་པ་མང་པོ་དག་གིས་རིམ་གྲོ་དང་བླ་མ་དང་བསྟི་སྟང་དང་མཆོད་པ་བགྱིད་པ་དང་གང་ལ་ལས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་བཙལ་ཏེ་བཙལ་
ནས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས་དང་དྲི་དང་ཕྱེ་མ་དང་བྱུགས་པ་དང་བ་དན་མང་པོ་དག་གིས་རིམ་གྲོ་དང་བླ་མ་དང་བསྟི་སྟང་དང་མཆོད་པ་བགྱིད་ན་དེ་དག་
ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གང་མང་དུ་འཕེལ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་དྲི་ཡི། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་
ལྟར་ལུང་སྟོན་ཅིག །ཅེས་སོགས་གསུངས།
འདི་ལ་ཡང་རང་དོན་མོས་པ། གཉིས་དོན་མོས་པ། གཞན་དོན་མོས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་
ལ།2 ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང༌། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ལམ་གང་ལ་བསླབས་པས་མངོན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་
བསླབས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་པ་ནས། བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང༌། མི་མཉམ་པ་དང༌། བླ་ན་མེད་པ་དང༌། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལས་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང༌།3 དེ་ནས་

1 ག་༥༨་ན་༥་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག །པ་༥༩་བ་༧་ཁོར་ཁོར་ཡུག །ཀ་༧༥་ན་༥་ཁོར་ར་ཁོར་ཡུག །
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༠་༡༩།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༦༤་༨།

162

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་
གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་གང་ལགས་པ་འདི་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་མེ་ཏོག་དང༌། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀོའུ་ཤི་ཀ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་ཞན་1པ་མོས་པ་དམན་པ་སེམས་དམན་པ་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་དཀའོ། །ཞེས་དང༌།2 ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་
བས་ན་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གཞན་ཡང་མྱུར་བ་དང་བདེ་བར་བླ་མེད་
རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་རབ་ཏུ་སྤེལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང༌། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
རིམ་གྲོར་བགྱིད་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པར་བགྱིད་ན་དེ་ནི་བསོད་ནམས་
མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང༌།3 ཀོའུ་ཤི་ཀ་རིན་པོ་ཆེའི་4རང་བཞིན་གྱི་མཆོད་
རྟེན་གཅིག་ལྟ་ཞོག་གི། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་
ལ་ཞིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་རིན་པོ་ཆེའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོད་རྟེན། ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པར་བྱེད་
ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང༌།5 ཀོའུ་ཤི་ཀ་འཛམ་བུའི་གླིང་

1 ག་༥༨་བ་༣་ཞན་པ། པ་༦༠་ན་༧་ཞེན་པ། ཀ་༧༥་བ་༥་ཞན་པ།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༧༡་༡༣།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༧༥་༢༡།
4 ག་༥༨་བ་༥་རིན་པོ་ཆེ།པ་༦༠་བ་༢་རིན་པོ་ཆེ།ཀ་༧༦་ན་༢་རིན་པོ་ཆེའི།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༧༦་༡༩།

163

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་ནས། བཀུར་
སྟིར་བྱས་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང༌།1 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གླིང་

བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང༌།2 ཀོའུ་ཤི་ཀ་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་
གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང༌།3 ཀོའུ་ཤི་ཀ་སྟོང་གཉིས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་
ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།4 ཀོའུ་ཤི་ཀ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཆོད་རྟེན་གྱིས་གང་བ་ལྟ་ཞོག་གི། ཞེས་པ་ནས། བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་དང༌།5 དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང༌།
འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷའི་བུ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༧༧་ ༡༨།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༧༨་༡༦།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༧༩་༡༥།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༨༠་༡༣།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༨༨་༡།

164

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །གྲོགས་པོ་ཤེར་ཕྱིན་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
པ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་དང༌།1 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཡོངས་སུ་སྒྲོག་པ་དེ་ལྟར་སྦྱིན་

པའི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པའོ། །ཞེས་པ་དང༌།2 དེ་
ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཚེ་འདི་ཉིད་དང་ཚེ་
རབས་ཕྱི་མ་ལའང་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་དོགས་3པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང༌།4 དེ་
སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང༌། དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཚེ་འདིས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང༌།5 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང༌།
ཞེས་པ་ནས། ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡིད་དུ་
འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང༌།6 སྤོབས་པ་མི་འཕྲོགས་7པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༠༥་༡༥།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༡༢་༡།
3 ག་༥༩་ན་༧་འདོད།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༡༦་༤།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༡༩་༥།
6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༡༩་༢༡།
7 ག་༥༩་བ་༢་འཕྲོགས། པ་༦༡་ན་༦་འཕྲོགས། ཀ་༧༧་ན་༢་ཕྲོགས།

165

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བ་ཡིན། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་མི་འཕྲོགས་1པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང༌།2 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་བྲིས་ཤིང་གླེགས་
བམ་དུ་བྱས་ཏེ་འཆང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང༌།3 དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུའམ་

རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེས་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་
བཟུང་བའམ། ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སེམས་དང་ཡང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་ཡང་དགུ་ཡོད་པ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།4 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་མ་བཟུང་མ་བཅངས།
ནས། བསྟི་སྟང་དུ་བྱས་མཆོད་པར་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང༌།5 དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཀོའུ་
ཤི་ཀ་ཡོངས་སུ་མ་བརྟགས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ན་ཁྱོད་ལ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་
ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས། ནས། བརྟག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་དང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་

1 ག་༥༩་བ་༢་འཕྲོགས། པ་༦༡་ན་༦་འཕྲོགས། ཀ་༧༧་ན་༢་ཕྲོགས།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༢༡་༨།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༢༤་༨།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༢༩་༡༠།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༣༠་༡༩།

166

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ་དང་སྨོས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་དང༌།1 བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་བས་ན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེ་

ཏོག་དང༌། ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མཆི་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་པ་དང༌། 2བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་བྱུར་བུར་བལྟམས་པ་
ཞིག་ཀྱང་བཙལ་ལ། ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ཏེ་གཉིས་སུ་བགྱིར་མ་མཆིས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་པ་དང༌། 3བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་མདོ་
དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པ་དང༌། ནས། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན་འདི་ལས་བྱུང་བ་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང༌།4 བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་
བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར། ནས། དེ་བས་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དེ་དག་གི་མཆོད་པ་བརྙེས་སོ། །ཞེས་པ་དང༌།5 དེ་ནས་ཡང་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐུ་དེ་དག་ནི་ཕར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའོ། །ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༣༨་༩།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༣༩་༡༤།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༤༠་༡༠།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༤༢་༥།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༤༩་༥།

167

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང༌། ཚིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་འདི་དག་ནི་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང༌།1 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྒྱ་
བྱིན་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་སྐྱོང་བ་དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བླ་ན་མེད་པ། ནས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཆོས་
རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང༌། 2བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཆེན་པོ་སྟེ། ནས། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་སུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོར་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་
དེ། མོས་པས་དགེ་རྩ་གསོག་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།3 ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མདོ་ཚན་དང་པོ་དགུའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མོས་པ་རང་གི་དོན་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༥༤་༡།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༥༦་༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༡༤།

168

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དང་ནི། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དགུའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་གཞན་དོན་དང༌། ཞེས་གསུངས། མདོ་ཚན་ཕྱི་མ་དགུའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞན་དོན་དང༌། ཞེས་གསུངས1། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་

དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དེ་དག་ལ་ཡང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། ཆུང་
ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས།
གསུམ་པ་ལ། ཚིག་རྐང་དང་པོ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་
མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ།2 རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་
དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན་ཡང་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དང་པོར་
མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།
ཚིག་རྐང་བར་པ་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ཡན་
ལག་གི་སྒོ་ནས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགུར་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ།3
དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། ཚིག་རྐང་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་

1 ག་༦༠་བ་༣་གཞན་དོན་དང་། མོས་པ། པ་༦༢་ན་༧་གཞན་དོན་དང་། མོས་པ། ཀ་༧༨་ན་༦་གཞན་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས། མོས་པ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༤་༡༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༥་༢།

169

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

སྒོ་ནས་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ཉེར་བདུན་དུ་ཕྱེ་སྟེ་འཆད་པ་ལ།1 དེ་ཡང་སོ་སོར་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་མོས་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་
རྩ་བདུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་དེ། རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དགུ། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དགུ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་ངོ་བོ། མོས་པའི་རྒྱུ། མོས་པའི་བྱེད་ལས། འདིར་བསྟན་མོས་པ་གཏན་ལ་འབེབ་2པ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་

མོས་ཡུལ་ཡིན་ཅིང༌། དེ་ཡང་གཞུང་ལམ་གཉིས་མོས་ཡུལ་ཕལ་པ་དང༌། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་མོས་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས།3 ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་

གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་མཆོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཆོད་
པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་དང༌། བྱེ་བྲག་གི་ངོ་བོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༥་༣།
2 ག་༦༡་ན་༣་འབེབ་པ། པ་༦༢་བ་༧་འབེབ་པ། ཀ་༥༩་ན་༡་དབབ་པ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༡༦༤་༣།

170

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མོས་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཚད་མེད་པའི་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ཡུལ་ངེས་ལ་བྱ་ཞིང༌། སྐབས་འདིའི་མོས་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་དང་བའི་
དད་པའམ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཚིག་1གསལ་ལས།2 འདིའི་ངོ་བོ་ནི་ངེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་དང༌། དག་ལྡན་ལས།3 མོས་པ་ནི་དད་པ་དང་འདུན་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོག་ཏུ་འཆད་པས་ཤེས་སོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབ་པར་བྱེད་པའི་
ལུང་རིགས་རྣམ་དག་རྣམས་སོ། །
བཞི་པ་ནི། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དེ་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྟོན་པ་
གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་གཞན་ལ་དཀྲི་བར་མ་ནུས་པ་སོགས་དང༌། བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། མོས་པ་སྒོམ་པའི་དགོས་པ། ས་མཚམས་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ། རྩ་བའི་སྒོ་
ནས་དབྱེ་བ། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ཉིང་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། དོན་བསྡུ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་རང་དོན་མོས་པ། གཉིས་དོན་མོས་པ།

1 ག་༦༡་ན་༦་ཚིགས་གསལ་ལས། པ་༦༣་ན་༣་ཚིགས་གསལ་ལས། ཀ་༧༩་ན་༤་ཚིག །
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཉ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ཚིག་གསལ། ༨༤༡་༧།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཏ། སློབ་དཔོན་ཤནྟི་པ། ཉི་ཁྲི་དག་ལྡན། ༣༢༩་༡༦།

171

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གཞན་དོན་མོས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང༌། །རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དེ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་

ཆེན་པོ་1གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཉིང་ལག་གི་སྒོ་ནས་གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སོགས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེས་ན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་དགུ་ཚན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་ 2འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཡུམ་རང་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པས་
རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་

མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་རིགས་འགྲེ།
བཞི་པ་ལ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་དེ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་པས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང༌། སྦྱོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པས་རང་དོན་མོས་པ་དང༌། གཞན་དོན་དང་རང་དོན་གཉིས་ཀ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པས་གཉིས་དོན་མོས་པ་དང༌། སྦྱོར་བས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པས་གཞན་དོན་མོས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར།
1 ག་༦༡་བ་༤་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ། པ་༦༣་བ་༡་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ། ཀ་༧༩་བ་༤་ཆུང་ངུ་འབྲིང་།
2 ག་༦༡་བ་༥་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ། པ་༦༣་བ་༣་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན། ཀ་༧༩་བ་༦་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ།

172

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁ་ཅིག །རང་དོན་མོས་པས་བསམ་པ། གཞན་དོན་སྦྱོར་བས་རང་དོན་གཙོ་
བོར་སྒྲུབ། གཉིས་དོན་མོས་པས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཆ་མཉམ་དུ་སྒྲུབ། གཞན་དོན་མོས་པས་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ། ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་སྣང་ལས།1 རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་

ནི་གང་གི་རང་གི་དོན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེ་བའོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གི་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་
པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གི་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། ཡུམ་ལ་མོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་སྒོམ་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་དོན་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཐོབ་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ནི། རང་དོན་མོས་པ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཙོ་ཆེ།
གཉིས་དོན་མོས་པ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཙོ་ཆེ། གཞན་དོན་མོས་པ་
ས་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཙོ་ཆེ་ཞིང༌། སྤྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་ས་བཅུ་ཀ་ན་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན2་གྱི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མོས་བསྔོ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གསུམ་
གྱིས་བསྡུས་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དགེ་རྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་ཀ། །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༢༣༦་༧།
2 ག་༦༢་ན་༥་ཐེག་དམན་གྱི། པ་༦༤་ན་༢་ཐེག་དམན་གྱི། ཀ་༨༠་ན་༦་ཐེག་ཆེན།

173

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་འབྱུང་གནས་སུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་རྒྱུར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་ཐལ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ན། དེ་དེ་གསུམ་གྱི་
རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཟག་པ་དང་
བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད།
རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དང་གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། ཡུམ་རང་དོན1་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ན། རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་དོན་ལ་དེ་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་
ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་མོས་
པ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་
ཏེ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རྟགས་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
1 ག་༦༢་བ་༢་རང་དོན་གསུམ་གྱི། པ་༦༤་ན་༦་རང་དོན་གསུམ་གྱི། ཀ་༨༠་བ་༥་རང་དོན་གྱི། མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་རང་དོན་འབྱུང་གནས་ཞེས་སོགས་གསལ།

174

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞན་ཡང༌། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་
ཡིན་པར་ཐལ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར།

རོང་ཊཱིཀ་པ། རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་

བསྡུས་ཏེ། དེར་ཉོན་ཡིད་མ་སྤངས་པའི་ང་རྒྱལ་ཕྲ་མོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པས་བསྡུས་ཏེ། དེར་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་
ལམ་ས་བཅུ་པས་བསྡུས་ཏེ། དེར་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་ས་བཅུ་པ་བའི་རྒྱུད་ལ་རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང༌།

གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། ས་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཉོན་ཡིད་སྤངས་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང༌། ས་བཅུ་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ནུས་པར་ཐལ། གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དང་གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། ཡུམ་གཙོ་བོར་རང་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་

175

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དང༌། ཡུམ་གཙོ་བོར་གཞན་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་

སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །
གཉིས་པ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌།
བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་

སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། 1བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱི་བའི་སླད་དུ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས།
འདི་ལ་ཡང༌། བསྟོད་པ་དང༌། བཀུར་བ་དང༌། བསྔགས་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བསྟོད་པ་ཙམ་དགུ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 2བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་
ཕྱིན་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱི་བའི་སླད་དུ་ཡོན་ཏན་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཚད་མ་མཆིས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང༌། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །མི་མཉམ་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །མཐའ་ཡས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང༌།3 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་སྟོན་ཅིང༌།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༦༢་༦།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༦༢་༦།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༦༤་༡༨།

176

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཞེས་སོགས་དང༌།1 ཀོའུ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་
སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་གྱི་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་

ལ་བཀོད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང༌།2 དེ་བཞིན་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་

བའི་འབྲས་བུ་ལ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག །ཅེས་སོགས་དང༌།3 དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་

མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ། ཞེས་སོགས་དང༌།4 དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཞག་ན། ཞེས་སོགས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བཞག་ན། ཞེས་སོགས་དང༌།5 རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་

ཞིག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གཅིག་བླ་མེད་
རྫོགས་བྱང་ལ་བཞག་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའི་དོན་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་དང༌།6 དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ལན་ཅིག་
ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས་གཞན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལ་བཞག་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༧༠་༡༢།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༧༠་༢༠།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༧༠་༢༡།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༧༠་༢༡།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༧༡་༡།
6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༧༡་༢།

177

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ལོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གསུངས། གཉིས་པ་བཀུར་བ་ཙམ་དགུ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།1 དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས། ཞེས་སོགས་དང༌།2 དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་པ་བས། ཞེས་སོགས་དང༌།3 དེ་བཞིན་དུ་ལ་ལ་ཞིག་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པ་བས། ཞེས་སོགས་དང༌།4 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་
ཞིག་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི5་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་

ལ་བཀོད་པར་གྱུར་ན་ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་དེའི་རྒྱུས་མང་དུ་འཕེལ་ལམ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ངོ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ངོ་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

བཀའ་སྩལ་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་
ཤེར་ཕྱིན་འདི་བྲིས་ནས་གླེགས་བམ་དུ་བྱས་ཏེ་ཆུང་ངུ་ན་བྲིས་པའམ། ཞེས་སོགས་
དང༌།6 ཀོའུ་ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་
གྱི་དོན་གཞན་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕྱེ་སྟེ་སྟོན་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་དང༌།7 ཀོའུ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༧༡་༢།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༧༡་༢།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༧༡་༤།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༧༡་༢༠།
5 ག་༦༤་ན་༡་གིས། པ་༦༥་བ་༥་གིས། ཀ་༨༢་བ་༢་གི །
6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༨༢་༡༡།
7 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༨༣་༡༡།

178

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཤི་ཀ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་

འདི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང༌།1 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་

རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལས་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད། ཅེས་སོགས་དང༌།2 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་
ལས་བསྐལ་པ་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང༌། ཞེས་སོགས་དང༌།3 ཀོའུ་ཤི་ཀ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལམ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ངོ་། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ངོ་། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་

མོ་གང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་དོན་དང་ལྡན། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེར་
ཕྱིན་འདི་ལ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གསུངས། གསུམ་པ་བསྔགས་པ་ཙམ་ལ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ།4 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་
ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཕྱིར་འོང་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད་ན། ཞེས་སོགས་དང༌།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༨༤་༣།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༨༤་༢༠།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༩༨་༡།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧ ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༢༩༩་༡༣།

179

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཇི་སྙེད་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་བཀོད། ཅེས་སོགས་དང༌། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་
ལ་བཀོད། ཅེས་སོགས་དང༌། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཞིང་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་
རབ་ཏུ་བཀོད་ན། ཞེས་སོགས་དང༌།1 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་
ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི2་སྙེད་པ་དེ་དག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བར་བྱས་ན། ཞེས་སོགས་དང༌།3 གླིང་ཆེན་པོ་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ། ཞེས་
སོགས་དང༌།4 སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དང༌། ཞེས་དང༌།5
སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དང༌། སྟོང་གསུམ་གྱི།

ཞེས་སོགས་དང༌།6 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་
བཀོད་པ་བས་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་མི་དགོས་ཀྱི་

འདི་ནི་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མནར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༠༡་༡༢།
2 ག་༦༤་བ་༤་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད། པ་༦༦་ན་༧་སེམས་ཅད་ཇི་སྙེད། ཀ་༨༣་བ་༡་ཇི་སྙེད།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༠༢་༡༦།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༠༢་༡༧།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༠༢་༡༨།
6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༠༤་༤།

180

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ།1 དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་
གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཤེར་
ཕྱིན་ལ་གདམས་ཤིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་2འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་དེའི་ཕན་ཡོན་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མོས་པ་
སྒོམ་པའི་གང་ཟག་དེ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།3 དེ་སྒོམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མོས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་བསྟོད་པ་དང་བཀུར་བ་དང་བསྔགས་པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་མོས་པ་སྒོམ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་

ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གསུམ་པ་ནི། རྩ་བའི་དོན་བཀྲལ་བ་དང༌། རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་དང༌།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༡༠་༡།
2 ག་༦༥་ན་༡་པོའི། པ་༦༦་བ་༥་པོའི། ཀ་༨༣་བ་༥་པོ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༥་༥།

181

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དགུ་དག་ཏུ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་བཀུར་བ་དང་བསྔགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ།1 དེས་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཅམ་2བུའི་ངོ་བོ་ནི་
མ3་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ།
བསྟོད་པ་དགུ། བཀུར་བ་དགུ། བསྔགས་པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་

པའི་ཡོན་ཏན་དེ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མོས་པ་
སྒོམ་ལམ་དང་པོ་དགུ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྟོད་པ་དགུ། བར་པ་དགུ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བཀུར་བ་དགུ། ཐ་མ་དགུ་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྔགས་པ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད། ས་མཚམས་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

གཉིས་པ་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པ་ལ།
མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་4འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༥་༡༤།
2 ག་༦༥་ན་༦་གཅམ་བུའི། པ་༦༧་ན་༢་གཅོམ་བུའི། ཀ་༨༤་ན་༥་གཅམ་བུའི།
3 ག་༦༥་ན་༦་ངོ་བོ་ནི་ཡིན་ནོ། །པ་༦༧་ན་༣་མ་ཡིན་ནོ། །
4 ག་༦༥་བ་༡་བཅོས་ཀྱི། པ་༦༧་ན་༥་བཅོས་ཀྱི། ཀ་༨༤་བ་༢་བཅོས་ཀྱིས།

182

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལས། དང་པོ་ནི།1 མོས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་པས་མངོན་མཐོ་
དང་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་དེ་ནས་བྱང་ཆེན་བྱམས་པས་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི། ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མོས་
པས་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་བསྔོ་བས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།2 དེ་ལྟར་མོས་པ་ལ་བསྔོ་བ་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་བསྔོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།3 ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ཡང༌། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་པས་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་བསྟན་ནས། བསྔོ་བའི་བྱེད་ལས་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བསྔོ་བའི་ངོ་བོ་བཅུ་གཅིག་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་གསུངས། དེ་ཡང༌། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་པས་བསྔོ་བྱའི་རྫས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བསྔོ་བྱེད་
ཀྱི་སེམས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། དབེན་དང༌། ཞེས་པས་བསྔོ་བ་པོ་ལ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༡༥་༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༥་༡༦།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༥་༡༧།

183

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པས་རང་གཞན1་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་
བསྟན། །ཐབས་བཅས། ཞེས་པས་ཕྱིན་དྲུག་གི་དགེ་རྩ་ལ་བཟང་ངན་དུ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། མཚན་མ་མེད་པ་དང༌། །ཞེས་པས་བསྔོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང༌། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་2ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས་དགེ་རྩ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སར་བསྔོ་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱུར་མི་བསྔོ་བ་དེ་བསྟན། ཆུང་དང༌། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

བསྔོ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་བསྟན་ཏོ། །
གསུམ་པ་ལ། བསྔོ་བའི་གྲངས། གང་དུ་བསྔོ་བ། གང་གི་ཆེད་དུ་བསྔོ་བ། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བསྔོ་བ། གང་གིས་བསྔོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། 3རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་
དོ། །ཞེས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། 4བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ། ཞེས་བཤད། གསུམ་པ་ནི།5 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། ཞེས་འཆད།
བཞི་པ་ནི།6 མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད། ལྔ་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱར་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལམ་
ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་འཆད།

1 ག་༦༥་བ་༧་གཞན། པ་༦༧་བ་༤་བཞིན། ཀ་༨༥་ན་༢་བཞན།
2 ག་༦༦་ན་༡་ཀྱི། པ་༦༧་བ་༥་སོགས་ཀྱི། ཀ་༨༥་ན་༣་ཀྱིས།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༩།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༩
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༨།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༨།

184

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འོ་ན། བསྔོ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་དོ། །ཞེས་འཆད་ན་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས།1 བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང༌ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་དངོས་པོ་དང་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འདི་
ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་དང༌།2 ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང༌། ཞེས་དང༌།3 དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང༌། ཞེས་གསུངས། བསྔོ་བའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ།4 དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ5རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། བླ་མེད་
རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོའ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། 6བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་རྣམས་མི་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༡༥་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༩།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༡༦་༤།
5 ག་༦༦་ན་༧་ཐེག་པ་པ། པ་༦༨་ན་༥་ཐེག་པ། ཀ་༨༥་བ་༤་ཐེག་པ་པ།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་ ༡༥།

185

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་
ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། རྩ་
འགྲེལ་འདི་གཉིས་བསྔོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་སྦྱར་རོ། །
གཉིས་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་སྟོན་པ་ལ།1 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བྱམས་
པ་གང་ཡང་བྱང་ཆེན་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་

རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་མཚན་མར་བྱས་ཏེ། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་
ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་དང་དམིགས་པ་དེ་དག་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་དང༌།2 མི་དམིགས་པ་དང༌། ཞེས་དང༌། 3ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་སྟོན་པ་ལ།
4བྱམས་པས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་
དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཤིང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༡༦་༢༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༤།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༡།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༣༢་༡།

186

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང༌།1 ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ་དང༌། ཞེས་དང༌། 2བསྔོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང༌། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དབེན་པར་ཤེས་པའི་བསྔོ་བ་སྟོན་པ་ལ། 3གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་ཏེ་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་དབེན་པར་འདུ་ཤེས། ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དབེན་དང༌། ཞེས་དང༌།4 དབེན་པ་དང༌། ཞེས་དང༌།
5བདག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
ལྔ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རིགས་དང་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་དྲན་
པའི་བསྔོ་བ་སྟོན་པ་ལ། 6གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་དྲན་
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས།7 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགེ་བའི་རྩ་བའི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༡།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༣༥་༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༥།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༢།
6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༣༧་༡༧།
7 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༥།

187

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲན་པ་དང༌། ཞེས་དང༌།1 དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་
བ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
དྲུག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་སྟོན་པ་ལ།
2བྱམས་པས་སྨྲས་པ་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་མཚན་མར་མི་བྱེད་ཅིང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་བཅས། ཞེས་དང༌། 3ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། ཞེས་དང༌། 4སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
བདུན་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་སྟོན་པ་ལ། 5འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཁ་ཟས་བསོད་པ་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དྲི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དུག་དང་འདྲེས་པར་གྱུར་ན་ཁ་དོག་དང་དྲི་དང་རོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་6ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཚན་མ་མེད་པ་དང༌། །ཞེས་དང༌། 7མཚན་མ་དང༌།
ཞེས་གསུངས།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༢།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༣༩་༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༣།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༤༠་༡༠།
6 ག་༦༧་ན་༦་འོང་བ་ཡིན། པ་༦༩་ན་༢་འོང་པ་ཡིན། ཀ་༨༦་བ་༦་འོང་བ་ཡིན།
7 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༣།

188

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བརྒྱད་པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བསྔོ་བ་སྟོན་པ་ལ། 1བྱམས་པས་སྨྲས་པ་ཇི་ལྟར་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟེ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་
བར་བྱ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང༌། །ཞེས་དང༌།2
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བ་དང༌། ཞེས་དང༌།3 ལམ་ཐམས་ཅད་དང༌། ཞེས་གསུངས། དགུ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་མ་ཞེན་པའི་བསྔོ་བ་སྟོན་པ་ལ།4 གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་

མོས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་དགེ་བ་རྣམས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱ་སྟེ།
ཇི་ལྟར་གཟུགས་གང་འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་མའི་ཚུལ་ལམ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་

སུ་བསྔོ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང༌། །ཞེས་དང༌།5 ཁམས་གསུམ་པར་མི་གཏོགས་པ་དང༌། ཞེས་དང༌། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང༌། ཞེས་གསུངས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༤༣་༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༧།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༤།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༤༦་༢།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༨།

189

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བཅུ་པ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྔོ་བ་ཆུང་ངུ་སྟོན་པ་ལ།1 དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་
ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་གྱི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཕུང་པོ་གང་
ཡིན་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། བསྔོ་བ་དེ་ནི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཙོ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །རབ་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །ཕུལ་དུ་
ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གོང་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྔོ་བ་འབྲིང་སྟོན་པ་ལ། 2རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་
ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྔོ་བ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། 3རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་

སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ལ་རིམ་གྲོར་བྱེད་པ་དང་བླ་མར་བྱེད་པ་བསྟི་སྟང་དུ་བྱེད་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་
དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
མདོ་ཚན་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིས། །བསྔོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༥༣་༧།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༥༤་༩།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༥༥་༡༨།

190

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དོ། །ཞེས་དང༌། 1ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་
ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་དང༌། 2དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང༌། རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང༌། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་རྣམས། ཞེས་གསུངས། ཡང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་བྱེད་པ་སྟོན་པ་ལ།3 དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཀྱེ་མ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐབས་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་འདིས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་དང༌། ཞེས་སོགས་ནས། བྱང་ཆེན་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཡོངས་སུ་
བསྔོ་བ་འདི་ནི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །བླ་ན་མེད་པའི་བར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྔོ་བ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་བསྔོ་
བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྤྱི་དོན་ལ། བསྔོ་བྱའི་རྫས། བསྔོ་བའི་སེམས། བསྔོ་བའི་དབང་པོ།4 བསྔོ་
བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། བསྔོ་བའི་དགོས་པ། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་དངོས་དང་དྲུག་ལས། དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་བསྔོ་བའི་རྫས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༦་༡༤།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༥༧་༢༡།
4 ག་༦༨་ན་༦་དབང་པོ། པ་༧༠་ན་༢་དབང་པོ། ཀ་༨༨་ན་༤་དཔང་པོ།

191

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

རྫོགས་བྱང་དུ་བསྒྱུར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འདིར་བསྟན་བསྔོ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་དུ་
སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་
ནས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང༌། མི་
ཟད་པར་འདོད་པའི་འདུན་བ་ཅི་རིགས་པས་བསྡུས་པ་བསྔོ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།1 བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་
སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་བསྔོ་བའི་དབང་པོ་
2ཡིན་ཏེ། དེ་ཇི་ལྟར་བསྔོ་བའི་དོན་མྱུར་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་དགེ་རྩ་མི་
ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྔོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།3 དངོས་སམ་
ཡང་ན་བརྒྱུད་ཀྱང་རུང༌། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤྱད། །སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྔོའ། །ཞེས་དང༌། རོྗེ་སངས་རྒྱས་
གཉིས་པས། 4རྒྱལ་སྲས་སྨོན་ལམ་གང་གཱའི་ཀླུང་རྣམས་ནི། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་ནང་འདུས་པར། །གསུངས་ཕྱིར་དགེ་རྩ་ཇི་སྙེད་བསགས་པ་རྣམས། །ཀུན་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༧༢་༢༠།
2 ག་༦༨་བ་༢་དབང་པོ། པ་༧༠་ན་༥་དཔང་པོ། ཀ་༨༨་བ་༡་དཔང་པོ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༡། དབུ་མ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག །༩༧༩་༦།
4 སེར་བྱེས་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ། རྟོགས་བརྗོད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྟོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ། ༢༩༩།

192

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྔོས། །ཞེས་དང༌།1བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ཆུ་ཐིགས་ལྷུང༌། །རྒྱ་མཚོ་མ་ཟད་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྔོས་དགེ་བ་ཡང༌། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། དགེ་རྩ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། འབྲས་བུ་དམན་པ་ཕུལ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བ་དང༌། རྣམ་སྨིན་གྱི་

འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱད་པས་མི་ཟད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་བསྔོ་བ་ལ་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་ཀྱང༌། སྨོན་ལམ་ལ་བསྔོ་བས་མ་ཁྱབ་
སྟེ། བདག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུན་
པ་དེ་སྨོན་ལམ་ཡིན་ཞིང་བསྔོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་ལ། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས་སུ་
ཡོད། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།
ཁོ་ན་རེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཐལ། ཁོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐལ། འདོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༤། དབུ་མ་ཁི། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ། བསླབ་བཏུས། ༡༢༡༦་༡༢། མདོ་འདི་བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་མ་གཏོགས་མི་སྣང་།

193

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
གཞན་ཡང༌། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་བོ།1 །ཁ་ཅིག །རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་སྒྱུར་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་ཟེར་ན།
དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་མི་འཐད་དེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །
ཁ་ཅིག །རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཟེར་ན། རང་གི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་པར་བྱེད་པའི་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་དེར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རང་གི་དགེ་རྩ་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ།

1 ག་༦༩་ན་༣་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། པ་༧༠་བ་༧་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཀ་༨༩་ན་༤་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ།

194

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞན་ཡང༌། ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པས་ཟས་ཕུལ་བའི་བསོད་ནམས་རྫོགས་
བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྔོ་བ་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པ་ལ།
མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་1འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། 2བསྔོ་བའི་སྐབས་སུ་དགེ་རྩ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་
སྐད་དུ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ཡོངས་སུ་
བསྔོ་བར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་
ཏུ་བསྡུས་ཤིང་བསྡོམས་ཏེ་གཞལ་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་རབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
ཞེས་བཀའ་སྩལ་ན་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་རབ་དང་གོང་ན་མེད་པའི་བར་
དུ་འགྱུར་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུའམ་

རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་
བཅས་པ་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བཅས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

1 ག་༦༩་བ་༢་ཀྱི། པ་༧༡་ན་༥་ཀྱིས། ཀ་༨༩་བ་༤་ཀྱིས།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༦༢་༡༠།

195

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོའ། །ཞེས་པ་ནས། ཐབས་མཁས་པས་དགེ་བའི་ ོ རྩ་བ་དེ་དག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།
མོས་པས་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་བསྔོ་བས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་པ་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགའ་བས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།1 དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྔོས་པའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་སྤེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་
ལ།2 རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་
དམིགས་ནས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དག་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༧་༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༧་༤།

196

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་སྟོན་པ་ལ།1 དེ་ལ་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་གར་བུ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །བསྔོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། དེ་གསེར་མགར་གྱི་རྒྱན་

བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
འཐོབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།
ཁ་ཅིག །རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་དེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་དང༌། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གསུམ་ག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེ་
གསུམ་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
ཐལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༧་༧།

197

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། དེ་གསུམ་པོ་ལ་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ།
དེ་གསུམ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་
ན། དེ་གསུམ་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རང་གཞན་གང་རུང་གི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད། ས་མཚམས་ས་
དང་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།
གཞུང་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་
སྒོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ།
ཐུན་མོང་བའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང༌། སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟག་
བཅས་སྒོམ་ལམ་གྱི1་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལས་སྒྲིབ་གཉིས་འཇོམས་པར་ནུས་
པའི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང༌།

དམན་མཆོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
1 ག་༧༠་བ་༥་ལམ་གྱི། པ་༧༢་བ་༡་ལམ་གྱི། ཀ་༩༡་བ་༡་ལམ་གྱིས།

198

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།

སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང༌།
རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།1 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག །གཞན་དབང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་དམིགས་པ། རྣམ་དག་སྒོམ་
ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི2་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
རྟོགས། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང༌། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དེ།
རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༧་༡༢།
2 ག་༧༨་ན་༣་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན། པ་༧༢་བ་༦་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན། ཀ་༩༡་བ་༥་བདག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན།

199

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག །རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་

མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་དེ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གང་ཞིག །མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཟག་མེད་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང༌། མཐར་ཐུག་
དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།1 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་དང་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་
མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་
རྟོགས། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང༌། དེ་ལས་ཟློག་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་བ་ཡང་སྔ་མས་ཁེགས་སོ། །

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༧་༡༦།

200

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞན་ཡང༌། སྤོང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་གཉེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ནུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས།1 རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པ། །སངས་
རྒྱས་སྐུ་ནི་ངེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་དང༌། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།2 ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་དམ་ཆོས་ལེགས་བཞག་པ། །རྩ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བློ་གྲོས་བཞག །དྲན་སྐུ་རྟོགས་པ་ཙམ་རིག་
རྟེན་པ་དག །མྱུར་དུ་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པའི་ཕ་རོལ་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མར།3 ཆུ་མཚོ་སོགས་བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས། །གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་པ་ནི། །མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །ལས་ཀྱི་

འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་དང༌། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།4བློ་དང་ལྡན་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟག་ཏུ་ཀུན་ལས་མཉམ་པར་སོང་བ་ཡི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པའི་ཚང་ཚིང་དག །དུག་སྨན་ཆེན་པོས་དུག་བཞིན་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་
ལམ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་དང༌། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མཉམ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༥༤་༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༦་༡༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་བླ་མ། ༩༥༤་༦།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༠། སེམས་ཙམ་ཕི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༨༡༦་༡༡།

201

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གཞག་གི་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་
རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང༌། གཙོ་བོར་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་
རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན།
ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་དགོས། གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། གཙོ་བོར་ཅིག་ཤོས་སུ་
གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གཙོ་བོར་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཙོ་བོར་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་གང་
ཞིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་བའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་དེ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལྔར་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་
གྱུར་བའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་དེ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་

མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགུ་ཡོད། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་

202

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཕྲེང་ལས།1 དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་
ཐོབ་བྱ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། སྤང་བྱ་འཇོམས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དྲི་མ་སེལ་བར་
བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་འདི་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌།2 དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ཞེས་པའི་ཟག་མེད་དེ་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་
བཅས་སྒོམ་ལམ་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཟག་བཅས་ལ་དུ་མ་

ཡོད་དེ། མཛོད་ལས།3 ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས་ཞེས་ལམ་བདེན་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དང༌། རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས།4 མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་5བསླད་པའི་
ཤེས་པ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དང༌། ཀུན་བཏུས་ལས།6 ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང༌། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང༌། ཟག་པས་བཅིངས་པ་དང༌། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང༌། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང༌། ཟག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༧༩༩་༤།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༧༩༩་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིན་གཉེན། མཛོད་རྩ་བ། ༣་༡༡།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༠། དབུ་མ་འ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་ཚིག་གསལ། ༣༠་༡།
5 ག་༧༢་བ་༣་ཆགས་ཀྱིས། པ་༧༤་ན་༥་ཆགས་གྱིས། ཀ་༩༣་བ་༥་ཆགས་ཀྱིས།
6 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༤༩་༨།

203

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བལྟའོ། །ཞེས་ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག་པོ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་འཇོག་པར་བཤད་པ་དང༌། མཛོད་འགྲེལ་ལས།1 དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་རུང་བ་ལ་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་དང༌། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་2འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་
ནས།3 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྣང་བར་བགྱིད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཕྱག་བགྱི་བར་འོས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བདག་

ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་དང༌། རྩ་བ་དང༌། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དང་པོར་བཤད་པའི་རིམ་པས་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
གྱི་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་འཆད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང༌། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།4 དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ཞེས་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༩། མངོན་པ་ཀུ །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་རང་འགྲེལ། ༧༢་༡༤།
2 ག་༧༢་བ་༦་བཅོས་ཀྱི། པ་༧༤་བ་༡་བཅོས་ཀྱི། ཀ་༩༤་ན་༣་བཅོས་ཀྱིས།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༦༨་༨།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༧་༡༣།

204

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ལྔ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ།1 གཟུགས་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན། གང་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དང༌། གང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ནུས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང༌། ངོ་བོ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང༌། འབྲས་བུ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང༌། བྱེད་ལས་དབང་
བཙན་པར་བྱས་པ་སྒོམ་ལམ་དེ་ཡིས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས།2 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས། ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བགྱིད་

པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་དང༌། 3གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
དོ། །ཞེསགསུངས།
གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།4 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་
བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་སྟོན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་
དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་ནས། མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཞེས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༧་༡༦།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༦༨་༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༧་༡༦།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༦༩་༡༧།

205

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བྱའོ། །མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མཆོག་ཉིད། ཅེས་དང༌། 1གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འཐོབ་པ་ནི་མཆོག་ཉིད་
དོ། །ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།2 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་གཟུགས་
མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་
ནས། འཇིག་པ་མེད་པས་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་དང༌།3 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བ་ནི་ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་གང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ནུས་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དབང་བཙན་པར་བྱས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་མེད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང༌། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དབང་བཙན་པར་བྱས་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་གཉིས་ལས།
དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།4 ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་གང་ཞིག་གཏོད་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༧་༡༧།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༧༣་༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༧་༡༨།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༧༥་༨།

206

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཆོས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ནམ་ཆོས་གང་ཡང་གཏོད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཡིད་
ཆེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །གཏོད་པར་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།1 དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ནི་གཏོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།2 རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་མོའོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཆེན་མོའ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ོདེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དོན་ཆེན་ཉིད། ཅེས་དང༌།3 དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར། བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༧་༡༩།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༨༠་༡༠།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༡།

207

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བདེན་པའི་སྤྲོས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པར་སྦྱིན་སོགས་
གཞན་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་
དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་

སྐྱེ་འཇིག་དང་དམིགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྦྱོར་བའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་
དང་ལྡན་ཏེ། ཁྱད་ཆོས་སྔ་མ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ལ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ཐོབ་བྱའི་དོན་དམ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ལ།
རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་དང༌། རྣམ་དག་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།1 དེ་
ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་གང་ནས་ཤི་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༨༧་༣།

208

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འཕོས་ཏེ་འདིར་མཆིས་པ་ལགས། ཇི་ཙམ་ནས་རྫོགས་བྱང་དུ་ཞུགས། ཇི་ཙམ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར། ཇི་ཙམ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད། ཅེས་
སོགས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་མདོ་འདི་དག་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་
གྱི་རིམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྔོན་
དུ་དེའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་འགལ་རྐྱེན་སོགས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐུན་རྐྱེན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང༌། འགལ་རྐྱེན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བོར་བས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་འདིའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།1 དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་བོར་བས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་འདིའི་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་སྦྱིན་

སོགས་དང༌། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་
པ་ལ། 2སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་བསྡུ་ན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང༌། མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢ ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༩།

209

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།ལ་ཡང༌། ཕྱིའི་རྐྱེན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཅིང་མཉེས་པར་བྱེད་པ། ནང་གི་རྐྱེན་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ། ཞི་ལྷག་
ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།1 ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་བསྙེན་བཀུར་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་འདིར་སྐྱེ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང༌། ཞེས་དང༌། 2སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 3ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་

སྟོང་ཚད་མེད་པ་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་

སྤྱད། ཅེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྦྱིན་སོགས་དང༌། ཞེས་དང༌།4
སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།5 དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང༌། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡུན་རིང་པོ་ཇི་སྲིད་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༨༧་༡༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༩།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ །༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༨༧་༡༨།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༡༠།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༩༠་༡༠།

210

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཅིག་ནས་སྤྱོད་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་
ནི་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་དེ་མི་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན། །ཞེས་དང༌།1 ཞི་གནས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་ཡང༌། སྔོན་དགེ་བ་མ་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་
དང༌། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང༌། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང༌། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་བཞི་ལས། ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་རྒྱུའི་
ལས་དེ་སྟོན་པ་ལ། 2རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་

རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་
མང་པོ་དང༌། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
དག་གི་དྲུང་དུ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལ3། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། 4བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བུ་
གླེན་པ་གང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་སླར་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་

ཟབ་མོ་འདི་སླར་སྤོང་བར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ།5 རབ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༡༡།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༩༡་༡༡།
3 ག་༧༥་ན་༧་པ་ལས། པ་༧༧་ན་༣་པ་ལ། ཀ་༩༧་བ་༥་པ་ལས།

4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༩༩་༡༥།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༣༩༩་༡༨།

211

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

འབྱོར་སྐྱེས་བུ་གླེན་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་བཞིས་ཤེར་ཕྱིན་ཕྱིར་སྤོང་བར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་ནས།

མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་གླེན་པ་དེ་དག་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས། དེའི་
དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱི་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་
པ་དང༌། །ཞེས་དང༌། 1བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།2 ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་རབ་ཏུ་དད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་དང༌། །ཞེས་དང༌།3 ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 4ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང༌། །ཞེས་དང༌། 5དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།6 སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་སོང་བས་ཞེ་སྡང་གི་
སྤྱོད་པ་ཅན་བདག་བསྟོད་ཅིང་གཞན་སྨད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྡིག་

པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་ལྷུང་བ་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༡༢།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༠༠་༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༡༢།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་། ༤༠༠་༤།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༡༢།
6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༠༠།༥།

212

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བཏང་བ་དྲན་པ་ཉམས་པ་ཤེས་བཞིན་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མོས་པར་

དཀའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་
པའོ། །ཞེས་དང༌།1 མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་དེ་ལ་དུ་མར་ཡོད་དེ།
ཕྱིའི་རྐྱེན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ། ནང་གི་རྐྱེན་སྦྱིན་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་

རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འགལ་རྐྱེན་དེ་ལ་ཡང་དུ་མར་ཡོད་དེ། སྔོན་དགེ་བ་མ་བྱས་པས་བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ། ཕུང་པོ་སོགས་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྡིག་གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་

སོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་

མཐུན་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གསུམ་དུ་ཡོད། རྣམ་དཀར་གྱི་རྣམ་དག་སྒོམ་
ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྐྱེན་དེ། རྣམ་དག་སྒོམ་
ལམ་གྱི་འགལ་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞིར་ཡོད་དོ། །
གཉིས་པ་རྣམ་དག་དངོས་ལ། རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་
ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 2རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༡༣།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༠༤་༡༥།

213

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །ཚོར་བ་དང༌། འདུ་ཤེས་དང༌། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང༌། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་
དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ། ཤེར་
ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་

གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་1མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་དང་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་བཤད་ནས། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་དངོས་དེ་གང་ཞེ་ན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྣམ་དག་དངོས་དེ་སྤྱིར་བསྟན་

1 ག་༧༦་བ་༡་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད།པ་༧༨་ན་༣་ཐ་མི་དད་མ་ཆད།ཀ་༩༩་ན་༥་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད།

214

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་སྒོ་ནས་འཆད་དོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།1 དེ་ལྟར་འཐོབ་པ་དང་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་དག་བཤད་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་2འཆད་པ་ལ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་
པ་ལ།3 འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ།
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐ་མི་དད་ཅིང་གཅད་4དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དགག་གཞི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་

དང༌། བསྒྲུབ་བྱ་དག་པ་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པ་དང༌། སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་མེད་སོགས་བཞིར་ཕྱེ་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། དག་ལྡན་ལས། 5གང་གི་དག་པ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པ་སྟེ་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༡༤།
2 ག་༧༦་བ་༣་མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ། པ་༧༨་ན་༥་མདོ་དེའི་འཆད། ཀ་༩༩་བ་༡་མདོ་དེའི་དོན་འཆད།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༨་༡༧།
4 ག་༧༦་བ་༥་གཅད། པ་༧༨་ན་༧་གཅོད། ཀ་༩༩་བ་༣་གཅད།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཏ། སློབ་དཔོན་ཤནྟི་པ། ཉི་ཁྲི་དག་ལྡན། ༣༤༩་༡༠།

215

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང༌། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་ལམ་དང༌། གཟུགས་སོགས་དེའི་ཡུལ་དང༌། འབྲས་བུ་དེའི་འབྲས་
བུ་ལ་བཤད། ཉི་སྣང་ལས།1 འཕགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཞེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
ལ་བཤད་ཅིང༌། སློབ་དཔོན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་འབྲས་བུ་དང་ཤེར་ཕྱིན་

གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཆད་དེ། རྒྱན་སྣང་ལས། 2རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་མ་དག་པར་འཇོག་ལ་གང་གི་
ཚེ་གཉེན་པོས་ཞེན་པ་སྤངས་པ་དེའི་ཚེ་དགག་བྱའི་དྲི་མ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའང་དྲི་མ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང༌། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ནི་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པས་གཉིས་སུ་བྱར་མི་ནུས་པ་སྟེ་བློས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱར་མི་ནུས་ཞེས་པའོ། །དབྱེར་མེད་པའམ་ཐ་མི་དད་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའོ། །གཅད་དུ་མེད་པ་ནི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་དུ་མ་མེད་པའོ། །འདི་དག་ནི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་བཞེད་པ་བཀོད་པའོ། །
དེས་ན་དོན་བསྡུ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་

གི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཁྱོད་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་ཀ །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༢༥༥་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༢༨༢་༡༤།

216

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་རྣམ་
པར་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང༌། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེས་རྣམ་པར་དག་
པའི་དག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཅིང་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ཐལ།
སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ། །
གཞན་ཡང༌། རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མས་དག་པ་དེ་གློ་བུར་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དྲི་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
སྐབས་འདིར་ཊཱིཀའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་
ཡང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་ལྟར་དག་པའི་དག་པ་དང་
ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དེས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་དག་བྱ་གཅིག་གིས་དབེན་པའི་དག་པ་རིགས་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་དེ་ཡང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་དེའི་
ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བྲལ་
བ་གང་ཞིག །དེ་དང་དེ་གཉིས་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་དྲི་མ་མེད་

217

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་
མས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།
རེ་ཞིག་ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་ཁྱོད་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲིབ་

པ་གང་ཞིག །ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་

ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང༌། རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤོང་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་

དངོས་གཉེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་
དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་

དྲི་མས་དག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བདེན་
གྲུབ་ཀྱིས་དག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ་ཟེར་ན། མི་འགྲོ་སྟེ། གོང་དུ་དེ་རང་
གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་མ་དག་པར་ཁས་བླངས། འདིར་དེ་ཁོ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་

དྲི་མས་དག་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་
ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དྲི་
མས་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང༌། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དྲི་མས་དག་པའི་དག་

218

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ་དེ་གཉིས་རང་མཚན་ལ་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་མཚན་ལ་ལྡོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་དྲི་མས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དྲི་མས་དག་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་
མཁྱེན་དྲི་མས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་སོ་སྐྱེ་ཡང་དྲི་མས་དག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །
རོང་ཊཱིཀ་པ་ན་རེ། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་དྲི་མས་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་
དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེས་དག་པའི་དག་པ་དེ་དང༌། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་

སོགས་དེས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་རང་མཚན་ལ་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་སྤྱི་མཚན་ལ་ལྡོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་དྲི་མས་དག་པ་ན། དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེས་དག་པར་ཐལ་བ་སྔར་བཞིན་ནོ། །
གཞན་ཡང༌། དག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་སོ་སོར་གཅད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་སོ་སོར་ཚད་མས་གཅད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་གསུམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ན་ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་

པོ་དེ་ཡང་དེས་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་སྔར་བཞིན་ཟེར་ན། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་གཟུགས་དེ་གང་ཟག་གི་གཟུགས་ཕུང་ལ་བྱེད་

219

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

རིགས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པའི་གཟུགས་དེ་ཡང་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་
གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དྲི་མ་བདེན་གྲུབ་
ཀྱིས་དག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དེས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་གཉིས་དྲི་མ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་དག་མ་དག་

གི་ཁྱད་པར་དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཚད་མས་ཀྱང་དཔྱད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིའི་དག་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བྱེད་གསུངས། རེ་ཞིག་གཞུང་འདིས་གློ་བུར་རྣམ་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང༌། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི1། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

1 ག་༧༨་བ་༧་གྱི། པ་༨༠་བ་༣་གྱི། ཀ་༡༠༢་བ་༣་གྱིས།

220

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
ཀྱི་དག་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དག་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁོ་ན་རེ། དེ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་པ་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། མདོ་དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་གློ་བུར་རྣམ་དག་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ། དག་ལྡན་ལས།1 ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་
མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང༌། མཐར་ཐུག་གི་
ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་

2འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 3རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༣། ཤེར་ཕྱིན་ཏ། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ། ཉི་ཁྲི་དག་ལྡན། ༢༥༤་༡༤།
2 ག་༧༩་ན་༤་ཀྱི། པ་༨༠་བ་༧་ཀྱིས། ཀ་༡༠༣་ན་༡་ཀྱིས།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༠༦་༡༥།

221

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

མཚམས་སྦྱར་བ། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་བསྟན་ནས་ད་ནི་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་འཆད་
དོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། 1རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིར་བརྗོད་ནས་ཁྱད་པར་དུ། ཞེས་
གསུངས། གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་
གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། །གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ།2
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས།
མདོ་རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཡང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང༌། རང་
རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་

ཤིན་ཏུ་བ་དང༌བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། 3རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང༌། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 4རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་རྒ་ཤི་དང་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་རྣམ་པར་དག་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༩་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༩་༧།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༠༦་༡༥།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༡༡་༡༠།

222

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 1རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་
པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་
པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
མདོ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་
གྱིས2། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང༌། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །སངས་
རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །ཞེས་དང༌། 3འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང༌། དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང༌། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་
དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་
ནི་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༡༢་༧།
2 འདི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་འབྲེལ་སྒྲ་རེད་འདུག།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༩་༧།

223

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་

དག་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་
བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན།
བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཅི་རིགས་པ་
སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་

སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག །རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

རྣམ་དག །རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག །རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་
བཞི་ལས། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་

སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྲལ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

འགོག་བདེན་དོན་གཅིག །དེ་འདྲའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྲལ་བ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་

གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་བྲལ་བ་དོན་གཅིག །དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྲལ་བ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་
བདེན་དོན་གཅིག །སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་འགོག་བདེན་དོན་གཅིག །ས་མཚམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

224

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁ་ཅིག །ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྲལ་བ། དང་པོའི་མཚན་
ཉིད། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་ཞེས་སོགས་གཉིས་
པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་བྲལ་བ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མྱང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་དགོས། རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྒོམ་
ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་

པ་ཅི་རིགས་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་འཕགས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །
རོང་ཊཱིཀ་པས། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་

གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་
བདེན་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚན་
ཉིད་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེའོ། །
ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་

225

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

ཡིན་ན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚེ་དཔག་མེད་དང༌། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྣམས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་1དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་དག་ཡིན་ན། འགོག་བདེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མྱང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་

དངོས་དང༌། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུ་སྐོར་
གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 2རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་དང༌། 3རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་རྣམ་པར་དག་པ་གང་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། ༦༧༦་༢།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༡༥་༦།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༢༢་༥།

226

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང༌། 1རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདུས་བྱས་རྣམ་པར་དག་པས་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
དེ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།2 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི་ཟབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། 3ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྣང་བར་གྱུར་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། 4ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་
བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་
པར་དག་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 5ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༢༩་༡༠།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༣༠་༥།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༣༢་༡༤།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༣༥་༢།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༣༥་༡༠།

227

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། 1ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། 2ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མངོན་པར་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མངོན་པར་མཐར་ཐུག་
པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། དྲི་བ་དང༌། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྣམ་དག་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྨོས་པའི་ཞར་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང༌། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་
གྱིས། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང༌། །ཞེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་

དེ་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་དྲི་བ་སྟོན་པ་ལ། 3ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྨོས་པའི་ཞར་ལ་སངས་རྒྱས་དང་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ཚན་དགུ་པོ4་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང༌། གཞན་
རྣམས་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ལ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༣༥་༢༠།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༣༦་༩།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༩་༡༤།
4 ག་༨༡་བ་༦་པོ། པ་༨༣་བ་༢་བོ། ཀ་༡༠༦་ན་༦་པོ།

228

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡིས། །ཞེས་སོགས་དང༌། གསུམ་པ1་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ།
2འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ། ས་དགུ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང༌། ཅིག་ཤོས་སུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པ་དང༌།
ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སོགས་དགུ་པོ་དེ་རང་རང་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན། ཉན་རང་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སོགས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པ་ནས། ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར།
དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་
གཉེན་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

1 གཉིས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༥༩་༡༨།

229

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

རང་ལུགས་ལ། རྟེན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་སྤང་བྱ་ཇི་ལྟར་སྤོང་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུ་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ཞིང༌། འདིར་
རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།1 འདོད་པའི་
ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཞེས་སྨོས་པས་ན།
འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུས་སྒོམ་པའི་ལམ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་རྩེ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་དོན་ནི། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་སྟེ་དགུ་དང༌། ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་ཅིང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་འདམ་ག་ཅན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱི་མ་ནི་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་དང་མཐུན་ལ་ཞེས་གསེར་འཕྲེང་2ལས་བཤད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་སྒོམ་སྤང་
བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ། དེ་རྗེས་དེ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ། དེ་རྗེས་དེ་ཆེན་པོ་
སྐོར་གསུམ་སྐྱེ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒོམ་སྤང་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོ་
སྐོར་གསུམ་དང༌། འབྲིང་སྐོར་གསུམ་དང༌། ཆུང་ངུ་སྐོར་གསུམ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་དང་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་ལ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་དཀའ་སླའི་རིམ་པ་ཡོད་པས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ།༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང། ༡༢༨༤་༧།
2 ག་༨༢་བ་༡་འཕྲེང། པ་༨༤་ན་༥་འཕྲེང། ཀ་༡༠༧་ན༤་ཕྲེང་།

230

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང༌། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒོམ་སྤང་ཆེ་རིམ་དགུའི་གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དགུ་པོ་དེ་དྲི་
མ་དག་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་ཉེ་བར་མ་གཏགས1་པའི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོས་དང༌། ཆུང་ངུ་གཉེན་པོ་ཆུང་ངུས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསུ་བ་ལ།2 ཇི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་3འགྲེལ་
ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 4ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང༌། གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ། ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 5ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་

1 ག་༨༢་བ་༤་གཏགས། པ་༨༤་བ་༡་གཏགས་། ཀ་༡༠༧་བ་༢་བཏགས།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༠་༢།
3 ག་༨༢་བ་༦་ཀྱི། པ་༨༤་བ་༢་ཀྱི། ཀ་༡༠༧་བ་༣་ཀྱིས།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༣༦་༡༦།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༣༦་༡༦།

231

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་

མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།
ཁམས་གསུམ་གྱི། གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང༌། 1མཐའ་དག་གི་
གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་
ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 2ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མ་འཚལ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

ཤཱ་རིའི་བུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་དང༌། 3ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཅེས་གསུངས།
གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 4ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་
ཕྱིན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སྨན་པར་མི་བགྱིད་གནོད་པར་མི་བགྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༠་༡༠།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༣༧་༡༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༠་༩།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༣༨་༡༤།

232

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས1།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །ཞེས་དང༌།2 དེ་ལ་གཉེན་པོ་ནི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀླན་ཀ་གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་བསལ་བ་ལ་བཙོ་བླག་མཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་པའི་དཔེས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ། ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་དང༌། འཇལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྤྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁམས་གསུམ་གའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ།
དེ་ལ་དགོས་ནུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་འཐུང་སྟོབས་ལྡན་འདུལ་བ་ལ་གཤེད་མ་སྟོབས་ལྡན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་སྤོང་པ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གོས་ཀྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་སེལ་བ་ལ་བཙོ་བླག་མཁན་
འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་དགོས་ཀྱི། དྲི་མ་རགས་པ་སེལ་བ་ལ་བཙོ་བླག་མཁན་འབད་
རྩོལ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པ་ལྟར། སྤང་བྱ་ཕྲ་མོ་སྤོང་བ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་
ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་

1 ག་༨༣་ན་༦་གསུངས། པ་༨༥་ན་༣་གསུངས་པ། ཀ་༡༠༨་ན་༥་གསུངས།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༠་༥།

233

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་དོན།

གཉེན་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་1སྤང་བྱ་

མཐའ་དག་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྡུ་བ་ནི།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་ལེགས་པར་བཤད་པའོ།། །།

1 ག་༨༣་བ་༥་གྱི། པ་༨༥་བ་༢་གྱི། ཀ་༡༠༨་བ་༥་གྱི།

234

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་
ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
སྐབས་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་
བཞུགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་
ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར།
གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ལམ་ཤེས་ཉིད། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་ན། ལམ་ཤེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་གཞི་ཤེས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་མི་རྟག་
སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་ཐོབ་པར། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གྱིས་

235

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

བསྡུས་པའི་ལམ་ཤེས་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་བཀོད་པ་ལ། 1གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་གཞི་ཤེས་བཤད་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་གཉིས་པར་སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལམ་ཤེས་སུ་བསྟན་ནས། དེ་འདྲའི་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྔོན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང༌། དེའི་སྔོན་དུ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་
བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་བསྟན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སོགས་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང༌། རྒྱན་སྣང་ལས། 2ལམ་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་བཤད་པས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི། རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་མི་དམིགས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༠་༡༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༣༡༤་༢༡།

236

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པར1་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་འཕགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གཞི་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཤད་པར་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་གང་ལ་བྱེད། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་ནམ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུའི་གོལ་ས་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་
དེ་ཡིན་ནམ། གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁ་ཅིག་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞི་
བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་

གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
ནས་མི་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྐབས་གསུམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་མཁྱེན་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རོང་ཊཱིཀ་པས། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྐྱེ་བ་མེད་

1 ག་༢་ན་༣་པར། པ་༢་ན་༣་པ། ཀ་༢་བ་༢་པར།

237

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང༌། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང༌། བྱང་
སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
པའི་མཁྱེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་

གཙོ་བོར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་
མཐོང་ལམ་པས་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་

གཙོ་བོར་སྒོམ་པར་ཐལ1། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
པས་གཙོ་བོར་སྒོམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒོམ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཙོ་བོར་སྤོང་བར་ཐལ་ལོ། །
ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་
བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒོམ་པར་ཐལ། དེས་དེའི་ཕྱིར་

དུ་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དེས་

1 ག་༢་བ་༦་ཐལ། པ་༣་ན་༡་ཐལ། ཀ་༣་ན་༥་ཐལ་ལོ། །

238

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དེའི་
ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
དེའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང༌། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་
ཐལ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཕྱིར་དུ་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། གཞན་དོན་དུ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཡིན་
ན་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང༌། མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་འཇོག་པ་དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་1ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་མཐོང་
ལམ་པས་གཙོ་བོར་སྒོམ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་

1 ག་༣་ན་༥་ཀྱི། པ་༣་བ་༡་ཀྱི།ཀ་༣་བ་༥་ཀྱིས།

239

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

མཐོང་ལམ་པ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེས་གཙོ་བོར་རང་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་རང་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དེས་གཙོ་བོར་རང་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྒོམ། རང་དོན་དུ་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་མི་སྒོམ་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། དེས་རང་དོན་དུ་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་

དུ་གཙོ་བོར་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་

ལམ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་པའི་ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང༌། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་མཁྱེན་པ་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་མཁྱེན་པ་དེ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁོ་ན་རེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། ལམ་ཤེས་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་
པ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཁྱབ་

240

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །

གཞན་ཡང༌། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། མཁྱེན་གསུམ་གང་
རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན།
གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་
པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཡང་མ་
ཡིན། ལམ་ཤེས་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་མཁྱེན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་

གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང༌། །ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང༌། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མཁྱེན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཉེན་པོའི་
ཕྱོགས་དག་དང༌། །ཞེས་པའི་གཉེན་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཞེས་པའི་མི་
མཐུན་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། མཚན་འཛིན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་མཚན་འཛིན་ཡིན་

241

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་

བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། དང་པོ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ལམ་རྣམ་
གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས།1 བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་
དོན་ནི་གཞི་དང་ལམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ2། སྔར་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་

ཀྱང་གཏན་ལ་མ་དབབ་3པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྐབས་གསུམ་པས་དེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༤༠༥་༡།
2 ག་༤་ན་༦་ཡིན་ཏེ།པ་༤་བ་༣་ཡིན་ཏེ།ཀ་༥་ན་༣་དོན་ཏེ།
3 ག་༤་ན་༧་དབབ། པ་༤་བ་༣་དབབ། ཀ་༥་ན་༤་བབ།

242

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
རྣམ་བཤད་ལས།1 བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་མོད་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། གཞི་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞི་ཤེས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
བརྒྱད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་
སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་
ལམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། 2ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༨་༤།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༡༩།

243

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལམ་བསྒྲིགས་ལས།1 དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མན་
ཆད་དུ་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱིས་ཀྱང་གོམས་པར་བྱ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
དབང་གིས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་གཞན་དོན་ལྟ་ཞོག །རང་དོན་ཡང་མི་ནུས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་དཔལ2་ལེགས་པར་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ས་ལས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས། ཉན་ཐོས་ལས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་ཀྱང་སྐྱོ་བར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
དྲུག་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་དེ་ལྟར་
མི་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་སྐབས་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་3གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་

འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

བསྟན་ཀྱང༌། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་
བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཕྱི་མ་ནི་མཐོང་ལམ་
ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་
བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་སྦྱོར་བས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཅ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ལམ་བསྒྲིགས། ᨂᨃ་ᨃ།
2 ག་༤་བ་༧་དཔལ། པ་༥་ན་༤་དཔལ། ཀ་༥་བ་༥་དབལ།
3 ག་༥་ན་༢་གཙོ་བོར། པ་༥་ན་༦་གཙོར། ཀ་༦་ན་༢་གཙོ་བོར།

244

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཚུལ་གྱིས་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང༌། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དེ། ལམ་དེ་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་ཞེས་པའི་དོན་ལམ་དེ་འབད་
རྩོལ་ཆེན་པོས་སྒོམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལམ་དེ་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོས་སྒོམ་ན་ལམ་དེ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒོམ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལམ་བསྒྲིགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་དུ་བསམས་ནས། བྱང་སེམས་
ཚོགས་སྦྱོར་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་
སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ལས་དབང་པོ་རྟུལ་བར་ཐལ། དེས་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་དུ་མར་ཉོན་སྒྲིབ་

སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས།

བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པས་ཚེ་གསུམ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་

ཟད་པར་སྤངས་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གཞི་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་བ། ས་མཚམས། ཞར་ལ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །ཐེག་དམན་
གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང༌། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད།
གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། བཞི་པ་ལ། རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་ནས་མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ཙམ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་

245

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང༌། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་ཐར་པའི་བདེ་བ་ཙམ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་
ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་
གསུམ་གྱི་ལམ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། མངོན་མཐོའི་བདེ་བ་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་
དང༌། ཐར་པའི་བདེ་བ་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། བསམ་པ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཚད་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང༌། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པ་རྣམས་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ན་བློ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པར་འཇོག་པའི་
ཕྱིར། བསམ་པ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཐབས་ཡོད་དེ། ངན་སོང་གི་ཉེས་དམིགས་རིག་པ་དང༌། འཁོར་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་རིག་པ་དང༌། སེམས་ཅན་རྣམས་དྲི་མ་ཅན་ཤ་སྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་དེ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་

ཚུལ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།
འོ་ན། སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་གཞི་ཤེས་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང༌།
ཉེ་རིང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་དང༌། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དང༌། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་དང༌།

246

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བཤད་པ་དང་དྲུག་ལས།
དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་1འགྲེལ་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ། འདི་ནི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན2་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། ཞེས་སོགས་
གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་དང༌།
ལྡོག་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་ཡུམ་སྒྲུབ་པའི་ཉེ་ལམ་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།3 དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པར་4འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།

1 ག་༦་ན་༢་ཀྱི། པ་༦་ན་༦་ཀྱིས། ཀ་༧་ན་༣་ཀྱིས།
2 ག་༦་ན་༢་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། པ་༦་ན་༦་ཤེར་ཕྱིན་ནོ། ཀ་༧་ན་༤་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ།།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ་། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༠་༡༧།
4 ག་༦་ན་༦་པར། པ་༦་བ་༣་བར། ཀ་༧་བ་༢་པར།

247

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་1། མདོ་ལས།2 བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་
ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། གཉིས་
ཀའི་བར་ན་མི་དམིགས་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་

འབྱོར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ལ་
དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་དེ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ།3 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང༌།4
སྙིང་རྗེས་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྟག་པ་
དང་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པས་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། 5རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཅིའི་སླད་དུ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། ཕ་
རོལ་གྱི་མཐའ་མ་ལགས། གཉིས་ཀའི་བར་ན་མི་དམིགས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དུས་
གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་དུས་གསུམ་མཉམ་

1 ག་༦་ན་༦་དེ་ཡང་། མདོ་ལས། པ་༦་བ་༤་མདོ་ལས། ཀ་༧་བ་༢་དེ་ཡང་མདོ་ལས།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༤༤་༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༠་༢༡།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ་། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༡་༡།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༤༤་༡༣།

248

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སྔར་གྱི་སྒོམ་ཚུལ་དེ་
ཉིད་འབྲས་ཡུམ་སྒྲུབ་པའི་ཉེ་ལམ་དུ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ལ། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་
ལ། དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། རྩ་བའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། 1རང་གི་རྟོགས་པ་ཙམ་
གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་
དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་
ཀྱིས་སྒོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་ཡུམ་སྒྲུབ་པའི་རིང་ལམ་དུ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། 2ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དང་རིང་བར་འགྱུར་བས། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

སྒྲས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་
གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་འཁོར་འདས་བར་གསུམ་དུ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་དང༌། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༡་༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༡་༤།

249

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ལས་བཟློག་སྟེ། ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་ཤུགས་བསྟན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། 1ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བཟློག་སྟེ་བསྟན་པས2། ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པའི་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་

དོན་དམ་པར་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་

མཐའ་འགོག་ནུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། ཞི་
མཐའ་འགོག་ནུས་ཀྱི་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མི་གནས་
ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་

ཆུབ་སེམས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༡་༣།
2 ག་༧་ན་༣་པས། པ་༧་ན་༧་བས། ཀ་༨་བ་༢་པས།

250

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ངེས་པའི་
རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང༌།
བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་གཞི་ཤེས་
སུ་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
གཞན་ཡང༌། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྲིད་ཞི་
བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལ་དེའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སློབ་ལམ་དུ་བློ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་1དུ་མངོན་སུམ་དུ2་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང༌། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་

གནས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་ཐལ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས།
1 ག་༧་བ་༣་ཅིག་ཅར། པ་༨་ན་༡་ཅིག་ཅར། ཀ་༩་ན་༤་ཅིག་ཆར།
2 ག་༧་བ་༤་མངོན་སུམ་དུ། པ་༨་ན་༡་མངོན་སུམ་དུ། ཀ་༩་ན་༤་དངོས་སུ་མངོན་སུམ།

251

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ཁ་ཅིག །ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་
པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས། ཞི་
མཐའ་ལ་མི་གནས། སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།
སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞི་
མཐར་མི་གནས་ཏེ། ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞི་གཉིས་
ཀྱི་བར་ན་དོན་དམ་པར་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་
པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བྱེད་
རིགས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་གསུམ་བའི་ཆོས་རྣམས་
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་
བཤད་ལས།1 ལམ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང༌། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལག་རྗེས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་བཞག་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང༌། གསེར་འཕྲེང་ལས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༩༥་༢།

252

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཀྱང༌།1 འདིར་ཉེ་རིང་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་འབྲས་ཡུམ་ལ་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་ཆུང་སྟེ། ཚིགས་བཅད་འདིས་ཟིན་པའི་ཡུམ་དེ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པར་མདོ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་སྲས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལམ་ཤེས་གང་ཞིག །འདིར་བསྟན་སྲིད་མཐའ་འགོག་ནུས་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །འདིར་བསྟན་ཞི་མཐའ་འགོག་ནུས་ཀྱི་སྙིང་རྗེས་ཟིན་པ། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་
མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་
བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་
ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༨༢༤་༣།

253

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང༌། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་ལ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དང༌།
སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་རྗེ་ཚད་མེད་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
ཁོ་ན་རེ། དམ་བཅའ་དེར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ།
ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐ་

254

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སྙད་བྱམས་པའི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང༌། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལམ་ཤེས་ལ་དོགས་
པ་དཔྱོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྲིད་མཐའ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ།
ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཆ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་

མཐའ་ཡིན། དེ་ནི།1 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང༌། ཞེས་པས་
བསྟན། དེ་འདྲའི་ཆ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས2་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པའི་ཆ་
དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན།
ཞི་མཐའ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞི་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་
གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་
ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། སྙིང་རྗེས་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་
པས་བསྟན།

དེ་འདྲའི་མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་འདྲའི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བླང་བྱར་བྱེད་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་

1 བསྟནའགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༠་༢༠།
2 ག་༩་ན་༣་གི །པ་༩་བ་༡་གི །ཀ་༡༡་ན་༢་གིས།

255

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ཏེ་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་

འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན1། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་
བྱར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དེ་འདྲའི་ཆ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
ལམ་བསྒྲིགས་ལས།2 དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱིས་

ཀྱང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་
གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྒྲ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། 3དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས4་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་དང༌།

དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཞི་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བྱེད་པ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ཡིན་
1 ག་༩་ན་༦་ཞེས་པས་བསྟན། ཞེས་ཟེར་ན། པ་༩་བ་༤་ཞེས་པས་བསྟན། ཞེས་ཟེར་ན། ཀ་༡༡་ན་༥་ཞེས་པས་བསྟན། ཞེས་ཟེར་ན།
2 སྐུ་འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཅ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ལམ་བསྒྲིགས། ᨂᨃ་ᨃ།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ །སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༡་༧།
4 ག་༩་བ་༡་ཀྱི། པ་༩་བ༦་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི། ཀ་༡༡་བ་༤་ཀྱིས།

256

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་བ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་

མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར1། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཉན་ཐོས་
སྒོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞི་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་གནས། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྲིད་དང་ཞི་བར་
ལྟུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚེ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཁོར་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་
སྲིད་མཐའ་དང༌། མྱང་འདས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་

1 ག་༩་བ་༤་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པ་༡༠་ན་༢་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀ་༡༡་བ་༥་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མཐའ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་
ཕྱིར།

257

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དང་མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
རེ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟག་ཆད་
ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པ་དེ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྲིད་

ཞི་བདེན་གྲུབ་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་
དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་དང༌། མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། བདེན་མེད་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དམིགས་མེད་ལ་
དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་མེད་པ་དེ། བདེན་མེད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་ཀྱང༌། སྐབས་

འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་

258

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྒྱུད་ལ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། མྱང་འདས་དེ་སྲིད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན1་གྱི་མྱང་འདས་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ།
ཞི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ།

འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ་གང་

ཞིག །དེ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་

མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་མཚུངས་པ་སྔར་བཞིན་བྱའོ། །
ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་དེ་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མྱང་འདས་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱང་འདས་དེ་མྱང་
འདས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་
འཕགས་པ་དེ་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། འཁོར་བ་ཡིན་
ན་འཁོར་བའི་མཐའ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མྱང་འདས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མྱང་འདས་ཡིན་ན་མྱང་

1 ག་༡༠་ན་༧་ཐེག་དམན། པ་༡༠་བ་༥་ཐེག་དམན། ཀ་༡༢་བ་༤་ཐེག་ཆེན།

259

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།
འདས་ཀྱི་མཐའ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁ་ཅིག །ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུན་རིང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་
སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་

འཁོར་བ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
དོར་བྱར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་
དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་
བཤད། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་
གྱི་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། སྙིང་རྗེས་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆད་པའི་
མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་བཤད། དེ་འདྲའི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བླང་བྱར་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་
དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད། ཅེས་གསུངས།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་

མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་གཉིས་པ་དེ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་
ལ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།
1ཚུ་རོལ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། ཚུར་ངོས་ན་ཡོད་ཀྱི་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༩༦་༣།

260

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཕར་ངོས་ན་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། དེ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་ལ་མི་

གནས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རྒྱུན་རིང་པོར་ཉིང་མཚམས1་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུར་
མཐོང་ཐ་མལ་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
དོར་བྱར་ཞེན་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང༌། སྲིད་མཐའ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་
སློབ་པ་འཕགས་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྲིད་མཐའ་ལ་

གནས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། འདིར་བསྟན་ལམ་ཤེས་གཉིས་བཤད་པ་དང༌། འདིར་བསྟན་
སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
མཁྱེན་པ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ།

1 ག་༡༡་ན་༣་འཚམས། པ་༡༡་བ་༢་མཚམས།ཀ་༡༣་བ་༣་མཚམས།

261

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་
གྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང༌། དེ་ལ་གནས་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་

ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་བསྟན།
དམན་པའི་མྱང་འདས་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་
མཐའ་དང༌། དེ་ལ་གནས་པ་འདིར་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། སྙིང་རྗེས་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆད་པའི་
མཚན་ཉིད། ཅེས་པས་བཤད།
འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་དང༌། འཁོར་བ་ལ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདིར་བསྟན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་

མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་
གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད།
མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་དེ་འདིར་བསྟན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་དང༌། དམན་པའི་མྱང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བླང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་

ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་བཤད།

262

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ལྟར་ཡང༌། ལམ་བསྒྲིགས་ལས།1 སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པ་
དང་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་

ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་སྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཙམ་
ལས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་ཞི་མཐའ་དང༌། དེ་ཐོབ་པ་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྲིད་མཐའ་དེ་ཉིད་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་འགོག་ལ། ཞི་བའི་མཐའ་དེ་ཉིད་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ནས་སྤོང་སྟེ། སྲིད་མཐའ་སྔ་མ་བཀག་ནས་སྙིང་རྗེ་དང་
སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་མྱང་འདས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དོན་
དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི། སྲིད་ཞི་ལ་དོར་བྱ་དང་བླང་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་སྤོང་ལ། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན།
དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་ཡང༌། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

ཁས། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་དེ་ལ་གནོད་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཅ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ལམ་བསྒྲིགས། ᨂᨉ་༥།

263

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།1 དེ་ཡི་གནོད་བྱེད་ནི། །བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ།
དམན་པའི་མྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་མྱང་འདས་ལ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཆད་པའི་མྱང་འདས་ལ་གནས་པར་ཐལ། དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་
གཉིས་ཀ་རྒྱུན་ཆད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས།2 ཆད་
མཐའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་ཆད་པར་མ་ཟད། སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་
ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཆད་པའི་མྱང་འདས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འཁོར་བ་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟག་མཐའ་ལ་

གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། 3རྟག་
མཐའ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུན་རིང་པོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་འཇུག་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༡༢་༡༠།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༩༦་༤།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༣༩༦་༤།

264

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྟག་དངོས་ཀྱི་མཐའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་རྟག་མཐའི་སྒྲ་བཤད་ཙམ་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། 1འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། མྱང་འདས་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཡོད་མཐའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། འཁོར་བ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཡོད་པའི་མཐར་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཉེ་རིང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ།
མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། 2རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཐབས་མི་མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དམིགས་པའི་
ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདོར་བར་འགྱུར་རིང་དུ་བགྱིད་

དོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རློམ་སེམས་སུ་བྱེད་པས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འདོར་
བར་འགྱུར་རིང་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང༌། 3རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པར་ཤེར་
ཕྱིན་འདི་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང༌། ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས།

1 ག་༡༢་བ་༣་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ། པ་༡༣་ན་༡་ཁོ་ན་རེ་བ་བདེན་གྲུབ། ཀ་༡༥་བ་༡་ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༤༤་༡༨།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༤༥་༡༦།

265

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་ལ་རྩོད་པ་དང༌། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཉན་རང་རྣམས་ལ་

ཡང་དག་པའི་ཡུམ་རིང་བ་དང༌། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཐམས་
ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་
དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་ཀླུ་
སྒྲུབ་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས1། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ། 2ལུགས་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང༌། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་གཞི་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིང་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང༌། ཐེག་དམན་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་བསྟན་པ་དང༌། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ཚན་དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡། བསྟོད་ཚོགས་ཀ།།མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟོད་པ། ༢༠༠་༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༡་༩།

266

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རིང་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཡུམ་ལ་བདེན་པར་མ་ཆགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡི། །ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། ཚིགས་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ།1 སྒྱུ་མ་མཁན་
གྱིས་སྤྲུལ་བའི་དངོས་པོ་སྣང་བ་ལ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་སྣང་བ་བཞིན་དུ། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཚན་མ་
དང་ལྡན་པར་རྟོག་2པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།
ཚིགས་རྐང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ།3བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མགུ་བར་བྱས་པའི་མན་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་བསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཡུམ་འདི་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་གྱུར་པས། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༡་༡༦།
2 ག་༡༣་བ་༡་རྟོག །པ་༡༣་བ་༦་རྟོག།ཀ་༡༦་བ་༢་རྟོགས།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༢་༡།

267

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

པ་ལ། 1ཐབས་མ་ཡིན་པས་ནི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐབས་ཀྱིས་ནི་མི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་
སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག །ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག །དང་པོའི་ས་
མཚམས་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་དུ་

ཡོད། གཉིས་པའི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་

བར་དུ་ཡོད།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༢་༧།

268

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཁ་ཅིག །མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་
ཞིག །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཟིན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་

གྱིས་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང༌། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་
སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །འབྲས་ཡུམ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དང༌། དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཞུགས་པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་འབྲས་ཡུམ་
སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས།1 དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། །རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང༌། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། མདོ་སྡེ་ཇ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ། ༡༧༦་༡༦།

269

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་འཛིན་གྱིས་

བཅིངས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡོད། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་

པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་ལ།
གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་དང༌། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་
གྱི་སྤང་གཉེན་དང༌། དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་
ཀྱིས་1འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་2བྱང་ཆེན་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་
ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ།3 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་

1 ག་༡༤་བ་༣་ཀྱི། པ་༡༥་ན་༢་ཀྱིས། ཀ་༡༨་ན་༢་ཀྱིས།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༤༥་༡༦།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༤༥་༡༩།

270

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གང་
ཡིན། ཆགས་པ་མ་མཆིས་པ་ནི་གང་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་
ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། 1བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། གཞན་ཡང༌།2བྱང་ཆེན་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་པ་
ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྤྱོད་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཚན་མར་དམིགས་པ་ཉིད་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།3 དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡུམ་རིང་བར་གྱུར་བའི་སྒྲུབ་པ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྟོན་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང༌། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། 4གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང༌།
1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༤༧་༥།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས །ཉི་ཁྲི། ༤༤༧་༡༡།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༢་༩།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༢་༡༢།

271

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང༌།
སྒྲུབ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་
བྲལ་ཞིང༌། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང༌།
སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྟོང་ཞེས་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། དུས་
གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཏུ་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། སྦྱིན་སོགས་དྲུག་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྣམས་ལ་

སྤྱོད་པ་སྟེ་ལམ་དུ་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བྲལ་ཞིང༌། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

272

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
པ་དེ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ1། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
དང་བྲལ་བར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང༌། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་
འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང༌། གཉིས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༡༥་བ་༣་ཕྱིར་ཏེ། པ་༡༦་ན་༢་ཕྱིར། ཀ་༡༩་ན་༥་ཕྱིར་ཏེ།

273

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

གཉིས་པ་གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།1 ཚེ་
དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་
ཚེ། མ་ཆགས་པ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་པ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་འདི་སྙམ་དུ་གཟུགས་ལ་
གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། 2འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། 3བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གི་སྦྱིན་

པ་ཞིག་བྱིན། འདི་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན། སྦྱིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྦྱིན་ནོ་ཞེའམ། ཞེས་པ་
ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

སྤྱོད་པའི་ཚེ་མ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
4འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་ནི་སྤང་བྱ་ལས་བཟློག་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། 5བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཟློག་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
ལ། སྤྱིར་ལྟ་སྒོམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་དང༌། སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༤༨་༨།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༤༨་༡༥།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༤༨་༡༨།
4 ག་༡༦་ན་༣་གྱིས། པ་༡༦་བ་༢་ཀྱིས། ཀ་༡༩་བ་༦་ཀྱིས།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༢་༡༨།

274

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྤང་བྱ་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་དེ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་
དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་སྤང་བྱ་ཐ་མའི་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས།
དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པའི་སྤང་བྱ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས།1 དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ན་བྱང་ཆེན་རྣམས་
ཀྱིས་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་
ཆེན་སེམས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། སྦྱིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ནས་དགེ་རྩ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྡོམས་ཤིང་གཞལ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པ་འདི། ཀོའུ་ཤི་ཀ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་པ་

སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ།2 ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་གཞན་

ཞིག་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་ལེན་དུ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་དང་གཟེངས་བསྟོད་པར་འདོད་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བར་འདོད་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཡང་དག་
1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༠་༣།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༢་༩།

275

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

པར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་བུ་མོ་དེས་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་འདིས་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་སྤང་བྱ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ་ནི། ཚིགས་རྐང་དེ་གསུམ་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་ལ། 1འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་རང་
དང་གཞན་སྦྱོར་བ་ནི་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་

གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས། སྤང་གཉེན་འདི་དག་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱང༌། འགྲེལ་པ་འདིས་གཉེན་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང་སྤང་བྱ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་མ་ཟིན་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་ཚིག་ཚོགས་བསྐྱུངས་
པ་དང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་
ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

འདིར་བསྟན་གཉེན་པོ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༣་༡།

276

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང༌། དུས་གསུམ་ལ་འདས་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང༌། སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ངར་འཛིན་པ་སྟེ་བདག་
གིས་འདི་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ་འདི་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་བྱ་ཡོད་དེ། བསྔོ་བར་བྱེད་
པའི་སེམས་དང་བསྔོ་བྱའི་དགེ་བ་ལ་མཚན་མར་ཞེན་པས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ནི་སྦྱིན་པ་བྱིན་པའོ་ཚུལ་

ཁྲིམས་བསྲུང་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་མངོན་པར་རློམ་པ་བཀག་ནས་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཆགས་

པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ་
པོ་དང་ཐོབ་པ་པོ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་རང་དེ་ལ་གནས་ཤིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གི་ལམ་ལྟར་རེ་འགའ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བླང་བར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་

གནས་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཆགས་པ་མངོན་ཞེན་གྱི་
ཚོགས་ཀྱི་གནས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོས་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཐེག་དམན་གྱི་
རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག །ཐབས་

277

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ། དེའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་
གྱི་གཞི་ཤེས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་

བདེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་
རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་བཤད་པ་ལ། ཆགས་པའི་
ངོ་བོ། ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ། རྒྱུ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།1 དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་མཐའ་འདི་དག་མདོར་སྟོན་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རབ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༤་༤།

278

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

འབྱོར་དེ་བས་ན་ཡང་ཆགས་པའི་མཐའ་ཕྲ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག་དང་བཤད་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བགྱིའོ། །ཞེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱིར་ཉན་

ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་
རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་བུ་མོ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རབ་འབྱོར་ཅི་ཙམ་མཚན་མར་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་རྣམས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་

སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ།1 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་2རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་3གཉེན་པོ་ཡིན་
མོད་ཀྱི4། ཆགས་པ་ཕྲ་མོའི་ངོ་བོ5་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་པས། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་བདེན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༣་༤།
2 ག་༡༨་ན་༡་ཀྱིས། པ་༡༨་བ་༡་ཀྱིས། ཀ་༢༢་ན་༤་ཀྱི།
3 ག་༡༨་ན་༡་ཀྱི། པ་༡༨་བ་༡་ཀྱི། ཀ་༢༢་ན་༤་ཀྱིས།
4 ག་༡༨་༡་ཀྱིས། པ་༡༨་བ་༡་ཀྱིས། ཀ་༢༢་ན་༤་ཀྱི།
5 ག་༡༨་ན་༡་བོ། པ་༡༨་བ་༡་པོ། ཀ་༢༢་ན་༤་བོ།

279

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

པར་གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་བསྟོད་པ་དང༌། དེ་དག་གི་དགེ་བ་ལ་མཚན་མར་གཟུང་བའི1་སྒོ་ནས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་དེ་རྣམས་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྤང་བྱར་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་

ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་སྒྲིབ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆགས་པ་དེ་ཞེན་པ་ཕྲ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།2 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཟབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་

འཚལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མ་
བྱས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ནི་སུས་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ངོ་བོར་མ་ཟད་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་

1 ག་༡༨་ན་༢་བའི། པ་༡༨་བ་༢་པའི། ཀ་༢༢་ན་༥་བའི།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༥་༧།

280

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།1 ཡང་ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས། །དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། 2གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྟོང་
པས། དེ་དག་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་ཡང་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་

རིགས་རྣམས་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྟོང་པས་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་དེ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཞེས་ཡང་སྒྲ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 3རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་དཀའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༣་༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༣་༡༠།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༥་༡༣།

281

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།
རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
པ་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །གང་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུས་མ་
བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ན་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་གནས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ན་དེ་གཉེན་པོ་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྤོང༌། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།4 འོ་ན། ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། 5གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་ཤེས་པ་དང༌། ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་སྤོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་ནི་ཆགས་པ་དེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་

4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༣་༡༢།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༣་༡༤།

282

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤང་བྱ་ཡིན་ན། སྤང་བྱ་ཡིན་དགོས་
ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ1། གཞི་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རང་གནས་
ནས་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ་དེའི་དངོས་
གཉེན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
བཞི་པ་རྒྱུ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་ལ། ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང༌། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 2རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་རྟོགས་པར་
དཀའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ནི་
1 ག་༡༩་ན་༥་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཞི་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་བཅིངས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། པ་༡༩་བ་༦་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གཞི་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་བཅིངས་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། ཀ་༢༣་བ་༦་ཟེར་ན། གཞི་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་
མཚན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༥་༢༡།

283

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་མ་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་པར་མ་ངེས་མངོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཅེས་བཤད་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སམ་རང་བཞིན་ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།1 ཡང་ཇི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། 2གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་གསལ་བས་རང་བཞིན་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་
དེ། དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན།
རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང།
རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 3རབ་འབྱོར་གྱིས་

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སུས་ཀྱང་རྣམ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༣་༡༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༣་༡༩།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༦་༣།

284

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པར་མ་ཤེས་ཏེ། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང༌། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་ནི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན། དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་
བཤད། །ཅེས་བཤད་ན། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་དེ་
རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། 1ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། 2གང་
གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པའི་
བར་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས3་བསམ་པ་ལས་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་པའི་བློས་
རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་པའི་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་དེ། ཐ་སྙད་པའི་བློས་ཡོངས་སུ་མི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༣་༢༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༤་༢།
3 ག་༢༠་ན་༢་བས། པ་༢༠་བ་༣་པས། ཀ་༢༤་བ་༦་པས།

285

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ཤེས་པ་སྟེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་1བ་དང༌། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་དང་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་བརྗོད་ཟིན་ནས། ད་ནི་དེའི་མཇུག་
བསྡུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།2 དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་མཇུག་བསྡུ་བར། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་
ནས་བཤད་པ་ལ།3 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྔར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་
སྐད་བཤད་པའི་མི་མཐུན་པའི4་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་རྣམས་སྐབས་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང༌། དེ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་གཉིས། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང༌། །ཞེས་སོགས་དང༌། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་
པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
1 ག་༢༠་ན་༤་སྦྱོར། པ་༢༠་བ་༥་སྦྱོར། ཀ་༢༥་ན་༢་སྦྱར།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༤་༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༤་༨།
4 ག་༢༠་ན་༧་མི་མཐུན་བའི་ཕྱོགས། པ་༢༡་ན་༡མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཀ་༢༥་ན་༦་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས།

286

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ལ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་

དབྱེ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ།
གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་དང༌། རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 1རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པས་ཇི་ལྟར་
སྤྱད་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་
ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་
དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ཉིད་བརྗོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་གཉེན་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་དེ་དག་མི་དམིགས་པར་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།2 དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༧་༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༤་༡༡།

287

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

རྟག་སོགས་དང༌། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གསུམ་པ་ལ། དངོས་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང༌། དེས་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། 1གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

བཤད། གཉིས་པ་ནི། 2ཤུགས་ཀྱིས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་
པ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་བཅུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས།
འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་
དོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས། ཞེས་དང༌། 3གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། 4གལ་ཏེ་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན་ཤེར་
ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

བར་དེ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་མི་རྟག་སོགས་དང༌། ཞེས་དང༌།5 དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང༌། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང༌། ཞེས་
གསུངས།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༤་༡༧།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༥་༨།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༤་༡༧།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༨་༩།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༤་༡༨།

288

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུམ་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་མ་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། 1རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མི་སྤྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་

ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང༌། །ཞེས་དང༌།2 སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང༌།3 ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་འདི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། 4བྱང་ཆེན་གཟུགས་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་མ་ཆགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཆགས་པ་དང་
བཅས་པ་དང་མ་ཆགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང༌། །ཞེས་དང༌། 5ཆགས་པ་མེད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༩་༢༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༤་༡༩།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༦༡་༡༣
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༦༡་༢༠།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༤་༡༩།

289

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ལྔ་པ་1གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ།2 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འགྲིབ་མ་བསྟན་ཀྱང་ཡོངས་
སུ་མི་འགྲིབ། བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ། མ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་
པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་མི་འཕེལ། བསྔགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱང་མི་འགྲིབ་བོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་འགྱུར། ཞེས་
དང༌། 3གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
དྲུག་པ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། 4རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ནི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་འཕེལ་བ་མེད་དོ། །བསྔགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །བསྔགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཆགས་
པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །བསྔགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་
ཀྱང་དེ་བཞིན་མ་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང༌། །ཞེས་དང༌།5 བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས། བདུན་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དཀའ་བ་དང༌། སྦྱོར་བ་བྱ་དཀའ་བ་དང༌། བྱེད་པ་

1 ག་༢༡་བ་༢་བ། པ་༢༢་ན་༤་བ། ཀ་༢༦་བ་༥་པ།

2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༦༤་༡༢།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༤་༢༠།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༦༥།༢།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༤་༢༠།

290

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ། 1རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ2།
བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཤེར་ཕྱིན་བསྟན་པ་ན་སེམས་
ཞུམ་པ་དང༌། གཡེང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སླད་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པས་སོ། །ཞེས་དང༌།3 བཅོམ་ལྡན་
འདས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་འཚལ་བ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་
ལ་བཏེགས་པར་འཚལ་བའོ། །ཞེས་དང༌།4 བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སླད་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་འཚལ་བ་དེ་དག་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་འགྲོ་བར་འཚལ་བ་ལགས། ཞེས་ཟེར་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྦྱོར་བ་དང༌། །ཞེས་དང༌།5 གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དཀའ་བ་
ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས།
བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་འབྲས་ཡོད་འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ།6 དེ་ནས་དགེ་སློང་གཞན་ཞིག་འདི་སྙམ་དུ་གྱུར་ཏེ། གང་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་མེད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གདགས་སུ་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། དཀོན་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༦༥་༦།
2 ག་༢༡་བ་༧་པ། པ་༢༢་བ་༢་པ། ཀ་༢༧་ན་༤་བ།

3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༦༧་༣།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༦༧་༥།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༥་༡།
6 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༦༨་༡༥།

291

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

མཆོག་གསུམ་དུ་གདགས་སུ་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གདགས་སུ་ཡོད་
པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེར་ཕྱིན་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་སྙམ་པ་དང༌། ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྐལ་པ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། 1སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་མི་སྟོང་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས།
དགུ་པ་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ།2 དེ་ནས་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་
སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་
ཞིག་ཡོད་ན་དེ་གང་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཀོའུ་ཤི་
ཀ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་
བརྩོན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཇི་སྐད་བཤད་
པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ན་དེ་ཉིད་དེའི་བསྲུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྦ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་བསམ་པ་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅིང༌། དུབ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་དང༌། །ཞེས་དང༌། 3གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས།
བཅུ་པ་ཤེས་བྱེད་སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ལ། 4བརྒྱ་
བྱིན་གྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་
1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༥་༢།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༦༩་༦།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༥་༣།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༧༡་༡༡།

292

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང༌། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང༌། སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང༌། སྒྲ་

བརྙན་ལྟ་བུ་དང༌། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དང༌། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང༌། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ།

ཀོའུ་ཤི་ཀ་གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆེན་རྨི་ལམ་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། རྨི་ལམ་གྱིས་རློམ་
སེམས་སུ་མི་བྱེད། རྨི་ལམ་དག་གི་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། རྨི་ལམ་ལ་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པའི་བར་དུ། ཞེས་པ་ནས། སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང༌།1 ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང༌། མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་དང༌། འགལ་བ་དང༌། རྐྱེན་དང༌། མ་འཕོས་པ་དང༌། རྟེན་མེད་པ་དང༌། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་བདུན་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས། ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་
དང༌། དོན་དམ་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་
གང་རུང་གི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༥་༤།

293

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་ཡོད་དེ།
བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་ལ་བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་བཅུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་བཅུར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་ཡུལ་བཅུར་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས། སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་
སྦྱོར་བ་དང༌། །ཞེས་པ་སྦྱོར་བ་དང་པོ་བཞི་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་མདོའི་ཚིག་ཟིན་དང་མཐུན་ཏེ། མདོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དང༌། དེ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དང༌། དེ་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང༌། དེ་ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྤྱོད་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལ་

སྤྱོད། ཅེས་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བཀག་གི་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་དེ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་འདིར་རྐང་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་ཏེ། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་

ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་
བཞི། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་གསུམ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་

སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
ལ་དམིགས་པ་གསུམ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱད་གཞི་གཟུགས་སོགས་ནས་1རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེ་
དག་གི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེ་སྡུག་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རྫོགས་མ་

1 ག་༢༣་ན་༥་སོགས་ནས་རྣམ། པ་༢༣་བ་༧་སོགས་རྣམ། ཀ་༢༩་ན་༢་སོགས་ནས་རྣམ།

294

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

རྫོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་

རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་
གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གཙོ་བོའི་ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། བསྔགས་པ་དང་བསྔགས་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་

བཞིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་དཀའ་བ་དང༌། ལམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་དཀའ་བ་དང༌། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་དཀའ་བ་སྟེ་བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བའམ་བྱ་བ་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབ་པས་རང་ཉིད་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པས་འབྲས་ཐོབ་འདོད་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པས་མི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང༌། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའི་གང་
ཟག་ལ་དེ་ཉིད་སྲུང་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་བསྲུང་མ་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་མི་འགྲོ་
བའམ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་སྣང་བ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

295

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་
ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལྟ་བུ། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལྟ་བུ། འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ན།
འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང༌། འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དེ་ལ་
དེས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་འདིའི་
ཤུགས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་
ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།
ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་རུང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་དེ་
དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་དེ་སེམས་
ཅན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་

རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བློ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེའི་གཞལ་
བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་

296

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
དོན་གཉེར་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
རྟོགས་པར་ཐལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱང་
སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྡོད་
ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པར་
བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

297

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །དེ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར།
དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།
མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་སྡོད་ལུགས་ལ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་
སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས།1 སྐབས་འདིར་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བཤད་པ་ནི་གང་གིས་ཟིན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚོན་བྱེད་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་

ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་
དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་
ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ2། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་
ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང༌། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། གཞན་དབང་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༥༠༢་༣།
2 ག་༢༤་བ་༥་ཕྱིར་ཏེ། པ་༢༥་བ་༣་ཕྱིར།

298

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ཏན་འབྱུང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་ནུས་ཤིང་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། གསེར་འཕྲེང་ལྟར་ན། བདག་གཉིས་ཆོས་ཅན། མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མཚན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བརྟགས་དང༌། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ།
རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་བུ།
རྣམ་དག་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག །ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲས་
བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང༌། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་
གྲུབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་1ལྟ་བུ།
རྟོག་པ་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན། དེ་དང་ཀུན་

1 ག་༢༥་ན་༤་བཞག ། པ་༢༦་ན་༢་བཞག །ཀ་༣༡་བ་༤་གཞག །

299

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།
བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་དོན་གཅིག །སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་བཏགས་
1པའི་གཟུགས། དེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དོན་གཅིག །གཟུགས་བདེན་
པས་སྟོང་པ་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན། དེ་དང་
གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་དོན་གཅིག་གོ །
སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྨི་ལམ་དང༌། སྒྱུ་མ་
དང༌། སྨིག་རྒྱུ་དང༌། སྒྲ་བརྙན་དང༌། གཟུགས་བརྙན་དང༌། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང༌།
སྤྲུལ་པ་བཞིན་ནོ། །
དཔེ་བདུན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང2་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།
སྔར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱོར་བ་འདི་དག་རྗེས་ཐོབ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། 3རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང༌། སྨིག་རྒྱུ་དང༌། རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་
མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༢༥་ན་༤་བཏགས། པ་༢༦་ན་༣་བཏགས། ཀ་༣༡་བ་༤་དག །
2 ག་༢༥་ན་༦་ཟད་ཀྱང་མི། པ་༢༦་ན་༥་ཟད་མི། ཀ་༣༢་ན་༡་ཟད་ཀྱང་མི།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། མདོ་སྡེ་པ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས། ༨་༦།

300

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ཡང་སེམས་དཔའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སོགས་སུ་སྣང་ཞིང་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རིམ་པ་ལྟར། བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ1་དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་སྣང་བས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང༌། མིག་བསླད་པའི་སྔགས་དང་སྨན་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང༌། བདེན་པར་སྣང་ཡང་བདེན་པར་མེད་ཕྱིར་འགལ་བ་སྣང་བས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང༌།
རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྣང་བས་སྒྲ་བརྙན་ལྟ་བུ་དང༌། ཤེས་བྱའི་ཚུལ་གཟུགས་བརྙན་འཇོག་བྱེད་ལྟ་བུའི་གང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་ལས་མ་འཕོས་པའམ་མི་འདའ་བར་སྣང་བས་ན་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང༌། འདི་ལ་མདོར་2གཟུགས་བརྙན་ཞེས་བྱ་བ་དང༌། རྒྱན་སྣང་དུ3་མིག་ཡོར་ཞེས་བྱ་ལ། གནོད་འཇོམས་ཆུང་བ་ལས་4རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་སྣང་བ་ལ་བཤད་ཅིང༌། བཤད་སྦྱར་ལས། 5བག་འདྲའི་རྩེ་མོ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཁ་ཅིག །མགལ་མེ་མྱུར་དུ་བསྐོར་བ་སོགས་ལ་བཤད་དོ། །གནས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་མེད་པར་སྣང་བས་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང༌། ལུས་ངག་གི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་སྣང་བས་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེ་བདུན་པོ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །
གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའམ་མཉམ་ཉིད་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་

1 ག་༢༥་བ་༢་ལ། པ་༢༦་བ་༡་ལ། ཀ་༣༢་ན་༤་ཤེས་དེ།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༧༠་༡༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༣༡༨་༡༧།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཕ། ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྡེས་མཛད། གནོད་འཇོམས་ཆུང་བ། ༡༡༤༤་༡༠།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། སློབ་དཔོན་དགེ་བསྙེན་བཙུན་པ། བཤད་སྦྱར། ༦༠༣་༨།

301

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ལས། དང་པོ་ནི། སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། 1རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་
གཟུགས་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱི་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་
བདག་གི་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ནས། སྤྲུལ་པ་ལ་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། གཟུགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་གཟུགས་སོ། །ཞེས་མི་རློམ་པ་དང༌། གཟུགས་འདིས་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་མི་རློམ་པ་དང༌། གཟུགས་ལ་རྗེ་ཁོལ་གྱི་དངོས་པོར་མི་རློམ་པ་དང༌། གཟུགས་ལ་ཕན་གནོད་འདི་ལྟ་
བུ་ཞིག་བྱ་ཞེས་མི་རློམ་ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང༌། །ཞེས་བཤད་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་དེའི་མཉམ་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་
ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། 2མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་དགོས་པས། སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་མཉམ་པ་
ཉིད། ཅེས་གསུངས།
གཉིས་པ་མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རློམ་མེད་
པ། །རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༧༡་༢༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༥་༡༠།

302

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། 1གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང༌། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དང་སྤྲོས་པ་དང༌། རྟོགས་པའི་རློམ་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པ་ནི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་
བའི་མཉམ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བཞིར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང༌། སྔོ་སེར་
ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མ་ལ་རློམ་པ་དང༌།
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་ལ་རློམ་པ་དང༌། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སོགས་
རྟོགས་པའི་རློམ་པ་རྣམས་བཀག་པས་རྟོགས་པ་པོ་དང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། གཞིའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ2། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས3་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༥་༡༢།
2 ག་༢༦་ན་༧་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི། པ་༢༧་ན་༧་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི། ཀ་༣༣་བ་༡་འགོག་པའི་སེམས་
པའིརྣལ་འབྱོར།
3 ག་༢༦་ན་༧་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི། པ་༢༧་ན་༧་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི། ཀ་༣༣་བ་༡་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི།

303

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།
ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
ཁ་ཅིག །གཞིའི1་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་མཚན་མཚོན་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཞི་
ཤེས་སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་དེ། སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་
སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ།
མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།

1 ག་༢༦་བ་༢། གཞིའི། པ་༢༧་བ་༢། གཞི། ཀ་༣༣་བ་༢་གཞིའི།

304

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དང་པོ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་རྫོགས་པ་དང༌།1 དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་

རྣམས་དང༌། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་དང༌། འཐབ་བྲལ་བ་རྣམས་དང༌། དགའ་ལྡན་པ་རྣམས་དང༌། འཕྲུལ་དགའ་བ་རྣམས་དང༌། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་དང༌། ཚངས་འཁོར་བ་རྣམས་དང༌། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་པ་རྣམས་དང༌། ཚངས་ཆེན་པོ་2རྣམས་དང༌། གནས་གཙང་མའི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་རྫས་ཀྱི་ཙན་དན་གྱི་ཕྱེ་མས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་གཏོར་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ལྷགས་ནས། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྤྱིར་བསྟན་ནས། དེ་དག་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་འཆད་པ་ལ།3 དེ་
ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་གང་དག་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེ་ཡང་འཁོར་དེ་དག་འདུས་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཡི་གེ་དང༌། མིང་འདི་ཉིད་དང༌། རབ་འབྱོར་དང༌། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུ་བ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་མཐོང་བར་
བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐལ་བཟང་འདི་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ས་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་དུ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༧༤་༧།
2 ག་༢༦་བ་༧་པ། པ་༢༧་བ་༧་པོ། ཀ་༣༤་ན་༢་པ།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ་། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༧༥་༡༨།

305

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

སངས་རྒྱས་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཚེ། བྱམས་པས་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་
རབ་འབྱོར་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སོ་སོར་སྟོན་པའི་མདོ་
རྣམས་གསུངས།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་བྱམས་པ་སོགས་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་ཆད་1ལྷག་མེད་པར་ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་མེད་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་འཇིག་ལ་སོགས་པ་འདས་པ་མ་
སྨོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་བསྟན་པ་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་སོགས་མ་འོངས་པ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་གྱི་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་སྟོང་གི་ངེས་པ་མཛད་
པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་མཇེད་ཀྱི་ཞིང་དུ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཉིད་དུ་གྲགས་པས་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང༌། དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
མཉམ་ཉིད་དང༌། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་བཤད་ན། སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་
ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྒོམ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ།2 སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་བསྒོམ་དགོས་པས་མཐོང་

1 ག་༢༧་ན་༤་འཆད། པ་༢༨་ན་༥་འཆད། ཀ་༣༤་བ་༡་ཆད།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ་། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༥་༡༥།

306

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

བའི་ལམ། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང༌། སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་
ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་
བདེན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། 1བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་
ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང། ཆོས་ཤེས་པ་དང༌། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་2ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེས་དྲི་བའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། 3བདེན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་བཤད་པ་དང༌། བསྡུ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་བཤད།
གསུམ་པ་ལ་དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང༌། ཤུགས་བསྟན་
གྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང༌། དོན་བསྡུ་བ་གཉིས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༥་༡༨།
2 ག་༢༧་བ་༤་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། པ་༢༨་བ་༥་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཀ་༣༥་ན་༣་གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༦་༢།

307

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ལས། དང་པོ་ནི།1 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་
ནི།2 དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། 3ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལས་བཟློག་པ་མི་རྟག་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད།
དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྡུག་བདེན་དང༌། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང༌། འགོག་བདེན་དང༌། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞིའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 4བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟགས་གང་དག་དང་མཚན་མ་གང་དག་གི་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་བླ་
མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་དང༌།5 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༦་༡༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༡༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ །འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༡༧།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༧༥་༡༨།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༦་༡༠།

308

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སོགས་པ་རྟག་པ་དང༌། མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ན་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ།1 དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཇི་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཤིན་
ཏུ་རྣམ་པ་དག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཐའ་ལས་འདས་དང༌། ཞེས་དང༌། 2སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། 3རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་
ཕྱིན་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་
གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས།
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྣམ་དག་དང༌། ཞེས་དང༌། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༧༩་༢༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༦་༡༢།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༡་༡།

309

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 1རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་
ལྟར་ན་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སླད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས།
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན2་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མ་སྐྱེས་མ་འགག་ལ་སོགས་དང༌། །ཞེས་དང༌། 3བདག་དང་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་
སྟོན་པ་ལ། 4རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་

ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། མཁའ་འདྲ། ཞེས་དང༌། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་གསོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༡་༢༡།
2 ག་༢༨་བ་༢་རྣམ་མཁྱེན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །པ་༢༩་བ་༤་རྣམ་མཁྱེན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཀ་༣༦་ན་༦་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡོངས་སུ་
དག་པའོ། །
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༦་༡༥།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༤་༧།

310

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དང་འདྲ་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ་1རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་གོས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་གོས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ། ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང༌། །ཞེས་དང༌། 2ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་
དང༌། ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། 3རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་བཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་

ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་དང༌། །ཞེས་དང༌། 4རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། 5རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་སྙད་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཐ་སྙད་

མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་ང་། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མ་ལས་དྲངས་པའི་མདོ། ༡༢༡༩་༢༠།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༦་༡༩།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༤་༡༧།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༦་༢༠།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༤་༡༨།

311

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་དང༌། །ཞེས་དང༌།1 རྐྱེན་དང་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་ལས།
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་ལ། འགོག་པ་ཞི་བ་གྱ་ནོམ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཞིའི་དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། 2རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་
ཕྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡི། །གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང༌། །ཞེས་དང༌། 3གང་གི་
ཕྱིར་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་བདེན་
པའི་དོན་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། 4རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་

དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང༌། །ཞེས་དང༌།5 ཞི་བ་དང་མ་ཞི་པ་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༡།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༥་༣།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༢།
4 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༥་༩།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༤།

312

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། 1རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན། ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག །ཅེས་དང༌། 2གྱ་ནོམ་པ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། 3རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་
ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལ་ཞིག་གི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འཛིན་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་
དང༌། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ནི་མིག་གི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣ་བའི་ནད་དང༌། སྣའི་ནད་དང༌། ལྕེའི་ནད་དང༌། ལུས་ཀྱི་ནད་དང༌། ཡིད་ཀྱི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ4་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ནད་མི་
འབྱུང༌། །ཞེས་དང༌།5 ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ནད་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
བཞི་པ་ལ། ལམ་རིག་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་བཞིའི་དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༥་༡༥།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༥།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༦་༢།
4 ག་༢༩་བ་༣། དེ་ཅིའི། པ་༣༠་བ་༥། ཅིའི། ཀ་༣༧་བ་༥་དེ་ཅིའི།
5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ།༢༦༧་༧།

313

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

1རབ་འབྱོར་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་ན་དམྱལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བས་ན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ངན་སོང་ཆད་དང༌། ཞེས་དང༌། 2ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ངན་སོང་ཆད་པ་
དང༌། ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། 3རབ་འབྱོར་ཕར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་
སྐྱེ་བའམ་འགག་པའམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བའམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའམ་དོར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཕར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་ནི། །མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །ཅེས་དང༌།4 རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་ཐབས་ལ་

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང༌། ཞེས་གསུངས།
གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། 5རབ་འབྱོར་ཕར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆོས་གང་གིས་
ཀྱང་གོས་པ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་དག་གི་གོས་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེའི་ཕྱིར་ན་ཕར་ཕྱིན་

རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་གོས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མཚན་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༨༧་༦།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༩།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༩༠་༤།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༩།
5 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༩༠་༡༣།

314

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང༌། །ཞེས་དང༌། 1སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང༌།
ཞེས་གསུངས།
བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། 2རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
མཁྱེན་ཉིད་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཞེས་དང༌།3 ངེས་པར་
འབྱིན་པ་དང་ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་
རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད། ཤེས་བྱ་དང་སྒྲ་གཉིས་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། རིགས་ངེས4་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་
མ་བཅུ་དྲུག་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་

ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྤྲོས་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༡༡།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༩༠་༡༧།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༡༣།
4 ག་༣༠་ན་༤་རིགས་ངེས་ཐེག་ཆེན་གྱི། པ་༣༡་བ་༡་རིགས་ངེས་ཐེག་ཆེན་གྱི། ཀ་༣༨་བ་༤་ཐེག་ཆེན་གྱི།

315

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འདའ་བྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
ཏུ་ཡོད།
ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་
བྱ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་རྟོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཚན་
ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདའ་བྱའི་
མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདའ་བྱའི་ས་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།
ཁ་ཅིག །སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་1མངོན་རྟོགས།
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་

1 ག་༣༠་བ་༢་ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་རྟོགས། པ་༣༡་བ་༦་ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོན་རྟོགས། ཀ་༣༩་ན་༤་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས།

316

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

པའི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པ་ལ། 1ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་

ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་
ཡིན་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།
འདིའི་དོན་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་
ཅིག །གཞུང་འདི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་
མཚན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་
2གཅིག་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
ཉི་སྣང་ལས། 3ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒོམ་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། གཞུང་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་དེ།
ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མཐོང་ལམ4་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་
འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་བྱེད་
རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞུང་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གཙོ་བོར་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༡༩།
2 ག་༣༠་བ་༦་སྒོམ་ལམ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། པ་༣༢་ན་༢་སྒོམ་ལམ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། ཀ་༣༩་བ་༢་སྒོམ་ལམ་པ་གཅིག་མེད་པར་

ཐལ།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༢༧༧་༨།
4 ག་༣༡་ན་༡་མཐོང་ལམ་ལ། པ་༣༢་ན་༤་མཐོང་ལམ་ལ། ཀ་༣༩་བ་༤་སྒོམ་ལམ་ལ།

317

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་
ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་བྱེད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། 1མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་
ཡིན་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གཞུང་འདི་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་
རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད་པ་དང༌། སྤྲོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་
ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འཆད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྙིང་པོའི་རྒྱན་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང༌། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྒོམ་ལམ་དེ་
སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ།

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༢༠།

318

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

དེ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ལ་དགོངས་
ནས། རྣམ་བཤད་ལས། 1སྐབས་གསུམ་པར་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྒོམ་ལམ་
མོ། །ཞེས་དང༌། མངོན་རྟོགས་དྲུག་གི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཀ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་པ་རེ་ཞིག་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་དཔྱད་ན། ཡང་དག་མཐའ་དེ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྔར་བཞིན།
གཞན་ཡང༌། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རིམ་བཞིན་སོང༌། གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྐབས་
འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་དུ་ཐལ། རྒྱན་སྣང་ལས།2 ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། སྐབས་འདི་ཞེས་
1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༥༣༨།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༣༡༤་༡༤།

319

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

པ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ1། །ཞེས་དང༌། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང༌། །ཞེས་པའི་བར་འདི་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང༌། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་
ལུགས་ལ2། །ཞེས་དང༌། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང༌། །ཞེས་པའི་བར་འདིར་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་བར་དེར་སྒོམ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་

གཞུང་ཚིག་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །
ཁ་ཅིག །མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་
ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་གཅིག་སྟོན་རིགས་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་
1 ག་༣༡་བ་༥དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། པ་༣༣་ན་༢དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། ཀ་༤༠་བ་༥་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མ།

2 ག་༣༡་བ་༦དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། པ་༣༣་ན་༣དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། ཀ་༤༠་བ་༧་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མ།

320

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང༌། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་སྣང་ལས།1 ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། མངོན་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མ་བསྟན་
ཏོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་

སོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཤེས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་
པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། འདིར་
ཡང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པའི་རྗེས་
སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྟོན་རིགས་
སོ། །ཞེས་ཟེར་ན།
གཉིས་པ་ནི། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང། ༡༣༡༤་༡༠།

321

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་གྱི།

དེས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་
མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྦྱོར་ལམ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དང་མཐུན་པ་ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། 1ཡང་ཅིའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒོམ་
པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ནི་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་
བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་འདི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས་ནི2་ཕྱི་མ་མཐོང་ལམ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། ལེགས་
པར་བཤད་པའི་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བར། 3གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ལ་
མཐོང་ལམ་ལས་ལོགས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་ཀ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། ཉི་སྣང་། ༢༧༧་༧།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༤༢༤་༤།
3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༨༦༧་༦།

322

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

མཚན་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཤེས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བསྒོམས་ཏེ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་
པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དྲུག་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འཇུག་བསྡུ་བ་ལ།
མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང༌། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། 1རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ད་ལྟར་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང༌། 2རབ་འབྱོར་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་པའམ་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་དང།3 རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་
བར་བྱེད་པའམ་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་བསྟན་པ་འདི་ལ་གང་སུ་ཡང་སྦྱིན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་དེ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་སྡུད་གསུངས། ཞེས་
མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།4 དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དོན་མཐའ་དག་སྡུད་པར་བྱེད་

1 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༩༡་༦།
2 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༩༡་༡༡།
3 བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༢༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༩༢་༡༧།
4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༧་༢༡།

323

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་མཇུག་བསྡུ་བར་ཞེས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། མདོ་ཚན་གསུམ་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་

མཇུག་སྡུད་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང༌། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ། 1བཤད་མ་ཐག་པའི་
ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འདི་དང༌། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་འདི་དང༌། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འདི་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེའུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ཡང་གཞུང་དོན་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚན་པ་གསུམ་
པོ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུའི་
འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ནུས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཁྱེན་གསུམ་ལ་མཇུག་བསྡུ་མཛད་ནས་མངོན་རྟོགས་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མི་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་
མཐའ་དག་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་མཇུག་སྡུད་མཛད་པས་མངོན་རྟོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་
ཚན་དང་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་ལེའུའི་མཇུག་སྡུད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གཉིས་པ་
དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༦༨་༤།

324

རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

ལེའུའི་མཇུག་སྡུད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གསུམ་པ་དེ་ཆོས་
ཅན། རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུའི་མཇུག་སྡུད་
སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྡུ་བ་ནི།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམ་བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ཀླུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ།། །།སྨྲས་པ། སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་ཡི། །མདོ་ཡི་སྦས་དོན་གཞི་ཤེས་
མཚོན་བྱེད་པའི། །ཆོས་དགུ་གསལ་བྱེད་གཞི་ཤེས་སྐབས་ཀྱི་ནི། །རྩ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རྣམ་བཤད་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཡིས། །ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཡི། །གསུང་ལས་བྱུང་བ་ཇི་བཞིན་ཡི་གེར་བཀོད། །འདིར་འབད་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོ་ཅི་མཆིས་པ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་རྣམས། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་རྒུ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི། །བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ཡུན་རིང་གནས་པ་དང༌། །འགྲོ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་
པར་བྱ་ཕྱིར་བསྔོ། །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་
པའི་བསྟན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི། །དད་པ་རྙེད་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་ཤོག །ཤེར་ཕྱིན་སྦས་དོན་རིན་ཆེན་གསལ་བའི་
གཏེར། །མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་གསུམ་སྦྱར་བའི་ལེགས་བཤད་ཆེ། །ཀླུ་དབང་རོལ་མཚོ་

325

རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གསུ་པའི་སྤྱི་དོན།

རྒྱས་བྱེད་སྦྱོར་བརྩོན་དགེས། །རྨད་བྱུང་བཤད་སྒྲུབ་དགའ་སྟོན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང༌། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །
ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་
འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་

དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གིས་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མ་ཞུ་སྒྲིག་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་དང་དཔར་སྐྲུན་གནང་མཁན་
བཅས།

སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་མཛོད་སྐབས་ཉི་ཤུ་པ།
ཞུ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ།
སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།
དཔེ་རྙིང་ཁག་དྲུག་དང་ཞིབ་བསྡུར་གནང་མཁན།
ཕྱི་ལོ་

(༢༠༡༢)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།
དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་འོག །ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྐོས་ཞིབ་བསྡུར་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།
ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།
སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ།
དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན།
ཕྱི་ལོ་

(༢༠༡༢)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ།
ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཚོལ་མཁན་དང་དེབ་སྒྲིག་པ།
ཕྱི་ལོ་

(༢༠༡༢)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་གྲྭ་དང་འདུལ་གསར་འོག་མའི་འཛིན་གྲྭ་བཅས་ནས་ལུང་འཚོལ་བའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།
ལས་དུས།

ཕྱི་ལོ་(2012)ནས་(2015/08/07)བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་ཪིང་།
འགྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྐྲུན་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་། ཕྱི་ལོ་(2015)ལོར་གློག་ཀླད་ཐོག་དཔེ་བསྡུར་མའི་པར་གཞི་ཐོག་མར་བསྒྲིགས།